Sprawozdanie Dyrekcyi

c. k. I. Wyższej Szkoły Realnej w Krakowie za rok 1904 XXIX.

TREŚĆ:

1. Katalog biblioteki nauczycielskiej zakładu. Przez zawiadowcę.
2. Wiadomości szkolne, przez dyrektora zakładu.

NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.
ODBITO W DRUKARNI A. KOZIAŃSKIEGO W KRAKOWIE.

Sprawozdanie Dyrekcyi

c. k. I. Wyższej Szkoły Realnej w Krakowie ✱ za rok 1904 ✱ XXIX.

TREŚĆ:

NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.
ODBITO W DRUKARNI A. KOZIAŃSKIEGO W KRAKOWIE.

UWAGA.

Spis dzieł, znajdujących się w bibliotece nauczycielskiej I. wyższej Szkoły realnej, jest dosłownym odpisem katalogu, założonego w r. 1885 przez ówczesnego zawiadowcę biblioteki Dr. Ludomiła Germana, a porządkującego dzieła, zapisane w inwentarzu bibliotecznym, według treści i zaliczającego je do jednego z 14 działów. Ponieważ dzieła ułożone są w szafach bibliotecznych według liczb porządkowych poszczególnych działów tego katalogu, uzupełnianego przez następnych zawiadowców biblioteki, ułatwia obecnie wydrukowany spis odszukanie dzieł; wzgląd ten każe przeboleć niedogodność, że dzieła, wychodzące peryodycznie, które dopiero w ostatnich latach poczęto umieszczać pod tą samą liczbą katalogu, są w nim rozrzucone i powtarzają się kilkakrotnie pod różnemi liczbami porządkowemi. Wydawnictwa, peryodycznie się pojawiające, zarówno dzieła jak czasopisma, tworzą w inwentarzu kilka, kilkanaście, czasem kilkadziesiąt liczb, wskutek czego musiano zupełnie zaniechać podania liczb porządkowych inwentarza w tym katalogu. Było to także wskazane i z tego względu, że do r. 1897. inwentarz obejmował zarówno dzieła należące do biblioteki nauczycielskiej, jak i książeczki zaliczone do biblioteki uczniów, a liczby inwentarza dają skutkiem tego przesadne wyobrażenie o liczbie dzieł stanowiących bibliotekę nauczycielską. Spis obejmuje wszystkie dzieła, zakupione do biblioteki do r. 1903. włącznie. W tytułach dzieł trzymano się wiernie pisowni przez autorów użytej.

I. Religia, Filozofia, Pedagogia.

L.		
1	**Trentowski** Bron., Panteon wiedzy ludzkiej t. I. i II. . .	Poznań, 1872
2	**Libelt** Karol, Pisma pomniejsze 6 tom.	Poznań, 1849—1851
3	**Józefczyk** Andrzej, Listy pedagogiczne brata do siostry	Lwów, 1872
4	— Biblia święta czyli wszystko pismo święte starego i nowego przymierza.	Warszawa, 1869
5	**Schuster** I. Dr. Handbuch zur biblischen Geschichte 2 B.	— —
6	**Fuchs** Raimund, Gebet- und Gesangbuch für die kathol. Jugend	— —
7	**Ziemba** Teof. Dr. Psychologia	Kraków, 1877
8	L. **Kellner-Sawczyński**, Pedagogia w urywkach	Kraków, 1872
9	**Lindner** G. A. Dr. Lehrbuch der empirischen Psychologie	Wien 1872
10	**Pawlicki** St. Dr. Lasalle i przyszłość socyalizmu . . .	Kraków 1874
11	**Riecke** G. A. Dr. Erziehungslehre	Stuttgart 1871
12	**Wiedemann** Franz, Der Lehrer der Kleinen	Leipzig 1871
13	**Schrader** Wilh., Erziehungs- und Unterrichtslehre für Gymnasien und Realschulen	Berlin 1873
14	**Bossuet**, Oraison funebres	Paris —
15	**Trynkowski** L. X., Mowy pogrzebowe	Wilno 1831
16	**Szczepan** X., Jad człowieczy gorszy od jadu ziemi . . .	Tarnów 1864
17	**Nowicki** Tad. X. Bramin natchniony	Wilno 1808
18	**Skarga** Piotr X. Kazania o siedmiu sakramentach kościoła św. katolickiego	Kraków 1833
19	— Wzywanie do jednej zbawiennej wiary . . .	Kraków 1835
20	**Trzciński** Andrzej X. Duch księgi natury przez przyjaciela nauk odcieniony	Kraków 1813
21	**G. H. J.** Theorie du Christianisme	— —
22	**Bednar** Alojzy, Dyetyka dziecięcia	
23	**Sieczenow** J., Odruchy	Warszawa 1873
24	**Drohojowski** L. X. Kazania podczas pogrzebu JW. Stanisława hr. Ankwicza	Kraków 1785
25	**Scheeben** Dr. Świętość kościoła katolickiego w XIX. wieku	Lwów 1869
26	**Zeigelius** Ulrich, Das Leben der heil. Anna	Wien 1836
27	**Bagiński** Ad. Dr. Handbuch der Schulhygiene	Stuttgart 1833

L

28 **Ritz** Jos. Dr., Die Schulhygenischen Beschreibungen unserer Zeit . . . . München 1884
29 **Hase** Ernst, Die Psychologie als Grundwissenschaft der Padagogik . . . . Leipzig 1885
30 **Żuliński** Tad. Dr., Higienia szkolna . . . . Kraków 1886
31 **Winiewicz** Karol, Rozprawa o jako — występkach (de quasi delictis) . . . . Kraków 1836
32 **Haffner** Dr., Materyalizm nowoczesny . . . . Warszawa 1871
33 **Sobieski** Stan., O nauce dostrzegania . . . . Lwów 1871
34 **Wilhelm** Andr., Praktische Paedagogik . . . . Wien 1880
35 **Chlebik** Franz., Über die Entstehung der Arten . . . Berlin 1873
36 **Schaster** Max, Aesthetik . . . . Leipzig-Prag 1886
37 **Schmid** K. A., Encyklopädie des gesammten Erziehungs- und Unterrichtswesens 10 tomów . . . . . . Gotha 1876/87
38 **Schiller** Herm., Handbuch der praktischen Pädagogik . Leipzig 1890
39 **Jordan** Henryk, O zabawach młodzieży . . . . , . . Kraków 1891
40 **Libelt** Karol, Estetyka czyli umnictwo piękne . . . . Poznań 1875
41 **Seredyński** Wład., Zasady logiki i dydaktyki ogólnej . Wiedeń 1880
42 **Klobassa** Ludwik, O zasadniczej myśli transcendentalnego idealizmu Kanta . . . . Kraków 1881
43 **Raciborski** Aleksander, Etyka Spinozy . . . . Lwów 1882
44 **Didon** W. O., Jezus Chrystus . . . . Warszawa 1891
45 — Misye Katolickie . . . . Warszawa 1890
46 **Vamberg** Herman, Islam w XIX stuleciu przekład Wład. Bogusławskiego . . . . Warszawa 1876
47 — Misye Katolickie . . . . Kraków 1891
48 **Straszewski** Maurycy Dr., Jan Śniadecki jego stanowisko w dziejach oświaty i filoz. w Polsce . . . . Kraków 1875
49 — Misye Katolickie, Spis rzeczy od r. 1882—1891 Kraków 1892
50 — Misye Katolickie, Czasopismo ilustrowane miesięczne . . . . Kraków 1892-3-4
51 **Gratzy** Oskar Dr., Hilfsbüchlein zur Aufführung der Jugendspiele an Gymnas. und Realschulen mit einem Spielplan und Tabelle . . . . Klagenfurt —
52a — Verhandlungen der 24 Philologen-Versammlung
52b **Molicki** Dr., Wykład systematyczny togmatologii . . . Kraków 1875
53 „ Metodologia . . . . Kraków 1879
54 **Baumeister**, Handbuch der Erziehungs und Unterrichtslehre . . . . München 1897
55a **Kirchner** Geschichte der Philosophie . . . . Leipzig 1897
55 **Kloss**, Turnkunst . . . . Leipzig 1897
56 **Benedix** Redekunst 5 Aufl, ... Leipzig 1896
57 **Kirchmann** Philosophie 4 Aufl. . . . . Leipzig 1897
58 **Kirchner** Padagogik . . . . —
59 „ Logik 2 Aufl. . . . . Leipzig 1890
60 — Słownik apologetyczny . . . . —

L.		
61	— Biblia złota klasyków	—
	Wiedeń, Max Herzig 2 t.	—
62	**Szcześniak**, Słownik wiary katolickiej	—
63	**Majchrowicz**, Historya pedagogii	—
64	**Załęski** Stanisław ks., Jezuici w Polsce 3 t.	Lwów 1900

II. Język polski i literatura.

1	**Kołłątaj** Hugo ks., Korespondencya listowa z Tadeuszem Czackim t. I.	Kraków 1844
2	**Cegielski** H., Nauka poezyi	Poznań 1869
3	**Rymarkiewicz** Jan, Wzory prozy. Stopień I.	Poznań 1869
4	„ Prozaika czyli stylistyka prozy	Poznań 1868
5	**Niemcewicz** J. U. Powrót posła	Sanok 1885
6	**Mickiewicz** Adam, Pisma	Paryż 1844
7	**Rymarkiewicz** Jan, Wzory prozy stop. I, II, III	Poznań 1869
8	**Mecherzyński** Karol, Stylistyka	Kraków 1870
9	**Zathey** Hugo, Uwagi nad Panem Tadeuszem Adama Mickiewicza 2 egzempl.	Poznań 1873
10	**Siemieński** Łucyan, Wincenty Pol i jego poetyczne utwory 2 egzempl.	Kraków 1875
11	„ L. Potrety literackie t. I. i II.	Poznań t. I 1865 t. II 1868
12	**Bartoszewicz** Julian, Wiadomość o ks. Ad. Naruszewiczu i pismach tegoż	—
13	**Shakespeare** W. Dramata	Warszawa 1857
14	**Gąsiorowski** Albert, Ad. Mickiewicz od wyjazdu z Petersburga i Pan Tadeusz t. I	Wadowice 1874
15	**Turczyński** Jul., Rozbiór dzieł Ad. Mickiewicza	Lwów 1872,3
16	**H. S** Napoleon XIII poemat heroi-komiczny	Paryż 1871
17	**Woronicz** J. Paw., Poezye t. I	Kraków 1832
18	**Lenartowicz** T. Listy o Ad. Mickiewiczu	Paryż 1875
19	**Mochnacki** M., Dzieła T. V. (O literaturze polskiej 19 w.)	Poznań 1863
20	**Fredro** Aleksander, Komedye 5 t.	Warszawa 1871
21	**Niemcewicz** J. U, Spiewy historyczne	Lipsk 1866
22	**Pol** Wincenty, Pieśń o domu naszym	Lwów 1866
23	**Cybulski** Wojc., Dziady Mickiewicza krytyczny rozbiór	Poznań 1863
24	**Łukaszewicz** Lesław, Rys dziejów piśmiennictwa polskiego	Kraków 1838
25	**Rymarkiewicz** J., Wzory prozy stop. I. II. III.	Poznań 1874
26	**Małecki** Ant, Grochowy wieniec, Komedya	Poznań 1855
27	**Berwiński** R. W., Studya o literaturze ludowej	Poznań 1854
28	**Libelt** Karol, Dwaj bracia Śniadeccy	Poznań 1866
29	**Odyniec** A. E., Felicyta, dramat,	Poznań 1858
30	**Zdanowicz** Aleks., Rys dziejów literatury polskiej opracował L. S.	Wilno 1874/8

L.		
31	**Słowacki** J., Pisma	Lipsk 1869
32	**Krasiński** Zyg., Poezye	Lipsk 1872
33	**Sękowski** M., Kilka słów o pieśniach Jana Kochanowskiego	Nowy Sącz 1876
34	**Wiszniewski** M., Historya literatury polskiej	Kraków 1840
35	**Ossoliński** J. M., Wiadomości historyczno-krytyczne do dziejów literatury polskiej	„ 1840
36	**Osiński** L., Dzieła	Warszawa 1862
37	**Czartoryski** Ad. ks., Żywot J. U. Niemcewicza .	Berlin & Poznań 1860
38	**Karpiński** Fr., Dzieła	Wrocław 1826
39	**Niemcewicz** J. U., Śpiewy historyczne z uwagami Lelewela	Kraków 1835
40	**Cegielski** H., Nauka poezyi	Poznań 1851
41	**Szczepański** I. Jul., Polyhimnia t. I. i VI.	Lwów 1827
42	**Koźmian** A. E. Żywot Bartłomieja Nowodworskiego . .	Poznań 1841
43	**Siemieński** Luc., Królodworski rękopis	Kraków 1836
44	**Mickiewicz** Adam, Dziady	Paryż 1833
45	**Biblioteka Ossolińskich**, Poczet nowy t. I—XI	Lwów 1862
46	**Niemcewicz** J. U., Dzieje panowania Zygmunta III króla polskiego	Kraków 1860
47	**Zathey** Hugo, Poezye Goethego (wybrane)	Kraków 1879
48	**Skarga** Piotr ks. Kazania sejmowe	Kraków 1857
49	**Bohomolec** Fr. ks. Żywot Jerzego Ossolińskiego kanclerza wielk. koronnego	Kraków 1860
50	**Birkowski** Fab. ks., Kazania przygodne i pogrzebowe t. 2 w 1	Kraków 1858/9
51	**Kochowski** Wesp., Pisma wierszem i prozą 6 t. w 1 . .	Kraków 1859
52	**Miaskowski** Kasper, Zbiór rytmów	Kraków 1861
53	**Małecki** Ant., Wybór mów staropolskich, świeckich, sejmowych i innych	Kraków 1860
54	**Orzechowski** St. Dyalog albo rozmowa około egzekucyi polskiej korony	Kraków 1838
55	**Naruszewicz** A. ks. Żywot J. K. Chodkiewicza	Przemyśl 1857
56	**Pruszcz** P. H., Klejnoty stołecznego miasta Krakowa .	Kraków 1861
57	**Górnicki** Łukasz, Droga do zupełnej wolności	„ 1858
58	**Klonowicz** S. F., Pisma poetyczne polskie	„ 1858
59	**Tarnowski** J. Hetm, Dzieła 2 egz.	„ 1838
60	**Górnicki** Łukasz, Dworzanin Polski 2 egz.	„ 1858
61	— Skrupuł bez skrupułu etc., ...	„ 1858
62	**Ostroróg** Jan hr. Myślistwo z ogary t. 1	„ 1859
63	**Jagodyński** S. S., Poezye 2 egz	„ 1860
64	**Naruszewicz** A., Germania C. C. Tacita (przekład) . .	„ 1861
65	— O konfederacyi lwowskiej r. 1662 nauka	„ 1858
66	**Śniadecki** Jan, Żywoty uczonych Polaków	„ 1861
67	**Twardowski** Samuel, Poezye 2 egz.	„ 1861
68	**Krasicki** Ignacy, Bajki i przypowieści	Sanok 1856
69	**Starowolski** Szymon Pisma 5 t. w 2	Kraków 1858/9

L.

70	**Krajewski** M. ks. Historya Stefana na Czarncy Czarnieckiego wojewody kijowskiego 2 egz.	Kraków	1859
71	**Leszczyński** Stan., Głos wolny, wolność ubezpieczający 2 egz.	„	1858
72	**Wereszczyński** J. ks, Pisma polityczne	„	1858
73	— Pisma treści moralnej	„	1860
74	**Orzechowski** St., Żywot i śmierć Jana Tarnowskiego 2 t.	Sanok	1855
75	**Paprocki** Bartosz, Hetman	„	1856
76	**Fredro** A. M, Przysłowia mów potocznych	„	1855
77	— O porządku wojennym	Kraków	1856
78	— Krótkie rzeczy potrzebnych ze strony wolności a swobód polskich zebranie	„	1859
79	**Ligęza** Mikołaj Pisma	„	1859
80	**Czacki** Tad., Rozprawa o żydach i karaitach	„	1860
81	**Zbylitowscy** Andrz. i Piotr, Niektóre poezye		„
82	**Drohostajski** Krzyszt, Hippika t. j. księga o koniach .	„	1861
83	**Krasicki** Ignacy, Pan Podstoli	„	1860
84	**Bohomolec** Fr, Życie J. Zamojskiego kancl. i het. w. k.	„	1860
85	**Czacki** Tad., O litewskich i polskich prawach	„	1861
86	**Surowiecki** Waw., Dzieła	„	1861
87	**Okolski** Szymon, Dyaryusz tranzakcyi wojennej w r. 1537	„	1858
88	**Gołębiowski** Łuk., Ubiory w Polsce	„	1861
89	**Grabowski** P. ks., Polska niższa albo osada polska . .	„	1859
90	**Gwagnin** Aleksander, Z kroniki Sarmacyi europejskiej .	„	1860
91	**Ponętowski** Jan, Krótki rzeczy polskich komentarz . .	„	1858
92	**Grochowski** St. ks., Wiersze i inne pisma co przebrańsze	„	1859
93	**Staszic** Stanisł., Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego .	„	1861
94	**Grabowski** P. ks., Zdanie syna koronnego o pięciu rzeczach rzeczypospolitej należących	„	1858
95	**Mroziński** Józef, Oblężenie i obrona Saragossy w l. 1808 i 1809		„
96	**Kraszewski** J. I, Podróże i poselstwa Polski do Turcyi .	„	1860
97	**Warszewicki** ks, Dwie mowy pogrzebowe	„	1858
98	**Dębołęcki** ks., Pamiętniki o Lisowczykach	„	1859
99	**Wiszniewski** M., Pomniki historyi i literatury polskiej 3 t. w 1	„	—
100	**Dubrawski** Stef., Der slavische Interrogativsatz	Stryj	1881
101	**Motty** Dr., Marc. Satyry Horacego (przekład)		
102	**Znicz** Wiesław, Pieśń ostatnia	Lipsk	1863
103	— Wizerunki i rozstrząsania naukowe t. 1 i 3	Wilno	1834, 36
104	**Gawiński** Jan z Wielomowic, Poezye Lwów, Stanisławów i	Tarnów	1843
105	**Chrzanowski** Leon, Dźwięki mej duszy	Paryż	1847
106	**Zawadzki** Jan, Wiosna E. C. Kleysta	Lwów	1882
107	„ Czarna skała (poezye)	„	1862
108	**Eudymion**, Pieśń z życia ludu 2 t.	Wiedeń	1869
109	**Baliński** Karol, Śpiewakowi Mohorta bratnie słowo . .	Londyn	1863
110	**Mickiewicz** Ad, Rzecz o literaturze słowiańskiej r. II i III		

L.			
111	— Jeden rozdział do przyszłych przysłów polskich	Kijów	1867
112	**Wędrychowski** Wład., Słów kilka o Józefie Korzeniowskim, Dominiku Magnuszewskim, Karolu Balińskim i Aleks. Fredrze	Lwów	1864
113	— Wieszczenia Lechowe, które Bóg dał na początku roku chryst. 1835		
114	**Buława** Ernest, Krople czary, poezye	Lipsk	1865
115	— Pamiętnik lwowski t. II.		
116	**Dmochowski** Fr., Iliada Homera t. I.	Warszawa	1800
117	**Wielogłowski** Wal., Emigracya polska wobec Boga i narodu	Wrocław	1848
118	**Feliński** Alojzy, Barbara Radziwiłłówna		1823
119	**Naruszewicz** Ad., Dzieła poetyczne t. II	Wrocław	1826
120	**Chomentowski** Stef., O prawie przyrodzonem przez Woltera	Kraków	1802
121	— Próby wierszów miarowych ksiąg czworo . .	„	1866
122	**Witwicki** Stefan, Poezye biblijne	Warszawa	1830
123	**J. B** Kwiatki polne, poezye	Kraków	1872
124	**Wężyk** Franc., Okolice Krakowa	„	1833
125	**Suchorowski** M. Dr., Zabawki dramatyczne	Wiedeń	1831
126	**L. D. L.** Pierwsze kroki w świat szeroki	Kraków	1868
127	**Jakimowski** Janusz, Z nadhoryńskich Błoni	Lwów	1879
128	**Prawdomowski** B., Wspomnienia o jubileuszu Kraszewskiego	Lwów	1878
129	„ Heloci XIX wieku 4 egz., ...	„	1878
130	**Lelewel**, Rys dziejów literatury polskiej		
131	**Ostroróg** Jan, Mysliwstwo z ogary	Kraków	1859
132	**Gwargnin** Aleks., Z kroniki Sarmacyi europejskiej . .	„	1860
133	**Prawdomowski** B., Memento mori	Lwów	1879
134	**Radowicki** Jerzy, Sierota chiński, tragedye Woltera . .	Warszawa	1806
135	**Kochanowski** K. M., Kilka poezyi	Kraków	1870
136	**Kraszewski** I. Halszka, dramat t. II.	Wilno	1838
137	**Omuszewski** L. Zamek na Czorsztynie		1819
138	— Sąd i wyrok poezyi przeciw polityce	New-York	1865
139	**Kochowski** Wesp., Pisma wierszem i prozą	Kraków	1859
140	— ı iblioteka warszawska r. 1873—1883		
141	— Biblioteka naukowego zakładu imienia Ossolińskich	Lwów	1847
142	— Przegląd krytyczny	Kraków	1877
143	— Przegląd Polski r. 1872 i 1873		
144	**W. R.** Katalog ogólny książek polskich drukowanych od r. 1830—1850	Lipsk	1852
145	**Mokłowski** Miecz., Wiersze	Lwów	1866
146	**Zathey** Hugo, Bogowie Grecyi, Fryd Schillera	Kraków	1884

L.

147	**Małecki** Ant. Gramatyka historyczno-porównawcza języka polskiego	Lwów	1879
148	**Szujski** Józef, Dramata	Kraków	1867
149	**Karpiński** Fr., Dzieła 2 egz.	„	1862
150	**Małecki** Ant., Juliusz Słowacki jego życie i dzieła	Lwów	1881
151	**Koźmian** Kajetan, Pamiętniki 2 t.		
152	**Cybulski** Wojc., Odczyty o poezyi polskiej w pierwszej połowie XIX w.	Poznań	1870
153	**Nehring** Wł., Studya literackie	Poznań	1884
154	**Aër** (Rzążewski Adam), Opowiadania i studya serya I.	„	1885
155	**Biegeleisen** Henryk Dr., Pan Tadeusz Mickiewicza studyum-estet. literackie	Warszawa	1884
156	**Siemieński** Łucyan, Dzieła	„	1882
157	**Brodziński** Kazim., Pisma	Poznań	1872
158	— Biblioteka Warszawska		1884
159	**Kuliczkowski** Ad., Zarys dziejów literatury polskiej	Lwów	1884
160	**Świerzyński** Saturnin, Obrazy z naszej przeszłości	Kraków	1884
161	**Kirkor** A H., O literaturze pobratymczych narodów słowiańskich	„	1874
162	— Biblioteka Warszawska		1885
163	**Wisłocki** Wł. Dr., Przewodnik bibliograficzny r. 1884-1885		
164	**Pieniążek** Czesław, Messianizm i Towiańszczyzna	Lwów	1877
165	**Chmielowski** Piotr, Adam Mickiewicz, Zarys bibliograficzno-literacki	Kraków i Warszawa	1886
166	**Appel** Karol, **Kryński** A., Przegląd bibliograficzny prac naukowych o języku polskim	Warszawa	1886
167	**Chmielowski** Piotr, Autorki Polskie w. XIX	Warszawa	
168	**Dębicki** Ludw., Puławy 2 t.	Lwów	1887
169	**Chmielowski** P., Zarys literatury polskiej z ostatnich lat 20	Warszawa	1886
170	„ Studya i szkice z dziejów literatury polskiej 2 tomy	Kraków	1886
171	„ Kobiety Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego	„	1886
172	**Akademia Umiejętności w Krakowie**. Dwa pierwsze posiedzenia publiczne Akad. Umiejętn.	„	1873
173	„ Rocznik zarządu Akademii Umiejętności		1873—1886
174	— Budownictwo wiejskie do gospodarskich potrzeb stosowne, a do użycia krajowego podane	Warszawa	1788
175	**Witwicki** Stefan, Wieczory pielgrzymowe i Listy z zagranicy	Lwów	1885
176	**Krasicki** Ignacy, Monachomachia i Antimonachomachia	„	1882
177	**Gołębiowski** Łukasz, Lud polski, jego zwyczaje i zabobony 2 t.	„	1884
178	„ Domy i dwory	„	1884
179	**Bogusławski** Wojciech, Dzieje teatru narodowego w Polsce	Przemyśl	1884

L.

180	**Wisłocki** Wł. Dr., Przewodnik bibliograficzny	Kraków 1866
181	**Biblioteka Warszawska**	1886
182	**Kitowicz** A., Opis zwyczajów i obyczajów za panowania Augusta III	Tarnów 1881
183	„ Pamiętniki do panowania Augusta III i Stan. Augusta	Lwów 1882
184	**Konarski** St., O religii poczciwych ludzi	Kraków 1887
185	**Tarnowski** St., Pisarze polityczni XVI. w. 2 t.	„ 1886
186	**Chmielowski** P., Nasi powieściopisarze	„ 1887
187	**Ujejski** Kornel, Poezye	Lipsk 1866
188	**Krasiński** Zyg. Pisma, Wyd. St. Tarnowskiego . . .	Lwów 1877—1888
189	**Mickiewicz** Adam, Dzieła (wyd. zupełne)	Paryż 1880
190	**Dante** Alighieri-Ant. **Stanisławski**, Boska komedya . .	Kraków 1888
191	**Plautus** F, M., **Kraszewski** I J., Komedyi pięciu parafrazy	Złoczów 1888
192	**Dębicki** Ludw., Puławy t. III i IV	Lwów 1888
193	**Gawalewicz** M., Sylwetki i szkice literackie	Kraków 1888
194	**Węgierski** Kaj., Pisma wierszem i prozą	Lwów 1882
195	**Trembecki** St., Pisma 2 t.	„ 1883
196	**Kochanowski** J, Wszystkie dzieła polskie	Lwów 1882
197	**Krasicki** Jan, Wybór dzieł	„
198a	**Wisłocki** Wł., Przewodnik bibliograficzny Rocznik 1887	Kraków 1887
198b	— Biblioteka Warszawska	Warszawa 1887
199	Rocznik zarządu Akademii Umiejętności 1886 .	Kraków 1887
200	**Chmielowski** Piotr, Józef Ignacy Kraszewski	„ 1888
201	**Pieniążek** Czesław, Michał Bałucki, Szkic literacki . .	Poznań 1888
202	**Tarnowski** St., Jan Kochanowski (studya do hist. literatury polskiej) . . . . Kraków 1888	Nakł. autora
203	**Pilat** Roman, Pamiętnik Towarzystwa literackiego imienia Ad. Mickiewicza Rocznik I.	Lwów 1887
204	„ Pamiętnik Towarzystwa literackiego imienia Ad. Mickiewicza Rocznik II.	Lwów 1848
205	**Bibloteka Warszawska**	Warszawa 1888
206	**Wisłocki** Wład. Dr., Przewodnik bibliograficzny . . .	Kraków 1888
207	**Krechowiecki** Adam, Przewodnik naukowy i literacki Rok 16 ty t. t. XVI.	Lwów 1888
208	**Badeni** Jan, ks. T. J., Ks. Stanisław Chołoniewski . .	Kraków 1888
209	**Zdziechowski** M., Mesyaniści i Słowianofile	„ 1888
210	**Rychter** Józef, Juliusz Słowacki. Poezye, utwory drama. i proza. Wyd. I z pośmiertnych rękopisów . .	„ 1889
211	**German** Ludomił Dr., O dramatach Józefa Szujskiego .	„ 1889
212	**Pilat** Roman, Pamiętnik Towarzystwa literackiego im. Ad. Mickiewicza Rocznik III	Lwów 1889
213	**Wisłocki** Wład., Przewodnik bibliograficzny	Kraków 1889
214	**Krechowiecki** Adam, Przewodnik naukowy i literacki Rok XVII. t. VII.	Lwów 1889

L.

215 **Pieniążek** Czesław, Temu lat 27 . . . . Kraków 1890
216 **Bełcikowski** Adam, Ze studyów nad literaturą polską . Warszawa 1886
217 **Tretiak** Józef, Mickiewicz w Wilnie i Kownie 3 tomy . Lwów 1884
218 **Zaleski** Józef Bohdan, Poezye 4 t. . . . . „ 1877
219 — Przegląd polski . . . . Kraków 1890
220 — Biblioteka Warszawska . . . . Warszawa 1889
221 — Biblioteka Warszawska . . . . „ 1890
222 **Wisłocki** Wład., Przewodnik bibliograficzny . . . . . Kraków 1890
223 **Krechowiecki** Adam, Przewodnik naukowy i literacki Lwów 1890
223 **Bruchnalski** W. A., Geneza Grażyny . . . . „ 1890
225 **Zathey** Hugo Dr., Młodość Bohdana Zaleskiego wyd. II. Kraków 1887
226 **Byron, Jezierski,** Dwie tragedye historyczne. Przekład. . Warszawa 1889
227 **Pieniążek** Czesław, Literatura o Mickiewiczu . . . . Poznań 1890
228 „ Złote myśli Ad. Mickiewicza . . . . Kraków 1890
229 Pamiętniki piętnastoletniej działalności Akad. Umiejętności 1873—1888) . . . . „ 1889
230 **Kondratowicz** Ludwik, (**Syrokomla** Wł.), Dzieje literatury w Polsce 3 t. wyd. 2. . . . . Warszawa 1875
231 **Antoniewicz** Bołoz M., Anna Oświęcimówna Poemat dramatyczny . . . . Wiedeń 1873
232 **Kuliczkowski** Adam, Zarys dziejów literatury polskiej wyd. IV. . . . . Lwów 1889/90
233 **Pepłowski** Stan., Teatr polski we Lwowie 1780—1881 . Lwów 1889
234 **Berlicz** Sas., Mozaika. Gawędy szlacheckie 2 t., . . . „ 1881
235 **Sewer**, Bratnie dusze. Powieść . . . . „ 1881
236 **Spiechalski** Mikołaj, Wit i Korynna, Powieść . . . . Poznań 1890
237 **Siemieński** Łucyan, Wincenty Pol i jego poetyczne utwory . . . . Kraków 1875
238 **Szujski** Józef, Maryna Mniszchówna . . . . „ 1876
239 **Koźmian** Kajetan, Wiersze różne . . . . „ 1881
240 **Laskownicki** Józef, Rusini . . . . Lwów 1878
241 **Tarnowski** St. hr., Komedye Al. hr. Fredry. Trzy odczyty . . . . Warszawa 1876
242 **Pieniążek** Czesław, Szare godziny . . . . Kraków 1891
243 **Estreicher** Karol, Zestawienie przedmiotów zawartych w bibliotece warszawskiej . . . . Warszawa 1891
244 — O religii poczciwych ludzi przez St. Konarskiego r. 1769 . . . . Kraków 1877
245 **Akad Umiejętności**, Rozprawy. — Sprawozdanie Wydz. filozoficznego t. XIV XV (ze seryi I-szej). — Rozprawy Wydz. filologicznego serya II. t. I—IX ogólnego zbioru t. (XVI—XXIV). . . . . . .
246 „ Sprawozdania Komisyi językowej t. I. III. IV. V. Kraków 1880, 94
247 „ Rozporządzenie i sprawozdanie z posiedzenia Wydz. filologicznego t. III—XIII. . . . . . . „ 1875—889

L.

248 **Akad. Umiejęt**. Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce t. I. VI. VII. VIII. IX. Kraków 1878—1890, 1892, 1895, 1897

249 **Spasowicz** Włodz. Dzieje literatury polskiej przejrzał i uzupełnił Bem z wyd. III. . . . . Kraków 1891

250 **Nehring** Wł. Dr., Altpolnische Sprachdankmäler . . . Berlin 1886

251 **Gliński** Andrzej, Stylistyka polska . . . . Kraków 1891

252 — Pamiętnik Towarzystwa literackiego Ad. Mickiewicza pod redakcyą K. Pilata. Rocznik IV. Lwów 1890

253 — Pamiętnik Tow. literackiego Ad. Mickiewicza pod red. K. Pilata. Rocznik V. . . . . Lwów 1891

254 — Biblioteka Warszawska . . . . Warszawa 1891

255 — Przegląd Polski, Rocznik 25. 4 t. . . . . . . Kraków 1891

256 — Przewodnik bibliograficzny. Rocznik XIX . .

257 — Przewodnik naukowy i literacki Rocznik XIX . Lwów 1891

258 — Pamiętnik Akad. Umiejętności w Krakowie t. II—VII 1875—1890 . . . .

259 — Rocznik zarządu Akad. Umiejętności w Krakowie Rok 1887—1890, 1891—1895 . . . . . . Kraków

260ab **Wisłocki** Wład., Dr., Katalog rękopisów biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego . . . . . . Kraków 1887—1881

260c **Malinowski** Łuc. Dr., Modlitwy Wacława. — Zabytek języka polskiego z w. XV. . . . . Kraków 1887

261 **Biblioteka pisarzów polskich**. Wyd. Akademii Umiejętności 7 t. . . . . Kraków

262 „ Wyd. Akademii Umiejętności 5 t. . . . . . . „ 1890

263 „ Wyd. Akademii Umiejętności 6 t. . . . . . . „ 1891

264 — Ateneum, pismo naukowe i literackie- Rok III. 4 tomy 1883 1883

265 — Ateneum, pismo naukowe i literackie Rok IX. 1884 4 tomy . . . .

266 — Ateneum, pismo naukowe i literackie Rok X, VI, VII, XI, XVIII, 1881—1893 . . . . . .

267a **Szymanowska** F., Blichtr i złoto powieść . . . . . . Warszawa 1881

267b — Biblioteka Warszawska . . . . Warszawa 1892—1900

268 — Przegląd polski . . . . Kraków 1892—1903

269 — Przewodnik bibliograficzny . . . . . . Kraków 1892—1900

270 — Przewodnik naukowy i liter. Rocznik XX . . Lwów 1892

271 — Uchwały Akademii w sprawie pisowni polskiej Kraków 1892

272 **Tarnowski** St. hr., Zygmunt Krasiński . . . . „ 1892

273 **Zaleski** Bohdan, Dzieła pośmiertne. St. Tarnowski 2 t. „ 1891

274 **Czartoryski** Adam ks., Żywot Jul., U. Niemcewicza Wyd. Biblioteki Polskiej w Paryżu . . . . . Berlin, Poznań 1860

275 **Goethe** przeł **Janike**, Wybór pism . . . . Warszawa 1889

276 **Gostomski**, Pan Tadeusz, Studyum krytyczne . . . . Kraków 1894

277 **Gebauer**, Zaltař Wittembersky . . . . Praga 1880

L.		
278	**Mickiewicz**, Dzieła, tom III. wyd. Tow. Mickiew. . . .	Lwów 1893
279	**Szmurło**. Iliada	
280	**Tucydydes**, Przekład	
281	**Kiciński** Bruno hr., Poezye	
282	**Szujski**, Dzieła. Serya I. tom 1—4	
283	**Szmurło**, Iliada Homera	
284	**Siemieński**. Odyssea Homera	
285	**Wyd. Akad. Umiejętności**, Biblioteka pisarzów polskich 5 tomów	Kraków 1892/3
286	„ Biblioteka pisarzów Polskich 5 tomów . .	„ 1891/5
287	„ Sprawozdania z posiedzeń	„
288	„ Corpus antiquorum poetosum Poloniae latinorum t. II. III. IV.	„
289	„ Bulletin international de l'Akademie de Sciences de Cracovie	„ do r. 1903
290	**Chłędowska** Stefania, Szkice literackie. t. I. i II.	Lwów-Warszawa 1883
291	**Wyd. Akad. Umiejęt.**, Kazimierz Morawski. — Andrzej Patrycy Nidecki Cz. I.	Kraków 1884
292	**Rylejew**, Dumy, przekład Siewińskiego	
293	**Demostenes**, Mowa przeciw Arystokratesowi przekład Kusionowicza	
294	**Schakespeare**, Dzieła dramatyczne. przekład Ulricha . .	Kraków 1895
295	**Sienkiewicz** Henryk, Quo Vadis	Warszawa 1896
296	**Pałko** Stanisław, Wykład pisowni polskiej w dyktandach	„ 1894
297	**Macauley**, Szkice i rozprawy. tłom. St. Tarnawski . .	Kraków 1893
298	**Tarnowski** St., Wiek XIX. Rozprawy i sprawozd.	Kraków 1895 i 1896
299	**Biegeleisen**. Dzieje ilustrowane literatury polskiej . . .	Wiedeń Bondy
300	**Szmurło** Homera Iliada	
301	**Wyd. Akad. Umiejętności**. Biblioteka pisarzów polskich, 11 t.	
302	**Petri Royzii Maurei** Carmina t. I i II Wyd. Akad. Umiejętności	Cracoviae 1900
303	**Fijałek** Jan ks., Mistrz Jakób z Paradyża i Uniwersytet Jagielloński t. I. i II. Wyd. Akad. Umiejętności	Kraków 1900
304	**Karłowicz** Jan, Słownik gwar polskich t. I. i II. Wyd. Akad. Umiej.	Kraków 1900
305	**Zdziechowski** M. Byron i jego wiek t. II. Wyd. Akad. Umiej.	Kraków 1900
306	**Torquato** Tasso, Goffred albo Jeruzalem wyzwolona Wyd. Akad. Umiej. T. I.	Kraków 1902
307	**Wyd. Akad. Umiejętności**, Sprawozdanie z czynności i posiedzeń z lat 1896—1901 t. 6	
308	„ Katalog literatury naukowej polskiej t. I. r. 1901	„
309	**Chmielowski**, Dramat doby najnowszej	Lwów 1902

L.

310	**Żuławski**, Dyktator	Lwów 1903
311	**Szczepanowski**, Myśli o odrodzeniu	Lwów 1903

Język niemiecki i literatura.

1	**German** Ludomił. Balladina, Tragodie v. Julius Słowacki	Kraków 1882
2	**Lüben** August und **Nacke** Carl, Einführung in die Deutsche Literatur 3 B.	Leipzig 1872
3	**Heyse** Deutsche Schulgrammatik	Hannover 1873
4	Bibliothek der deutschen Classiker	Hildburghausen 1861
5	**Koberstein** Grundriss der deutschen Nationalliteratur. .	Leipzig 1873
6	**Kleinpaul** Poetik, Lehre von den Formen und Gattungen der deutschen Dichtkunst	Barmen 1868
7	**Gries** I. D., Schauspiele von Don Pedro Calderon de la Barca	Wien 1825
8	**Gries** I. D. Befreites Jerusalem v. Torquato Tasso . .	Berlin 1855
9	**Lobedanz** E. Sakuntala v. Kalidasa	Leipzig 1867
10	**Goethe** W., Sämmtliche Werke.	Stuttgart 1877
11	**Lessing** G. E., Werke	„ 1874
12	**Palleske** Emil, Schillers Leben und Werke	„ 1877
13	**Viehoff** Heinr.. Schillers Gedichte erläutert 3 B., . . .	„ 1876
14	**Kellner** L. Dr., Aufgaben zu Übungen in höherem Schriftlichen Gedankenausdruck	Freiburg 1872
15	**Lewers** G. H., Goethes Leben und Werke 2 B. . . .	Stuttgart 1877
16	**Götzinger** M. H., Deutsche Dichter 2 B.	Aaran 1886, 1877
17	**Venn** Jos., Deutsche Aufsätze	Wiesbaden 1877
18	**Hahn** K. A., Mittelhochdeutsche Grammatik . . .	Frankfurt a M. 1876
19	— Regeln- und Worterverzeichnis fur die Deutsche Rechtschreibung 4 egz.	Wien 1880
20	**Döring** Heinr., Friedrich v. Schillers Leben	Weimar 1824
21	**Schiller** Fr., Sammtliche Werke 14 B.,	Stuttgart und Tübingen 1838
22	**Hinrichs** H. F., Schillers Dichtungen nach ihren historischen Beziehungen 2 B.	Leipzig 1838
23	**Stejskal** Karl Dr., Dictierbuch fur den orthographischen Unterricht	Wien 1882
23	**Scherr** Johann, Allgemeine Geschichte der Litteratur 2 B.	Stuttgart 1880
25	**Schiller** Fr., Sämmtliche Werke 3 B, ...	Berlin 1877
26	**Schillerwein** Wilh., Abriss der deutschen Literatur 1 B.	Wien 1871
27	**Schiller** Fr., Recensionen, Briefe	Grätz 1824
28	**Eckartshausen**, Der Tiger von Bengalen, ein Buch mit vielen Wahrheiten	München 1789
29	**Dohm** Ernst, und **Rodenberg** Jul., der Salon für Literatur Kunst und Gesellschaft	Leipzig
30	**Zarncke** Friedr., Literarisches Centralblatt für Deutschland 1873—78 6 B., ...	Leipzig

L,

31	—	Magazin f. die Litteratur des Auslandes .	Berlin 1873—1874
32	**Scherer**	Wilh. Geschichte dei deutschen Litteratur . .	Berlin 1884
33	**Eckerman**	I. P., Gespräche mit Goethe in den letzten Jahren seines Lebens 3 B.	Leipzig 1885
34	**Bartsch**	K, Das Rolandslied	Leipzig 1874
35	**Carriere**	M., Die Poesie. Ihr Wesen und ihre Formen .	„ 1884
36	**Engelien**	A, Grammatik der neuhochdeutschen Sprache .	Berlin 1883
37	**Vernoleken**	Th., Deutsches Sprachbuch	Wien 1854
38	—	Regeln und Wörterverzeichniss für die deutsche Orthographie 5 Aufl. 2 egz., ...	„ 1883
39	**Sanders**	D. Dr., Handwörterbuch der deutschen Sprache	Leipzig 1881
40	**Götzinger**	E., Reallexikon der deutschen Alterthümer .	
41	**Klaar**	Alfred, Geschichte des modernen Dramas .	Leipzig, Prag 1883
42	**Behaghel**	Otto, Die deutsche Sprache	Leipzig, Prag 1886
43	**Kern**	Franz, Zustand u. Gegenstand. — Betrachtungen über den Anfangsunterricht in der d. Satzlehre	Berlin 1886
44	**Stern**	Adolf, Geschichte der Weltlitteratur	Stuttgart 1888
45	**Grillparzer**	Franz, Sämmtliche Werke 16 B.	„ 1888
46	**Laas**	Ernst, Der deutsche Aufsatz	Berlin 1877/78
47	**Villmar**	A. F. C., Geschichte der deutschen National-Litteratur	Marburg u. Leipzig 1886
48	**Kummer**	K. Fr. Dr, Deutsche Schulgrammatik 2 Aufl. .	Prag 1886
49	**Bulthaupt**	Heinrich, Dramaturgie der Classiker 3 Aufl. .	
50	**Proelss**	Robert, Heinrich Heine. — Sein Lebensgang und seine Schriften	Stuttgart 1886
51	**Kluge**	Hermann, Geschichte der deutschen National-Literatur 20 Aufl.	Altenburg 1889
52	**Litzmann**	Berthold, Schiller u Jena. Eine Festgabe zum 26. Mai 1889	
53	**Creizenach**	W. Dr., Die Schauspiele der englischen Komödianten	Berlin, Stuttgart
54	**Gross**	Peter, Die Tropen und Figuren 2 Aufl.	Leipzig 1888
55	**Seuffert**	B, Vierteljahrschrift für Litteraturgeschichte 1890	Weimar 1890
56	**Zathey**	Hugo Dr., Goethe i Polacy	Kraków 1890
57	**Stern**	Adolf Dr., Katechismus der allgemeinen Litteraturgeschichte 2 Aufl.	Leipzig 1876
58	**Minor**	J., Schiller. — Sein Leben und seine Werke I u. II B.	
59	**Karpeles**	G., Goethe in Polen	Berlin 1890
60	**Rodenberg**	J., Deutsche Rundschau XV Jahrg. . . .	Berlin 1888/89
61	„	„ „ XVI	Berlin 1889/90
62	**Lyon**	Otto Dr., Zeitschrift für den deutschen Unterricht IV Jahrgang	Leipzig 1890
63	**Brahm**	Otto, Schiller	Berlin 1888
64	**Gotthold**	Klec. Dr., Der abenteuerliche Simplicissimus .	Leipzig 1890

L.

65 **Rodenberg**, Deutsche Rundschau XVII. Jahrg. . . . . Berlin 1890/91
66 **Brandes** Georg, Die Litteratur des XIX Jahrh. VI. B . Leipzig 1891
67 **Flaischlen** Casar Dr., Graphische Litteratur-Tafel . . . Stuttgart
68 **Bachem** Novellensammlung. — Die Sphinx . . . . Koln am Rhein
69 **Beyer** E. Dr., Deutsche Poetik II Aufl. 3 B. . . . . Stuttgart 1887
70 **Rodenberg** J., Deutsche Rundschau XVIII Jahrg. . . . Berlin 1891/2
71 **Lyon** Otto Dr, Zeischrift f. den deutschen Unterricht 6 Jahrg. 7, 8, ... Leipzig 1892/4
72 **Geiger** Ludwik, Bibliographie der Gothe-Litteratur für 1890 . . . . Frankfurt a. M. 1891
73 **Viehoff**, Schillers Gedichte erläutert, 6 Aufl. 2 B. . . . Stuttgart 1887
74 **Kluge** Fr., Etymologisches Worterbuch der deutschen Sprache . . . . Strassburg 1889
75 **Walter de Gruyter**, Das deutsche Tagelied . . . . . Leipzig 1887
76 **Walter** Eduard Th., Über den Ursprung des hofischen Minnesanges . . . . Wien 1889
77 **Mehring** Sigmar, Deutsche Verslehre . . . . Leipzig
78 **Straub** L. W. Dr., Aufsatz-Entwürfe . . . . Stuttgart 1891
79 **Mathias**, Sprachleben und Sprachschaden . . . . Leipzig 1892
80 **Grün** Anastasius, Ausgewählte, Gedichte, Deutsch-Oesterr. Nationalbibliothek . . . . Reichenberg
81 **Strehlke** Fr., Worterbuch zu Goethes Faust. Stuttgart (Deutsche Verlags-Anstalt) 1891
82 **Zarncke** Friedr., Litterarisches Centralblatt fur Deutschland . . . . Leipzig 1893/1903
83 **Kuenen**, Schillers Maria Stuart . . . . „ 1890
84 **Schiller** Friedr, Wilhelm Tell. . . . . . Bielefeld und Leipzig 1892
85 „ Die Jungfrau v. Orleans . . . . „ „ „
86 „ Wallenstein . . . . „ „ „
87 **Böhme** Walter Dr., Erläuterungen zu den Meisterwerken der deutschen Dichtkunst. Goethes „Gotz von Berlichingen" . . . . Berlin (Wiedman) 1890
88 **Brentano** Clemens, Mahrchen. — Meyers Volksbücher I u. II. Theil . . . . Leipzig
89 a **Krumbach**, Deutsche Sprach-Lese-Sprechübungen . . . Leipzig 1892
89 b **Sanders** Daniel, Worterbuch deutscher Synonimen . . Hamburg 1882
90 a **Krumbach** Karl, Deutsche Aufsatze 3 B. . . . . . . Leipzig 1893
90 b **Weinhold** Karl Dr., Kleine mittelhochdeutsche Grammatik . . . . Wien 1889
91 a **Richard** Jonas Dr. Meisterstücke deutsch. Prosa. 2 Aufl. Berlin 1891
91 b **Frick-Gaudig**, Aus deutschen Lesebuchern. 6 Lieferungen . . . . Gera u. Leipzig 1895
92 a **Menge** Karl Dr., Dispositionen zu deutschen Aufsatzen „ 1890
92 b **Hähnel** K, Behandlung v. Goethes Faust . . . . . Gera 1896
93 a **Duden** Konrad Dr., Etymologie der neuhochdeutschen Sprache . . . . München 1893

L.

93 b **Lehmann** Rudolf, Der deutsche Unterricht . . . . . Berlin 1890
94 a **Tetzner** Franz Dr., Namenbuch . . . . Leipzig
94 b **Frick** Dr., & **Polack** Epische und lyrische Dichtungen erläutert . . . . Gera u. Leipzig 1895
95 a **Willmann**, Deutsche Schulgramatik 6 Aufl. . . . . . . Berlin 1885
95 b **Frick** O. Dr., Wegweiser durch die klassischen Schuldramen 2 Aufl. . . . . Gera u. Leipzig 1892
96 a **Minor** I. Dr. Neuhochdeutsche Metrik . . . . Strassburg 1893
96 b **Düntzer** Heinr., Goethes lyrische Gedichte II. III . . Leipzig 1896
97 a **Brummer** Franz, Lexikon der deutschen Dichter und Prosa . . . . Leipzig
97 b **Lehmann**, Der deutsche Unterricht . . . .
98 a **Goethe Zürn** Egmont für den Schulgebrauch . . . . Paderborn 1893
98 b **Hauptmann** Gerhard, Dramen 10 B. . . . .
99 a **Prem** Dr., Göthe II Aufl. . . . . Leipzig 1894
99 b **Stern**, Allgemeine Litteraturgeschichte . . . . . .
100 a **Victor** Wilh., Wie ist die Aussprache des deutschen zu zu lernen? . . . . Marburg 1893
100 b **Körner** Zriny . . . .
101 **Braune** Paul, Gothische u. altdeutsche Gramatik . . . Halle 1882—6
102 — Euphorion. Jahrg. 1897 . . . .
103 **Tries-Menge**, Lehrproben u. Lehrgänge . . . .

IV. Historya powszechna.

1 **Naruszewicz** Ad., Historya narodu polskiego 6 t. . . . Kraków 1859
2 **Święcki** Tomasz, Opis starożytnej Polski . . . . . . „ 1861
3 **Presiowski** ks., Krótka wiadomość o sejmach i sejmikach w dawnej Polsce . . . . „ 1861
4 **Albertrandy**, Panowanie Henryka Walezyusza i Stefana Batorego . . . . „ 1861
5 — Osterreichische Geschichte für das Volk. 18 t. Wien 1865—67
6 **Schroeck** I. M., Historya powszechna . . . Wilno i Warszawa 1813
7 **Tatomir** Łucyan, Dzieje Polski, potocznym sposobem opowiedziane . . . . Lwów 1866
8 **Morawski** Teod., Dzieje narodu polskiego 6 t. . . . . Poznań 1871—72
9 **Weber** Georg, Allgemeine Weltgeschichte 19 t. . . . Leipzig 1857—1881
10 **Sybel** Heinr., Historische Zeitschrift 2 t. . . . . . München 1873
11 **Kind** J. Chr., Plutarchs Lebensbeschreibungen der berühmtesten Griechen und Romer . . . . . . Leipzig 1754
12 **Bem, le général**, Extrait de la carte chronologique de l'histoire universelle . . . . Paris 1845
13 **Wapowski** Bern., Kroniki Scr. rer. pol. t. II. . . . . Kraków 1874
14 **Szujski** Józef, Dyaryusz sejmów koronnych 1548, 1553 i 1570 Scr. rer. pol. t. I. . . . . „ 1872

L.

15 **Kajsiewicz** H. ks., O Unii bułgarskiej. — Rys historyczny Paryż 1863
16 **Pol** Wincenty, Historyczny obszar Polski . . . . . . Kraków 1869
17 **Duller** Eduard, Maria Theresia und ihre Zeit 2 t. . . Wiesbaden 1844
18 **Bielowski** Aug., Wstęp krytyczny do dziejów Polski 2 egz. Lwów 1850
19 **Szmitt** Henr., Dzieje panowania St. Augusta . . . . „ 1868
20 **Ranke** Leopold, Deutsche Geschichte im Zeitalter der Reformation 6 B. . . . . Leipzig 1873
21 **Carl** Peter, Geschichte Roms 3 B. . . . . Halle 1870
22 **Zeissberg** Heinr., Die polnische Geschichtsschreibung des Mittelalters . . . . Leipzig 1873
23 **Schlosser** T. C., Geschichte des achtzehnten Jahrhundertes 8 B. . . . . Heidelberg 1853
24 **Buckle** H. T., Historya cywilizacyi w Anglii 2 B. . . Warszawa 1873
25 **Curtius**, Griechische Geschichte 4 B. . . . . Berlin 1874
26 **Teuffenbach** Albin, Vaterlandisches Ehrenbuch . Wien u. Teschen 1877
27 **Szujski** Józef, Rys dziejów literatury świata niechrześcijańskiego . . . . Kraków 1867
28 **Grabowski** Ambroży, Starożytności historyczne polskie 2 tomy . . . . „ 1840
29 „ Ojczyste spominki 2 t. . . . . „ 1845
30 **Szafarzyk** P. J., Słowiańskie starożytności 2 t. . . . . Poznań 1842
31 „ Relacye nuncyuszów apostolskich i innych osób o Polsce 2 t. . . . . Berlin i Poznań 1864
32 **Szajnocha** Karol, Dzieła 10 t. . . . . Warszawa 1876
33 **Niemcewicz** J. U., Dzieje panowania Zygmunta III t. . Warszawa 1819
34 **Rühs** Fryderyk, Rys dziejów wieków średnich 2 t. . . Wilno 1838
35 **Fiedler** Fr. Dr., Geschichte der Romer, ihrer Herrschaft und Kultur . . . . Leipzig 1836
36 **Libelt** Karol, Dziewica Orleańska . . . . Poznań 1847
37 **Siemieński** Luc., Przegląd dziejów literatury powszechnej Kraków 1835
38 **Napoleon** III., Histoire des Jules César . . . . Paris 1866
39 **Pütz** Wilh., Historische Darstellungen . . . . Koln 1887
40 **Glaussing** Fr. Dr., Epochen der französischen Geschichte Nordlingen 1877
41 **Politz** K. H. L., Historya Austryi . . . . Lwów 1878
42 **Szmitt** Henryk, Panowanie St. Augusta 2 egz. . . . . „ 1868
43 **Hoszowski** K. Dr., Domy w Krakowie niegdyś braci Janów Długoszów . . . . Kraków 1882
44 **Plötz** Carl Dr., Auszug aus der altenmittleren und neueren Geschichte . . . . Berlin 1873
45 **Sawicki** Stef., ks., Rys krótki chronologiczny historyi powszechnej do r. 1817 . . . . Warszawa 1818
46 — Programa do pierwszej sesyi sejmowej w r. 1825 Warszawa
47 **Schlosser** Fr., Dzieje powszechne 2 t. . . . . Lwów 1873
48 **Gliszczyński** Mich., Znaczenie i wewnętrzne życie Zaporoża . . . . Warszawa 1852
49 — Geist der Zeit, ein Journal 1819 . . . . . Wien

L.

50 **Beer** Adolf Dr., Allgemeine Geschichte des Welthandels . . . . Wien 1862

51 **Ojczyźniak** Podolanin, Obraz towarzystwa demokratycznego polskiego i jego centralizacyi . . . . Kraków 1849

52 — Wierny rys wypadków rewolucyi francuskiej „ 1848

53 **Miłkowski** Wł. Dr., Albert Brandenburski katolikiem . . Warszawa 1870

54 **Tessarczyk** Andrz., Rzeczpospolita krakowska . . . . Kraków 1863

55 — Starożytności i pomniki Krakowa . . . . . . „ 1847

56 **Montesqieu**, Uwagi nad przyczynami wielkości i upadku rzeczyposp. rzymskiej . . . . Warszawa 1762

57 **Heeren** A. L., Ideen über die Politik, den Verkehr und den Handel der vornehmsten Volker . . . . Wien 1817

58 **Paprocki** Bartosz, Herby rycerstwa polskiego . . . . Kraków 1858

59 **Prochaska** Ant., Długosz o Elżbiecie, trzeciej żonie Jagiełły . . . . Lwów 1876

60 **Antoni** J. D., Tadeusz Leszczyc Grabianka i Teresa z Stadnickich . . . . „ 1875

61 **Mayr** Franz Dr., Geschichte Oesterreich 2 B. . . . . Wien 1874

62 **Kubala** L. Dr., Szkice historyczne serya 1 i 2 . . . . Lwów 1880

63 **Smolka** St., Mieszko Stary i jego wiek . . . . Warszawa 1881

64 **Zawiliński** Rom., Kwestya run słowiańskich ze stanowiska lingwistycznego . . . . Kraków 1883

65 **Maspero** G., Geschichte der orientalischen Volker im Alterthum . . . . Leipzig 1887

66 **Doublier** L., Geschichte des Alterthums vom Standpunkte der Kultur . . . . Wien 1874

67 **Politz** Oesterreichische Geschichte . . . . „ 1870

68 **Herodotos**, Geschichte, deutsch v. Adolf Scholl . . . . Stuttgart 1855

69 **Skirmunt**, Dzieje Litwy . . . . Kraków 1886

70 **Zarański**, Pierwiastki dziejów ojczystych . . . . „ 1886

71 **Jarochowski**, Z czasów saskich . . . . Poznań 1886

72 **Medeksza** Stef. Fr., Księga pamiętnicza wydarzeń na Litwie 1654—1668 . . . . Kraków 1875

73 **Akad. Umiejętn.** Archiwum komisyi historycznej t. I. Script rerum polonicarum t. IV. . . . . . . „ 1878

74 „ Archiwum komisyi historycznej t. II. Script rerum polonicarum t. V . . . . „ 1880

75 „ Pamiętnik pierwszego zjazdu historycznego polskiego im. J. Długosza Script rerum polonicarum t. VI. . . . . „ 1881

76 **Wielewicki** Jan ks., T. J. Dziennik domu zakonnego Tow. Jezusowego u św. Barbary w Krakowie 1579 do 1599. Script. rerum polonicarum t. VII. . . „ 1881

77 „ Archiwum komisyi historycznej t. III. Script. rerum polonicarum t. IV. . . . . „ 1886

L.

78 **Wielewicki** J. ks T. I. Dziennik spraw domu zakonnego Tow. Jezusowego u św. Barbary w Krakowie 1600 do 608. Script rerum polonicarum t. X. . . . . Kraków 1886
79 — Lettre à l'empereur sur la question d'orient . Paris 1854
80 „ Encore quelque mots sus la question d'orient Bruxelles 1854
81 **Gumplowicz** Ludw. Dr., Stanisława Augusta projekt reformy żydostwa polskiego . . . . Kraków 1875
82 **Mann** Maurycy, Listy o walnem zebraniu ligi polskiej w Kórniku . . . . Leszno 1849
83 **Welter-Sawczyński**, Dzieje powszechne Część I II i III. .
84 **Antoni** J. Dr., Zameczki podolskie . . . . Warszawa 1880
85 „ Nowe opowiadanie historyczne . . . . . . Lwów 1883
86 „ Szkice i opowiadania Ser. V. . . . Kraków i Warszawa 1887
87 „ Opowiadania Ser. IV a b . . . . Warszawa 1884
88 „ Opowiadanie histor. I i IV. . . . . Lwów 1878
89 — Kwartalnik historyczny I. . . . . „ 1887
90 **Waga** Teodor, Historya książąt i królów polskich . . . Wilno 1831
91 **Gindely** Ant., Geschichte des dreissigjährigen Krieges . Prag 1882
92 **Jung** Jul., Leben und Sitten der Römer in der Kaiserzeit 2 B. . . . . „ 1883
93 **Wirth** Maks, Das Geld . . . . Leipzig, Prag 1884
94 **Hopp** Ernst. Geschichte der Vereinigten Staaten von Nordamerika 3 B. . . . . „ „ 1884
95 **Lippert** Julius, Die Kulturgeschichte 3 B. . . . . . . „ „ 1885
96 **Brosien** H. Dr., Karl der Grosse . . . . „ „ 1885
97 **Blimmer** Jul. Dr., Leben und Sitten der Griechen 3 t. . „ „ 1887
98 **Sokołowski** Aug. Dr., Dyaryusze sejmowe z r. 1587 Script. rerum polonicarum t. XI. . . . . Kraków 1887
99 **Wodzicki** St. hr., Pamiętniki . . . . „ 1888
100 — Dziewięć projektów rozbioru Polski . . . . „ 1888
101 **Zagrodzki** Józef, Elekcya Warneńczyka na króla węgiersk. „ 1888
102 **Bobrzyński** Mich., Dzieje Polski w zarysie wyd. 3 zwiększone 2 t. . . . . Warszawa 1887—890
103 — Kwartalnik historyczny II. . . . . Lwów 1888
104 **Seignobos-Dygasiński**, Historya cywilizacyi . . . . . . Warszawa 1888
105 **Korzon** Tadeusz, Historya starożytna wyd. II . . . . . „ 1886
106 „ Historya wieków średnich . . . . „ 1884
107 **Piekosiński** Franz, O dynastycznem szlachty polskiej pochodzeniu . . . . Kraków 1888
108 **Barącz** Sadok ks., Klasztor i Kościół OO. Dominikanów w Krakowie . . . . Poznań 1888
109 **Terlikowski** Franc., Życie starożytnych Greków i Rzymian Lwów 1889
110 — Akta grodzkie i ziemskie z archiwum t. z. Bernadyńskiego we Lwowie I—XIII. . . . . Lwów 1868—1888
111 **Korzon** Tadeusz, Historya nowożytna t. I do 1848 roku Kraków 1889
112 **Zaborski** Tadeusz, Źródła historyczne wschodu odnośnie do Pisma św. . . . . Kraków 1888

L.

113 (Ksawery Liske) Kwartalnik historyczny III . . . . . Lwów 1889
114 **Welter-Sawczyński** Dzieje powszechne skrócone Cz. I. .
115 (Ksawery Liske), Kwartalnik historyczny IV . . . . . „ 1890
116 **Długosz** Jan, Dzieła tomów 14. . . . . Kraków 1863—887
117 „ Akta grodzkie i ziemskie z archiwum Bernadyńskiego we Lwowie t. XIV. . . . . Lwów 1889
118 (**Janiszewski**) Obecne prześladowanie kościoła katolickiego w Prusach . . . . Kraków 1887
119 **Piliński** Tad, Bezkrólewie po Zygm. Auguście . . . . „ 1872
120 **Zakrzewski** Wincenty, Stosunki Stol. Apostolskiej z Iwanem Grożnym . . . . „ 1873
121 **Sutowicz** Jul., Walka Kaź. Jagiellończyka z Maciejem Korwinem o koronę czeską . . . . „ 1887
122 **Kalicki** Bernard, Bogusław Radziwiłł . . . . „ 1878
123 **Jaździewski** Włod., Wykopaliska Jarocińskie . . . . . Poznań 1879
124 **Akad. Umiejętności**, Rozprawy i Sprawozdania t. XXV . Kraków 1890
125 **Lewicki** Anatol Dr. (Akad. Umiejętn.), Pomniki dziejowe wieków średnich: Codex epistolaris . . . . „
126 **Akad. Umiej.**, Rozprawy i Sprawozdania z posiedzenia wydz. historycznego i filozoficznego t. IV—XIII, XV—XXIV. . . . . Kraków 1875—889
127 „ Rozprawy wydz. histor.-filozoficznego Ser. II. . „ od 1891
128 „ Scriptores rerum polonicarum . . . Kraków od 1888—889
129 „ Archiwum komisyi historycznej t. VI. . . . „ od 1891
130 **Lukeš** I., Militarischer Maria Theresien Orden 44 Bildnissen Wien 1890
130 b **Akad. Umiejętn.** Akta historyczne t. 1—XII. . . . .
131 „ Pomniki dziejowe wieków średnich do obj. rzeczy. polsk. t. I—XI. 11. t. Wyd. Akademii Umiejętn. . . . . Kraków 1874—888
132 „ Pomniki dziejowe Polski t. III—V. Wyd. Akademii Umiejętn. . . . . Lwów 1878—1888
133 „ Rozprawy Akad. Umiej. wydz. historyczno-filozoficznego t. XXVIII, XXIX. Ser. II. t. III. i IV. Kraków 1892
134 — Kwartalnik historyczny Rocznik V. . . . . Lwów 1891
135 **Fournier** Aug. Dr., Napoleon I. 3 B. Bibliothek d. Wissens d. Gegenwart . . . . Prag (Tempskij) 1886—889
136 — Akta grodzkie i ziemskie. Wydanie galicyjsk. Wydziału t. XV. . . . . Lwów 1891
137 **Walewski** Antoni, Dzieje bezkrólewia polskiego po zgonie Jana III. t. I. . . . . Kraków 1874
138 **Finkel** Ludw. Dr., Bibliografia historyi polskiej Cz. I. i II. Lwów 1891
139 „ Akta grodzkie i ziemskie z czasów rzeczypospolitej polskiej. Wyd. Wydziału krajowego t. XV. Lwów 1891
140 **Balzer** Oswald, Kwartalnik historyczny . . . . . Lwów 1892—1903
141 **Kalinka** Waleryan ks. Ostatnie lata panowania Stanisł. Augusta. Wyd. II. . . . . Kraków 1891

L.

142 a b **Antoni** J. Dr., Opowiadanie hist. Ser. III. t. I. II. III. Warszawa 1882
142 c **Wagner**, Realien des romischen Alterthums . . . . . Brünn 1898
143 **Göschen**, Griechische Alterthumskunde . . . . . .
144 **Bender**, Grundriss der romischen Literatur . . . . . Leipzig 1889
145 **Kopp**, Geschichte der griechischen Literatur . . . . Berlin 1901
146 „ Geschichte der romischen Literatur . . . . Berlin 1901
147 **Holzwarth**, Dzieje powszechne 7 t. . . . . . Warszawa od r. 1879
148 **Sokołowski** Aug. Dr., Dzieje Polski ilustrowane 4 t. Wiedeń 1895—1901
149 **Aly**, Geschichte der romischen Literatur . . . . . . Leipzig 1898
150 **Akad Umiej.**, Pomniki dziej. wiek. śred. t. III. Akta kapituł t. I. . . . .
151 „ Acta Rectoralia Universitatis Cracoviensis Kraków od 1893—94
152 **Kalinka** Waleryan ks., Sejm czteroletni . . . . . . „ 1895—896
153 **Bisching**, Der Wiener Congress, ... Wien, Artaria 1898
154 **Duncker**, Feldmarschall Erzhg. Albrecht 2 egz. . . . . Wien 1897
155 **Haidinger** Erzhg. Stephan . . . . Wien 1897
156 **Grabieński** Wł., Historya polska Cz. I. i II. 2 t. . Kraków 1897—1898
157 **Hoppe**, Bilder aus der Mythologie der Griechen und Römer . . . .
158 **Helmolt** Weltgeschichte . . . . Leipzig 1899—1900
159 **Bondy**, Dzieje powszechne ilustrowane . . . . Wiedeń
160 **Meyer**, Geschichte Oesterreichs . . . .
161 — Źródła dziejowe, t. I—XVI, XVIII—XXII. 20 t. Warszawa 1876—897
162 **Stein**, Lehrbuch der Geschichte 3 t. . . . . Paderborn 1895—1898
163 **Richter**, Grundriss der Geschichte 3 t. . . . . . . Leipzig 1901
164 **Popiel**, Powstanie listopadowe . . . .

V. Geografia i Statystyka.

1 Industrie-Statistik der Oesterreichischen Monarchie für das Jahr . . . . Wien 1855—1858 3 B.
2 **Czörnig** Carl, Das Oesterreichische Budget für 1862 4 B. Wien 1862
3 — Statistisches Handbüchlein, 1859, 60, 65, 66, 67, 68 . . . . Wien
4 — Statistisches Jahrbuch der Oesterreichischen Monarchie für das Jahr 1863. . . . . Wien 1864
5 **Czörnig** Etnographie der oesterr. ungar. Monarchie 3 B. Wien 1857
6 **Stupnicki** Hipolit, Geograficzno statystyczny opis Królestwa Galicyi i Lodomeryi . . . . Lwów 1864
7 **Śniadecki** Jan, Geografia czyli opisanie matematyczne i fizyczne ziemi . . . . Warszawa 1804
8 **Humboldt** Al., Ansichten der Natur 2 B. . Stuttgart u. Augsburg 1860
9 „ Kosmos. Entwurf einer physischen Weltbeschreibung 2 B. . . . . Stuttgart 1870
10 **Schacht** Theod., Lehrbuch der Geographie . . . . . Mainz 1864

L.

11 **Klöden** G. A. Handbuch der Erdkunde 11 B. . . . . Berlin 1873
12 **Pütz** Wilhelm, Lehrbuch der vergleichenden Erdbeschreibung . . . . Freiburg in B. 1871
13 **Tatomir** Łucyan, Geografia fizyczna Polska . . . . . Lwów 1863
14 **Schmidt** F., Statistik des Oesterr. Kaiserstaates . . . Wien 1860
15 **Lipp** Adolf, Verkehrs- und Handelsverhältnisse Galiziens Prag 1870
16 **Arenstein** I. Dr. Oesterreichische Berichte über die internationale Ausstellung in . . . . London 1861
17 **Militär geographisches Institut** Astronomisch-geodätische Arbeiten . . . . Wien 1871—876
18 — Übersicht der Volksschulen in Galizien, Bukowina und Dalmazien . . . . Wien
19 **Tatomir** Łuc., Geografia ogólna i statystyka ziem dawnej Polski . . . . Kraków 1868
20 **Guthe** H., Geografia powszechna . . . . Warszawa 1875
21 **Tatomir** Łuc, Geografia Galicyi 2 t. . . . . Lwów 1874
22 **Seydlitz** E., Schulgeographie . . . . Breslau 1874
23 **Exner** W. F. Dr., Beitrage zur Geschichte der Gewerbe und Erfindungen Oesterreichs . . . . . . Wien 1873
24 — Prima espositione del Triregnouel 1864 in . . Zagrabio
25 **Gintl** Henr., Wykaz udziału Galicyi i W. Ks. Krakowkiego na powszedniej wystawie w Wiedniu 1878.
26 „ Spezial. Katalog der Aussteller von Galizien u. Krakau auf der Weltaustellung 1873 . . . .
27 **Umlauft** Fr. Dr., Die Oesterreich-ungarische Monarchie Wien u. Pest. 1876
28 **Behm** E, Geographisches Jahrbuch 5 B . . . . . .
29 **Brachelli** H. D, Die Staaten Europas, Vergleichende Statistik 6 B., ... Brünn 1875
30 **Heuglin** Th., Reisen nach dem Nordpolarmeer in den Jahren 1870 u 1871 . . . . . . Braunschweig 1873, 1874
31 **Handels und Gewerbekammer**. Bericht über den Handel, die Industrie und die Verkehrsverhältnisse in Oesterr. 1872—4 . . . . Wien 1876
32 **Klun** V. F. Dr. Statistik v. Oesterr.-Ungarn . . . . . Wien 1876
33 — Navigazione in porti austriazi. Nel. 1875, 76, 77 Trieste 1876—878
34 — Navigazione austro-hungarica all'estero. . . . 1875—1882
35 **Handels und Gewerbekammer Pilsen**. Statistischer Bericht 1870—1875 . . . . Pilsen 1877
36 **Onderka** V., Mathematische Geographie . . . . . . Wien 1861
37 **Steinhauser**: Lehrbuch der Geographie . . . . Prag 1875
38 — Movimento della navigazione in Trieste nel 1876
39 — Movimento commerziale di Trieste nel 1876 .
40 **Handels und Gewerbekammer Wien**. Bericht über den Handel, die Industrie etc. in N. Oesterr. 1877 Wien 1877
41 **Handels und Gewerbekammer Graz**. Statistischer Bericht Graz 1877

L.

42 **Handels und Gewerbekammer Wien**. Bericht über den Handel, die Industrie in N. Oesterr. 1878
43 **Rastawiecki** Edw., Mappografia dawnej Polski . . . . Warszawa 1846
44 **Handels uud Gewerbekammer Wien**. Bericht über den Handel, die Industrie in N. Oesterr 1879 . .
45 **Szafarzyk** I. P. Słowiański Narodopiś . . . . Wrocław 1843
46 — Movimento commerciale di Trieste nel 1878 .
47 **Handels uud Gewerbekammer Wien.** Bericht über den Handel, die Industrie in N. Oesterr. . . . . Wien 1880
48 **Handels und Gewerbekammer Budweis**. Bericht für die Jahre . . . . Budweis 1871—1875
49 — Navigazione commercio inporti austriazi nel 1878 . . . . Trieste 1879
50 — Movimento commerciale di Trieste 1879 nel .
51 — Movimento della navigazione in Trieste nel 1879
52 — Statistica della navigazione in porti austriazi 3 B. 1879—1881 . . . .
53 **Schimmer** Gust. Ad., Statistik des Judenthums. . . . . Wien 1873
54 **Winckler** Joh. Dr., Die periodische Presse in Oesterreichs Wien 1875
55 **Handels und Gewerbekammer Wien.** Bericht über den Handel, die Industrie in N. Oesterreich 1880 . .
56 — Vollständiges Ortschaftenverzeichniss 2 B. . . Wien 1882
57 — Navigazione in Trieste nel 1881 . . . . . .
58 — Commercio di Trieste nel 1881 . . . . . .
59 — Statistisches Jahrbuch für das Jahr 1887 . . Wien 1880
60 — Ergebnisse der Volkszählung in Galizien am 30 Dec. 800 . . . .
61 — Navigazione in Trieste nel 1882 . . . . . .
62 **K. K. Geograph. Gesellschaft** Mittheilungen 1857—8—9, 5 B.
63 **K. K. geologische Reichsanstalt**. Jahrbuch 1851 . . . .
64 **Handels und Gewerbekammer Wien**. Bericht über den Handel die Industrie in N. Oesterr. 1881 . . . .
65 **Hauer** Franz. Geologische Übersichtskarte der oesterr, ung. Monarchie . . . , ... Wien 1873
66 **Komisya fizyograficzna**. Sprawozdanie t. VII i VIII . . Kraków 1873, 877
67 **Wierzbicki** Daniel, Nauka o użyciu globusu . . . . . . „ 1874
68 **Heufler** Ludwik, Krótki opis krajów cesarstwa austryackiego . . . . Wiedeń 1861
69 — Commercio di Trieste nel 1880 . . . . . .
70 — Movimento della navigazione in Trieste nel 1880
71 — Navigazione in Trieste nel 1880 . . . . .
72 **Handels u Gewerbe Kammer Wien.** Bericht über den Handel die Industrie in Nieder. Oesterr. . . . . Wien 1879
73 — Movimento commerciale di Trieste 1878 . .
74 — Movimento commerciale di Trieste 1878 . .

L.

75	**K. P.** Czarnogóra pod względem geograficznym, statystycznym i historycznym	Lwów 1869
76	**Handels u. Gewerbekammer Laibach.** Statistischer Bericht für d. Jahr 1875	Laibach 1878
77	**Handels u. Gewerbekammer Wien.** Bericht über den Handel die Industrie in N. Oesterr. 1882	
78	— Statistica della navigazione e del commercio in porti austriari 1882	
79	**Baedeker,** K. La Suisse	Cobleuz 1872
80	**Wierzbicki** Daniel. O kalendarzu	Lwów 1878
81	**Echard** Laurent. Dictionaire géographique	Paris 1755
82	**Rath** Ant. Gust, Gemeinfassliche Darstellung der Erd- und Himmelskunde	Lemberg 1852
83	**Pezzl** Jean, Nouvelle description de Vienne	
84	**Andree** Karl, Globus t. 23—40	Braunschweig
85	**Petermann** A., Mitheilungen aus Juctus Perthes geographischer Anstalt 10 B 1873—1883	Gotha
86	— Commercio di Trieste nel 1883	
87	— Navigazione in Trieste nel 1883	
88	**Wierzbicki** Daniel Dr. Użycie globusu	
89	— Commercio di Trieste 1882	
90	**Richthofen** Ferd., Dr., Aufgaben und Methoden der heutigen Geographie	Leipzig 1883
91	**Lorenz** Jos. R. Dr., Lehrbuch der Klimatologie . . .	Wien 1874
92	**Andrée-Kiepert,** Globus. Illustr. Zeitschrift 41—45 5 B. .	
93	**Petermann,** Mittheilungen 28. B. 1882	
94	**Handels u. Gewerbekammer in Wien.** Bericht über die Industrie, den Handel und die Verkehrsverhältnisse in N. Oesterr. 2 B. 1883	
95	— Navigazione austro-ungarica all'estero nel 1883	
96	— Navigazione in Trieste nel 1884	
97	**Deputatione di Borsa in Trieste** Statistica della navigazione e dell commercio quarittimo nel 1883 .	Trieste 1884
98	**Petermann,** Mittheilungen 30. B 1884	Gotha
99	**Andrée-Kiepert,** Globus. Illustr. Zeitschrift 46. B. . . .	
100	**Supan** Aleks. Dr., Lehrbuch der Geographie 5 Aufl. . .	Leibach 1883
101	**Petermann,** Mittheilungen 31. B. 1885	Gotha
102	**Handels u. Gewerbekammer in Wien.** Bericht über die Industrie, den Handel und die Verkehrsverhalt. in N. Oesterr. 1884	
103	**Handels u. Gewerbekammer in Laibach.** Statistischer Bericht über die volkswirtschaftlichen Verhältnisse in Krain 1880	
104	— Commercio di Trieste nel 1884	Trieste 1883
105	**Deputazione di Borsa in Trieste.** Statistica della navigazione e del commercio marittimo in porti austriazi	

L.		
106	**Deputazione di Borsa in Trieste.** Navigazione austro-ungarica 1884 Trieste 1885 all'estero nel 1884 . .	Trieste 1884
107	— Navigazione in Tries.e nel 1885	
108	— Commercio di Trieste nel 1886	Trieste 1886
109	**Krynicki** K., Rys geografii Królestwa Polskiego 2 t. . .	Warszawa 1887
110	**Komisya fizyograficzna.** Sprawozdania t. IX—XX. 1875—1886	
111	**Handels n. Gewerbekammer in Wien.** Bericht über die Industrie, den Handel und die Verkehrsverhältnisse in N. Oesterr. während d. J. 1885 . . .	Wien 1886
112	**Petermann,** Mittheilungen 32. B. 1886	Gotha
113	**Handels u. Gewerbekammer in Brody.** Bericht für 1881—1885.	
114	**Jędrzejewski** Jan, Kosmografia	Warszawa 1886
115	— Navigazione austro-ungarica all'estero nel 1885	Trieste 1887
116	— Commercio di Trieste nel 1886	Triest 1887
117	**Deputazione di Borsa in Trieste.** Statistica della navigazione e dell' commercio marittimo in porti austriazi 1885	„ 1886
118	— Navigazione in Trieste nel 1886	„ 1887
119	**Balbi Adrian,** Allgemeine Erdbeschreibung 7 Aufl. Wien, Pest,	Leipzig 1883
120	**Jung** Karl Emil, Der Welttheil Australien 4 B . .	Leipzig, Prag 1883
121	**Becker** E., Die Sonne und die Planeten	„ 1883
122	**Hartmann** R., Abyssinien	„ 1883
123	**Peters** C. F. W., Die Fixsterne	„ 1883
124	**Willkomm** M., Die pyrenäische Halbinsel 3 B., ...	Prag 1884
125	**Lehmann** Paul, Die Erde und der Mond	Leipzig, Prag 1884
126	**Ochsenius** C., Chile, Land und Leute	„ 1884
127	**Meyer v. Waldeck Friedrich,** Russland, Einrichtungen. Sitten und Gebrauche	„ 1884
128	**Hartmann** R., Die Nilländer	„ 1884
129	**Valentiner** W. Dr., Die Kometen und Meteore . .	„ 1884
130	**Sellin** A. W., Das Kaiserrreich Brasilien	„ 1885
131	**Krummel** Otto, Der Ocean	„ 1886
132	**Egli** I. I, Die Schweiz	„ 1886
133	**Hartmann** R., Madagaskar, ...	„ 1886
134	**Tschihatschew** P., Klein-Asien	„ 1887
135	**Loewenberg** I., Die Entdeckungs- und Forschungsreisen in den beiden Polarzonen	„ 1885
136	**Handels u. Gewerbekammer in Wien.** Bericht über die Industrie, den Handel und die Verkehrsveshältnisse in N. Oesterr. 1886	Wien 1887
137	**H. Nechmeyer** Vukassowitsch, Oesterreich Ungarn Wien 1887	Leipzig 1885
138	**Petermann** D. A., Mittheilungen 33. B. 1887	Gotha
139	**Müller** Konrad, Weltkarte des Castorius, genannt die Peutingersche Tafel	Ravensberg 1888
140	— Exkursions-Bericht der K. k. Infanterie Cadettenschule zu Łobzów bei Krakau	Krakau 1888

L.

141 **Handels u. Gewerbekammer in Wien**. Bericht über die Industrie, den Handel und die Verkehrsverhaltnisse in N. Oesterreich wahrend d. J. 1887 . . . Wien 1888
142 **Nałkowski** Wacław, Zarys geografii powszechnej i rozumowej . . . . Warszawa 1887
143 — Commercio di Trieste nel 1887 . . . . . .
144 — Navigazione in Trieste nel 1887 . . . . . .
145 **Deputazione di Borsa in Trieste.** Statistica della navigazione e del Commercio marittimo in porti austriazi per l'anno 1886 . . . .
146 **Petermann** A. Dr. Mittheilungen 34. B. 1888 . . . . . Gotha
147 **Daniel und Volz**, Geographische Charakterbilder 5 B. . Leipzig 1885/88
148 **Le Monnier** Franz Dr., Mittheilungen der k. k. geographischen Gesellschaft in Wien. 1888 (Band XXXI)
149 **Pilat** Tadeusz Dr., Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych . . . . . . Lwów 1873—1888 20 zeszytów
150 **Czerny** Fr. Dr,. Ogólna geografia handlowa . . . . . Kraków 1889
151 **Le Monnier** Fr. Dr., Mittheilungen der k. k. geographischen Gesellschaft . . . . Wien 1889
152 — Wisła. Miesięcznik geograficzno etnograficzny. t. III r. 1889 . . . . Warszawa 1889
153 — Navigazione in Trieste nell 1888 . . . . . Trieste 1889
154 — Statistica della navigazione e del commercio marittimo in porti austriazi per l'anno 1887 . „ 1888
155 — Commercio di Trieste nel 1888 . . . . . . Trieste 1889
156 **Nałkowski** Wacław, Zarys geografii powszechnej . . .
157 — Mittheilungen der k. k. Geographischen Gesellschaft 1890 . . . . Wien
158 — Wisła. Miesięcznik geograficzno-etnograficzny t. IV. 1890 . . . . Warszawa
159 **Handels u. Gewerbekammer in Wien**. Bericht über die Industrie, den Handel und die Verkehrsverhaltnisse in N. Oesterr. im J. 1889 . . . . Wien 1890
160 **Pilat** Tad. Dr., Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych. T. XI zeszyt III. . . . . Lwów 1890
161 **Danzer Alfons**, Unter den Fahnen. Die Volker Oesterr.-Ungarns in Waffen . . . . Wien 1889
162 **Tatomir** Lucyan, Obrazki geograficzne . . . . Lwów 1878
163 **(N)** Nauka o ziemi i ciałach niebieskich . . . . . . Poznań 1875
164 **Falkenstein** J. Dr., Afrikas Westkuste vom Ogowe bis zum Damara-Land . . . . Leipzig, Prag 1885
165 **Fritsch** Gust Dr., Südafrika bis zum Zambesi . . „ 1885
166 **Götz** Wilh., Dr., Lehrbuch der wirtschaftlichen Geographie Stuttgart 1891
167 — Navigazione in Trieste nel 1889 . . . . . Trieste 1890
168 — Navigazione in Trieste nel 1890 . . . . . „ 1891

L.

169	**Götz** Wilh., Statistik der Schiffahrt und des Seehandels in den oesterreichische Hafen im J. 1888 . .		Trieste 1889
170	—	Dasselbe, im J. 1889	„ 1890
171	—	Commerzio di Trieste 1889	„ 1890
172	—	„ „ 1891	
173	—	Bericht über die Industrie, den Handel, die Verkehrsverhältnisse in N. Oesterr. 1888 Handels und Gewerbekammer, ...	Wien 1889
174	**Akad Umiejętności**, Zbiór wiadomości do Antropologii krajowej wydz. komisyi autropologii tom III —XIV, XV.		Kraków 1879—1890
175	**C. k. Towarzystwo naukowe Krakowskie**, Sprawozdanie komisyi fizyograficznej. T. III, VI, XXI—XXV i XXVI		Kraków 1869, 1872, 1888—1890
176	**Kennan** J., Syberya t. I, II, (wyd. III.)		Lwów 1891 892
177	—	Wisła. Miesięcznik geograficzno-etnograficzny tom V.	Warszawa 1891
178	**Prof. Dr. Pilat,** Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych		Lwów 1891
179	—	Bericht über Industrie und Verkehr in N. Osterr. während d. J. 1890	Wien 1891
180	—	Mitheilungen der kais. königl. Geographischen Gesellschaft in Wien	1891—1893
181	—	Mittheilungen des kais. konigl. geographischen Gesellschaft in Wien	1892—1903
182	—	Wisła, miesięcznik geograficzno - etnograficzny tomów 5	Warszawa 1892—1896
183	—	Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych t. XIII	Lwów 1892
184	—	Die österreichische - ungarische Monarchie in Wort u. Bild	Wien 1887—1895
185	**Dr. Rutowski** Tad., Rocznik statystyki Galicyi przez krajowe biuro statystyczne, Rocznik III		Lwów 1891 (1889—1891)
186	**Dr. Zehden** Karl, Handelsgeographie VI. Aufl.		Wien 1890
187	**Jedina,** An Asiens Künsten, 2 egz.		Wien, Olmütz 1891
188	**Dr. Talko Hryncewicz,** Zarysy lecznictwa ludowego na Rusi, wyd. Akad. Um.		Kraków 1893
189	**Świątek** Jan, Lud nadrabski, wyd. Akad. Um.		Kraków 1893
190	**Hann-Hochstetter-Pokorny,** Allgemeine Erdkunde, t. I.		Prag, Leipzig 1884
191	**Adrian Balbi,** Allgemeine Erdbeschreibung .		Wien, Pest, Leipzig 1893
192	**Klun-Tremple,** Geographischer Leitfaden		Wien 1899
193	**Richter,** Geographie		Wien 1899
194	**Umlauft,** Lehrbuch der Geographie		Wien 1899
195	**Supan,** Lehrbuch der Geographie		Wien 1899
196	**Suess,** Das Antlitz der Erde 2 B.		Wien 1899
197	**Nansen,** In Nacht u. Eis 3 B.		Leipzig 1899

L.

198 **Landor**, Auf verbotenen Wegen . . . . Wien 1899
199 **Weingartner**, Länder und Völker-Kunde . . . . Wien 1899
200 **Putzger**, Historischer Atlas . . . . Wien 1899
201 **Hickmann**, Allgemeiner Atlas . . . . Wien 1901
202 — Atlas von Österr.-Ungarn . . . . Wien 1901
203 **Akad. Um.**, Lud białoruski na Rusi litewskiej t. I i II, Cz. 1. Kraków 1902
204 „ Materyały antropologiczno-archeologiczne i etnograficzne, t. 5 . . . . Kraków
205 — Das malerische u. romantische Dentschland, t. 9 Leipzig
206 **Danzer**, Topographie von Marienbad . . . . Leipzig 1847

VI. Matematyka.

1 **Steczkowski** Jan Kanty, Elementarny wykład matematyki Kraków 1861
2 **Bardey** Ernst Dr., Algebraische Gleichungen . . . . . Leipzig 1868
3 „ Aufgabensammlung aus der Algebra . . . . Leipzig
4 **Schlömilch** Osk., Handbuch der algebraischen Analysis . Jena 1868
5 **Hesse**, Die Determinanten, elementar behandelt . . . Leipzig 1872
6 **Schlömilch** O., Lehrbuch der analytischen Geometrie, I. Teil Leipzig 1872
7 **Heissig** F. A, Vorschule zum perspectivischen Zeichnen geometrischer Objecte . . . . Wien 1865
8 „ Grundzüge einer trimetrischen Projectionsmethode Wien 1864
9 **Schlömilch** O., Compendium der höheren Analysis 2 B. Braunschweig 1868
10 **Pohlke** K, Darstellende Geometrie, 2 B. . . . . . . Berlin 1872
11 **Gugler** Bernard, Lehrbuch der descriptiven, Geometrie 2 B. Nürnberg 1841
12 **Bertoux-Levillain** C., Elements de geometrie descriptive . Paris 1847
13 **Briot Ch. et Vocquant Ch.,** Elements de geometrie descriptive Paris 1863
14 **Balniet I. et Blum I.,** Elements de geometrie descriptive, 2 t. Paris 1860
15 **Capitaine** M., Application de la geometrie descriptive à la perspective ordinaire . . . . Paris 1836
16 **Königsberger** L., Vorlesungen über die Theorie der elliptischen Functionen . . . . Leipzig 1874
17 **Rudnicki** T., Obliczenie i odtyczenie łuków dla dróg kolei żelaznych . . . . Kraków 1874
18 **Akad. Um.**, Pamiętnik T. I wydziału matem.-przyr. . . Kraków 1874
19 „ Rozprawy i sprawozdania wydz. matem.-przyr. . Kraków 1874
20 **Sedlaczek** Ern., Tafel zur bequemen Berechnung . . zwölfstelliger gemeiner Logarithmen, 2 B. . . Wien 1874
21 **Staudigl.**, Lehrbuch der neueren Geometrie . . . . . Wien 1871
22 **Schreiber** G., Spezielle darstellende Geometrie . . . . Leipzig 1865
23 „ Schattenlehre . . . . Leipzig 1868
24 „ Linienperspective . . . . Leipzig 1867
25 **Heissig** F. A., Anleitung zum freien Auffassen und Zeichnen geometr. Linien, Flächen und Korper . . . . Wien 1854
26 **Niewęgłowski**, Geometrya . . . . Paryż i Lwów 1869

L.

27 **Niewęgłowski** Geometrya . . . . Poznań 1854
28 „ Arytmetyka z teoryą przybliżeń liczebnych i z notami . . . . Paryż 1866
29 **Baltzer** Rich., Elemente der Mathematik 2 B. . . . . Leipzig 1872
30 **Tilscher** Franz. Die Lehre der geometrischen Beleuchtungs-Constructionen 2 B. . . . . Wien 1862
31 **Niemtschik**. Neue Constructionen der auf ebenen und krummen Flächen erscheinenden Reflexe . . Wien 1866
32 **Peschka** Gust., Freie Perspective in ihrer Begründung . Hannower 1868
33 **Schreiber** Guido, Lehrbuch der Linear-Perspective . . . Leipzig 1874
34 **Tilscher** Fr., System der technisch-malerischen Perspective 2 B. . . . . Prag 1867
35 **Niewęgłowski**, Trygonometrya z teoryą ilości urojonych . Paryż 1870
36 **Ries** G., Lehrbuch der Linearperspective . . . . . . Karlsruhe 1872
37 „ Schattirungskunde 2 B. . . . . Stuttgart 1871
38 **Cuny** Piotr, Zasady perspektywy linijnej . . . . . . Warszawa 1873
39 **Maszkowski** K., Perspektywa rzutowa jako wynik rzutów prostokątnych . . . . Paryż 1874
40 **Libelt** Karol, Wykład matematyki 2 t. . . . . Poznań 1844
41 **Tellkampf** A., Vorschule der Mathematik . . . . . . Berlin 1870
42 **Stampfl** Jos., Lehrbuch der darstellenden Geometrie und ihrer Anwendungen 2 B. . . . . Wien 1847
43 **Brettner** Dr. H. A., Wykład Arytmetyki literowej i Algebry Berlin 1850
44 **Łazarski** Miecz. i **Rembacz** Mich., Perspektywa linijna, 2 t.
45 **Maszkowski** K., Zasady perspektywy wolnej . . . . . Lwów 1879
46 — Operations geodésiques et astronomiques pour le mesure d'un arc du parallele moyen 2 t. . Milan 1825, 1827
47 **Żmurko**, Wykład matematyki, Tom I. . . . . Lwów 1864
48 **Schlömilch** O., Zeitschrift fur Mathematik und Physik. 6 B. Leipzig od r. 1873
49 **Andel** Ant., Grundsatze des perspect. und Beleuchtungserscheinungen . . . . Wien 1876
50 **Schreiber** Guido, Zum ersten Unterricht im Zeichnen 6 B. Carlsruhe
51 **Huck** Otto, Die Constructionslehre . . . . Halle 1869
52 **Andel** Ant., Das geometrische Ornament 2 B. . . . . Wien 1877
53 „ Das polychrome Flachornament . . . . Wien 1880
54 **Bardey** Ernst, Methodisch geordnete Aufgabensammlung Leipzig 1880
55 **Herr** I. Ph., Lehrbuch der hoheren Matematik 2 B. . . Wien 1872
56 **Niewęgłowski** G. Trygonometrya z teoryą ilości urojonych . . . . Paryż i Warszawa 1870
57 **Spitz** Carl, Erster Cursus der Differential und Integralrechnung . . . . Leipzig und Heidelberg 1871
58 **Brzeziński** P., Przykłady algebraiczne . . . . Kraków 1853
59 **Fuhrmann** W., Einleitung in die neuere Geometrie . . Leipzig 1881
60 **Steiner** Jacob, Die geometrischen Konstruktionen . . . Berlin 1833
61 **Bardey** Ernst, Resultate zu der Aufgabensammlung . . Leipzig 1578
62 **Kennbly** Ludw., Die Elementar-Mathematik . . . . . Breslau 1881

L.

63 **Spitz** Carl, Die ersten Sätze vom Dreiecke und die Parallelen . . . . Leipzig und Heidelberg 1875
64 „ Lehrbuch der ebenen Geometrie . Leipzig und Heidelberg 1877
65 „ Lehrbuch der Stereometrie . . Leipzig und Heidelberg 1875
66 „ Anhang zum Lehrbuche der Stereometrie . . . . Leipzig und Heidelberg 1875
67 „ Lehrbuch der ebenen Trigonometrie . . . . Leipzig und Heidelberg 1877
68 „ Anhang zum Lehrbuche der ebenen Trigonometrie . . . . . Leipzig und Heid ebreg 1877
69 „ Lehrbuch der sphärischen Trigonometrie . . . . Leipzig und Heidelberg 1875
70 „ Geometrische Aufgaben 2 B. . . Leipzig und Heidelberg 1855
71 **Burmester** L., Theorie und Darstellung der Beleuchtung gesetzmassig gestalteter Flächen . . . . Leipzig 1871
72 **Schreiber** Guido, Die Projectionslehre für Architecten, Techniker etc. . . . . Leipzig 1865
73 **Wierzbicki** Daniel, Geometrya wykreślna 3 t. . . . . Kraków 1875
74 **Peschka** G. i **Kontny** E., Freie Perspective in ihrer Begründung 2 Bd. . . . . Hannower 1868
75 **Baltzer** Rich., Die Elemente der Mathematik 2 B. . . . Leipzig 1875
76 **Tilscher** Fr. Die Lehre der geometrischen Beleuchtungsconstructionen 2 B. . . . . Wien 1862
77 **Burg** Adam, Compendium den höheren Mathematik . . Wien 1859
78 **Hoffmann** I. C., Zeitschrift für mathematischen und naturwissenschaft. Unterricht 4 B. . . . Leipzig 1872—1873
79 **Bardey** Ernst, Zur Formation quadratischer Gleichungen Leipzig 1884
80 **Rotter** Jan, Podręcznik perspektywy malarskiej 2 t. . . Kraków 1885
81 **Hamilton**, Elemente der Quaternionen 2 B. . . . . . Leipzig 1884
82 **Akad. Um.**, Pamiętnik wydz. mat. przyr. t. II—XII, 11 t. 1875—1886
83 „ Rozprawy i sprawozdania wydz. mat. przyr. t. II—XIV, 13 t. . . . . 1875—1886
84 **Steiner** Joachim, Sammlung von Maturitatsfragen aus der darstellenden Geometrie . . . . Wien 1887
85 **Rozmarynowicz** Teofil, Matematyczne podstawy ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy . . Warszawa 1886
86 **Ducrne** Jos., Die Absolutorialaufgaben aus der Matematik und der Naturwissenschaft in Bayern . . . . Würzburg 1882
87 **Akad. Um.**, Rozprawy i sprawozdania wydz. mat. przyr. t. XV--XVI, 2 t. . . . . Kraków 1887
88 **Zajączkowski** Wł. Geometrya analityczna . . . . . . Warszawa 1884
89 **Matzka** W. D, Ein neuer Beweis des Kraftenparallelogramms . . . . Prag 1856
90 **Akad. Um.**, Pamiętnik wydz. mat. przyr., tom. XIII . . Kraków 1887
91 **Fialkowski** Nikolaus, Zeichnende Geometrie (Constructions-Lehre) . . . . Wien und Leipzig 1882

L.

92	**Wallentin** Franz, Maturitatsfragen aus der Mathematik .	Wien	1888
93	**Petersen** Jul., Lehrbuch der elementaren Planimetrie	Kopenhagen	1881
94	„ Lehrbuch der Stereometrie	Kopenhagen	1885
95	„ Die ebene Trigonometrie und die sphärischen Grundformeln	Kopenhagen	1885
96	**Heilerman** und **Dickmann**, Lehr- und Übungsbuch für den Unterricht der Algebra. Drei Teile	Essen	1886—1889
97	**Pollak** Fr. X., Sammlung arithmetischer und algebraischer Aufgaben 4 B.	Augsburg	1866
98	**Franke** Jan N., Jan Brożek, akademik krakowski . . .	Kraków	1884
99	**Hoffman**, Zeitschrift für mat. und nat. Unterricht . . .	Leipzig	1888
100	„ Zeitschrift für mat. u. nat. Unterricht Jahrg. 1889	Leipzig	1889
101	„ Zeitschrift für mat. u nat. Unterricht Jahrg. 189)	Leipzig	1890
102	**Wallentin** Franz Dr., Maturitätsfragen aus der Mathematik	Wien	1888
103	„ Auflösungen zu den Maturitätsfragen aus der Matematik	Wien	1886
104	**Schober** Karl, Rossmanith's Geometrische Formenlehre ein Zeilfaden für den geometrischen Anschammungsunterricht in den I. Realclasse, II Auflage	Wien	1891
105	„ Dasselbe für die II, III, IV Realclasse mt 157 Fig. 1 Tafel	Stuttgart	1891
106	**Akad. Um.**, Rozprawy wydziału matem. przyrodniczego, serya II, 10 tomów	Kraków	
107	„ Pamiętnik wydziału matemat. przyrodniczego Tom XVIII	Kraków	1891—1892
108	„ Rozprawy i sprawozdania z posiedzeń wydz. matem. przyrodniczego, tom XVII—XX, t. 4	Kraków	1888—1890
109	„ Pamiętnik wydziału matemat. przyrodniczego, Tom XIV—XVII, t. 4	Kraków	1888—1890
110	**Rotter** Jan, Metodyczne wzory rysunkowe w 21 tablicach	Kraków	
111	**Ritter** L. u. Holl K, Practische Anleitung für den elementaren Unterricht im Korperzeichnen . . .	Stuttgart	1886
112	**Gottgetreu** Rudolf, Practische Perspective mit 20 Tafeln	München	1856
113a	**Hoffmann** J. C., Zeitschrift für den mat. naturwissen. Unterricht. XXII. Jahrgang	Leipzig	1891
113b	**Fiałkowski** N. Elemente des Situation-Zeichnens . . .	Wien	1880
114	**Streissler** Josef, Elemente der darstellenden Geometrie für Realschulen, I Auflage	Brün	1879
115	**Franke** Jan Nep., Jan Brożek, akademik krakowski, wyd. Wydziału Akademii Umiejętności	Kraków	1884
116	**Smolik** Franz, Lehrbuch der freien Perspektive	Prag	1874
117	**Franke** Jan Nep., Mechanika teoretyczna	Warszawa	1889
118	**Dickstein** P., Geometrya elementarna	Warszawa	1889
119a	**Escherich-Weyr**., Monatshefte für Mathematik u. Physik. 2 B.	Wien	1894—1895
119b	**Fiedler** Wilhelm Dr., Darstellende Geometrie I, II, III Th., 3 B.	Leipzig	1883

L.

120 **Kathrein** Rudolf, Lehrbuch der kaufmannischen Arithmetik, 3 Teile . . . . Wien 1895—1897

121 **Hoch**., Projectionslehre . . . . „ 1898

122 **Wierzbicki** Daniel, Geometrya wykreślna, 2 części, 2 atlasy, 2 egz. . . . . Kraków 1902

123 **Puzyna** Józef Dr., Teorya funkcyi analitycznych, wyd. Akad. Umiej., 2 t. . . . . „ 1902

124 **Birkenmajer**, Mikołaj Kopernik, Cz. I, wyd. Akad. Umiej. „ 1902

125 **Rosmanith**, Grundris der Geometrie . . . . Wien 1902

126 **Wallentin**, Maturitatsfragen aus der Mathematik . . . „ 1902

127 **Heilermann-Dickmann**, Algebra, 2 t. . . . . „ 1902

128 **Klein**, Handbuch der allgemeinen Himmelsbeschreibung „ 1902

129 **Petersen**, Planimetrie . . . . „ 1902

130 „ Trigonometrie . . . . „ 1902

131 **Dziwiński**, Wykład matematyki . . . . Lwów 1903

VII. Fizyka i chemia.

1 **Baumgartner** Adr. Dr., Die Naturlehre nach ihrem gegenwartigen Zustande . . . . Wien 1839

2 **Śniadecki** Jędrzej, Początki chemii . . . . Wilno 1800

3 **Wand** Theod , Die Principien der mathematischen Physik und die Potentialtheorie . . . . Leipzig 1871

4 **Urbański** Wojc., Fizyka umiejętna, Tom I . . . . . . Warszawa 1866

5 **Hessler-Pisko**, Lehrbuch der technischen Physik., 2 B. Wien 1866

6 **Wüllner** Ad. Dr., Lehrbuch der Experimentalphysik, 4 B. Leipzig 1870

7 **Naumann**, Grundriss der Thermochemie . . . . Braunschweig 1869

8 **Beer** Aug. Dr., Einleitung in die hohere Optik . Braunschweig 1853

9 — Einleitung in die Elekrostatik, die Lehre vom Magnetismus und die Elektrodynamik . Braunschweig 1865

10 **Kurek** Aug. Dr , Lehrbuch der Physik mit matemat. Begründung . . . . Wien 1865

11 **Wiedemann** G , Die Lehre vom Galvanismus und Elektromagnetismus, 3 B. . . . . Braunschweig 1873 1874

12 **Pelletan** P , Dictionnaire de chemie generale et medicale, 2 t. . . . . Paris 1822

13 **Meissner** P. T., Justus Liebig analysiert 1844

14 **Humbert** G., Herr von Liebig und die Stickstofftheoretiker Berlin 1858

15 **Klasiwetz** H. Dr., Anleitung zur qualitativen chemischen Analyse . . . . Wien 1872

16 **Reichenbach** E., Untersuchung über Isometrie in der Benzoereihe . . . . Gottingen 1864

17 **Konnick** L. Dr., Über die Construction der aromatischen Säuren von der Formel C C' H^{10} O^{3} . . . Bonn 1870

18 **Müller** Joh. Dr., Grundriss der Physik und Meteorologie, Braunschweig 1866

L

19 **Müller** Joh. Dr., Mathematischer Supplementband zum Grundriss der Physik und Meteorologie . Braunschweig 1875
20 **Czyrniański** E. Dr., Chemia nieorganiczna mniejsza . . Kraków 1874
21 **Urbański** W. Dr., Zasady fizyki metodycznie wyłożone . Warszawa 1867
22 **Zettnow** E. Dr., Anleitung zur qualitativen chemischen Analyse . . . . Berlin 1867
23 **Graham** Otto, **Büff**, **Kopp**, **Zammer**, Ausführliches Lehrbuch der Chemie . . . . Braunschweig 1863
24 **Frick**, Physikalische Demonstrationen . . . . Leipzig 1881
25 **Müller** Johann Dr., Lehrbuch der kosmischen Physik, 2 B. Braunschweig 1875
26 **Weinhold** A. D., Physikalische Demonstrationen . . . Leipzig 1881
27 **Reis** Paul Dr., Lehrbuch der Physik . . . . Leipzig 1882
28 **Müller** Joh. Dr., Lehrbuch der Physik und Meteorologie, 2 B. . . . . Braunschweig 1856
29 **Weinhold** A. D., Vorschule der Experimentalphysik . . Leipzig 1874
30 **Hauck** W. Ph., Die galvanischen Batterien, Accumulatore und Thermosäulen . . . . Leipzig 1883
31 **Japnig** Ed., Die elektrische Kraftübertragung Wien, Pest, Leipzig 1883
32 **Hauck** W Ph., Die Grundlehren der Elektricitat Wien, Pest, Leipzig 1883
33 **Willke** Art., Die elektrischen Mess- und Praecisionsinstrumente . . . . Wien, Pest, Leipzig 1883
34 **Schwartze** Theod., Telephon, Mikrophon und Radiophon . . . . Wien, Pest, Leipzig 1883
35 **Glaser-Delew**, Die magnetelektrischen und dynamoelektrischen Maschinen . . Wien, Pest, Leipzig 1883
36 **Celiński** Józef, Studya astronomiczne . . . . Kraków 1872
37 — Die Lehren der modernen Chemie . . . . . Würzburg 1870
38 **Kuczyński** St., O sile magnetycznej ziemi . . . . . Kraków 1847
39 **Gretschel** H. **Wunder** G., Jahrbuch der Erfindungen . Leipzig 1882
40 **Schwartze** T., **Japnig** E., **Wilke** A., Die Elektricitat, Wien, Pest, Leipzig 1884
41 **Hoff** Bogdan, Ein Beitrag zur Hebung der Weinindustrie in Österreich . . . . Krakau 1873
42 **Czyrniański** Em. Dr, Mechanisch-chemische Theorie der sinnlichen Welt . . . . Krakau 1876
43 **Kahreis** Jos., Zeitschrift des elektrotechnischen Vereins in Wien . . . . Wien 1851
44 **Wituski** L. D., O życiu i dziele optycznem Viteliona . Poznań 1870
45 **Arendt** Rad., Lehrbuch der anorganischen Chemie . . Leipzig 1875
46 **Muspratt**, Theoretisch-praktische u. analytische Chemie B. 7
47 **Hoffmann**, Sammlung aller wichtigen Tabellen, Zahlen und Formeln für Chemiker . . . . Berlin 1861
48 **Müller** Joh. Dr., Lehrbuch der Physik und Meteorologie, 4 B. . . . . Braunschweig 1876
49 Deutsche chemische Gesellschaft. Berichte 1875—1876, 3B. Berlin 1875—1876
50 **Fresenius** Remigius, Zeitschrift für analytische Chemie, 2 B., 1873—1877 . . . . Wiesbaden 1873—1877

L.

51 **Kolbe** Hermann, Journal für praktische Chemie, 4 B., 1873—1877 . . . . Leipzig 1873—1877
52 **Dingler**, Polytechnisches Journal, t. 207—230 . . Augsburg 1873—1878
53 — Katalog der internationalen elektrischen Ausstellung . . . . Wien 1883
54 **Ritter** Aug. Dr., Lehrbuch der technischen Mechanik . Leipzig 1884
55 **Wagner** Rud., Handbuch der chemischen Technologie . Leipzig 1880
56 **Wiedemann** G. E., Beiblätter zu den Annalen für Physik und Chemie, VIII Band . . . . Leipzig
57 **Radziszewski** Dr., Rozbiór chemiczny wód lekarskich Rymanów . . . . Lwów 1882
58 **Jaquin** Nic. Jos., Anfangsgründe der medicinisch-praktischen Chemie . . . . Wien 1785
59 **Schneider** F. C. D., Grundzüge der allgemeinen Chemie Wien 1833
60 **Runge** F., Grundlehren der Chemie für Jedermann . . Breslau 1833
61 **Thompson**, tł. **Bogucki**. Elektryczność i magnetyzm . . Warszawa 1885
62 **Heumann** K., Anleitung zum Experimentiren bei Vorlesungen über anorganische Chemie . . . Braunschweig 1876
63 **Richter** Dr. U. v., Lehrbuch der anorganischen Chemie Bonn 1886
64 **Czyrniański** Emil, Teorya mechaniczno-chemiczna oparta na ruchach wirowych niedziałek . . . . . Kraków 1871
65 **Skiba** E. W., Teorya zjawisk włoskowatości . . . . . Kraków 1869
66 **Tyndau** Jan, Ciepło jako rodzaj ruchu . . . . Kraków 1872
67 **Czyrniański** Emil, Chemische Theorie auf der rotierenden Bewegung der Atome basiert . . . . Kraków 1870
68 **Olszewski** K., Rozbiór chemiczny wód studziennych i rzecznych krakowskich . . . . Kraków 1871
69 **Wróblewski** i Olszewski K., Über die Verflüssigung des Sauerstoffs, Stickstoffs und Kohlenoxydes . . Leipzig 1883
70 **Maxwell** James, Lehrbuch der Electricitat und des Magnetismus 2 B. . . . . Berlin 1883
71 **Klein** J. H. Allgemeine Witterungskunde . . . . . . Prag 1882
72 **Gerland** E , Licht und Warme . . . . Leipzig, Prag 1883
73 **Wassmuth** Ant., Die Elektrizitat und ihre Anwendungen Leipzig, Prag 1885
74 **Elsas** Adolf Dr., Der Schall . . . . Leipzig, Prag 1886
75 **Puiner** A., Die Gesetze der Naturerscheinungen . Leipzig, Prag 1888
76 **Olszewski** K. i **Trochanowski** K., Chemiczny rozbiór wód studziennych miasta Krakowa . . . . Kraków 1888
77 **Januschke** Hans, Das Princip der Erhaltung der Energie Leipzig 1887
78 **Planck** Max, Das Prinzip der Erhaltung der Energie . Leipzig 1887
79 **Budde** Wilhelm, Physikalische Aufgaben für die Oberclassen hoherer Lehrenstalten . . . . Braunschweig 1888
80 **Münch** Peter Dr., Lehrbuch der Physik, Freiburg i. B. 1886
81 **Strohmer** Friedrich, Die Ernährung des Menschen und seine Nahrungs- und Genussmittel . . . . . Wien 1889
82 **Mascart-Wallentin**, Handbuch der statischen Electricitat Wien 1883

L.

83 **Hammarsten** Olof., Lehrbuch der physologischen Chemie Wiesbaden 1891
84 **Weber** E. H., Über die Anwendung der Wellenlehre auf die Lehre vom Kreislaufe des Blutes . . . . Leipzig 1889
85 **Mach** E. Dr. i **Jenmann** G. Dr., Leitfaden der Physik für Studierende . . . . Prag, Wien, Leipzig, Teplitz 1891
86 **Weitz** M. Dr., Geschichte der Chemie in synchronistischer Darstellung . . . . Berlin 1889
87 **Fehling** Herrman Dr., Neues Handwörterbuch der Chemie, 5 B. . . . . Braunschweig 1871—1903
88 **Witkowski** August, Zasady fizyki I. . . . . Warszawa 1891
89 **Arendt** Rudolf Dr., Technik der Experimentalchemie Hamburg, Leipzig 1892
90 **Müller, Pouillet, Pfaundler**, Lehrbuch der Physik in der Meteorologie, 3 B. . . . . Braunschweig 1888—1890
91a **Friell** Dr., Physikalische Technik 1890
91b **Fuss**, Grundzüge der Chemie . . . . Nürnberg 1894
92 **Ressel** Josef, Denkschrift hersgb. vom Komite für die Centenarfeier . . . . Wien 1893
93 **Stadtmüller** Karol, Podręcznik do konstrukcyi maszyn z atlasem, tomów 2 . . . .
94 **Urbanitzky**, Die Elektrizität im Dienste der Menschheit, 4 Aufl. . . . . Leipzig 1895
95 **König** Dr., Die menschlichen Nahrungs u. Genussmittel, ihre Verfälschungen, III. Aufl. . . . . Berlin 1893
96 **Schneider** Vogl., Commentar zur siebenten Ausgabe der österr. Pharmacopoe, III. Bd. . . . . Wien 1893
97 **Dammer** Otto Dr., Ill. Lexicon der Verfälschungen der Nahrungsmittel, 6 Liefer., 2 B. . . . . Leipzig
98 **Post** Jul Dr., Chemisch-technische Analyse II Aufl. Braunschweig 1888—1891
99 **Erdmann, König, Hanausek**, Grundris der allg. Warenkunde Leipzig 1895
100 **Schramm** Julian Dr., Podręcznik do analizy chemicznej jakościowej. II. wyd. . . . . Kraków 1895
101 **Möller** Josef Dr., Mikroskopie der Nahrungs- und Genussmittel . . . . Berlin 1886
102 **Ritter**, Die Elektrizität 1897
103 **Ostwald**, Grundzüge der anorganischen Chemie . . . 1901
104 **Ricke**, Lehrbuch der Physik 1902
105 **Erdmann**, Anorganische Chemie . . . . . . Braunschweig 1902
106 **Gattermann**, Practische organische Chemie . . . . . Leipzig 1904
107 **Reynold**, Leitfaden zur Einführung in die Experimentalchemie . . . . Leipzig 1883—1888
108 **Bernthsen**, Lehrbuch der organischen Chemie . . Braunschweig 1899

VIII. Historya naturalna.

1 **Alth** Alojzy Dr., Zasady mineralogii 2 t. . . . . Kraków 1868
2 **Brehm-Schröder**, Illustriertes Thierleben, 3 B. . . Hildburghausen 1873

L.

3 **Wagner** Hermann, Malerische Botanik . . . . Leipzig 1872
4 **Petermann**, Das Pflanzenreich, 2 B. . . . . Leipzig 1857
5 **Knapp** I. Arm., Die bisher bekannten Pflanzen Galiziens und der Bukowina . . . . Wien 1872
6 **Koch** W. D. J. Dr., Synopsis der deutschen und schweizer Flora, 2 B. . . . . Leipzig 1877
7 **Leunis** Joh. Dr., Synopsis der Pflanzenkunde, 3 B. . . Hannower 1877
8 **Haeckel** Ernst, Generelle Morphologie, 2 B . . . . Berlin 1866
9 **Willkomm** M. Dr, Die Wunder des Mikroskops . . . . Leipzig 1871
10 **Bischof** Gustav, Lehrbuch der chemischen und physikalischen Geologie, 3 B. . . . . Bonn 1863
11 **Tschudi** Fr. v., Das Thierleben der Alpenwelt . . . . Leipzig 1872
12 **Quenstedt** Fr. A., Handbuch der Mineralogie . . . . Tübingen 1863
13 **Fraas** Oscar Dr., Vor der Sündfluth . . . . Stuttgart 1856
14 **Leonhard** Gust. Dr., Grundzüge der Geognosie und Geologie . . . . Leipzig und Heidelberg 1874
15 **Leunis** I. D., Synopsis der Naturgeschichte des Thierreiches Hannower 1860
16 **Schacht** Her., Das Mikroskop und seine Anwendung . Berlin 1862
17 **Hannemann-Berge**, Schmetterlingsbuch . . . . Stuttgart 1870
18 **Cotta** Bern., Geologische Bilder . . . . Leipzig 1871
19 **Lyell** Charles, Das Alter des Menschengeschlechtes auf der Erde . . . . Leipzig 1864
20 **Leves** G. H., Fizyologia codziennego życia 2 t. . . . . . Kraków 1872
21 **Szyszło** Winc. Dr., Przegląd dziejów przyrody . . . . Warszawa 1872
22 **Rossmässler** E. A., Der Wald . . . . . Leipzig und Heidelberg 1871
23 **Darwin** Karol, Pochodzenie człowieka 2 t. . . . . . . Lwów 1875
24 **Rossmässler** E. A., Flora im Winterkleide . . . . . . Leipzig 1853
25 **Besser** W. S. I. G., Primitiae florae Galiciae austriacae Viennae 1809
26 **Wimmer-Grabowski**, Flora Silesiae, 2 t. . . . . . . Vratislaviae 1827
27 **Wahlenberg** Georg, Flora Carpatorum principalium . . Gottingae 1814
28 **Jundziłł** Józef, Opisanie roślin w Litwie, na Wołyniu, Podolu i Ukrainie . . . . Wilno 1830
29 **Jarocki** Fel. Paweł, Zoologia czyli zwierzęta, pismo ogólne 2 t. . . . . Warszawa 1821
30 **Andrzejowski** Ant., Rys botaniczny krain, zwiedzonych w podróżach pomiędzy Bohem i Dniestrem, od Zbruczy do morza czarnego . . . . Wilno 1823
31 **Oczapowski** Mich., Uprawa roślin okopowych i pastewnych wraz z nauką o łąkach i pastwiskach . . . Warszawa 1839
32 **Jundziłł** St. X., Początki botaniki . . . . Wilno 1818
33 **Dembosz** Stan., Tentamen florae territorii cracoviensis medicae T. 2 . . . . Cracoviae
34 **Miller** W. H. Lehrbuch der Krystallographie, 2 B. . . Wien 1856
35 **Barth** Georg Dr., Der Lebensmagnetismus, seine Erscheinungen und seine Praxis . Heilbronn und Leipzig 1852
36 **Credner** Herm. Dr., Elemente der Geologie . . . . . Leipzig 1878

L.

37 **Haeckel** Ernest, Dzieje utworzenia przyrody . . . . . Lwów 1871
38 **Quatrefages** Ad., Karol Darwin i jego poprzednicy . Warszawa 1873
39 — Chrząszcz ziemniakowy zwany Colorado 2 t. . Wiedeń 1877
40 **Czerwiakowski** D., Botanika 6 t. . . . . Kraków 1849—1863
41 **Virey** I. I., Historya naturalna rodu ludzkiego 2 t. . . Warszawa 1843
42 **Poppig**, Ilustrierte Naturgeschichte des Thierreiches 3 t. Leipzig 1847—1848
43 **Łomnicki** M., Materyały do Fauny szarańczaków galicyjskich Kraków 1876
44 **Kowalski** H. Dr., Medycyna dla nielekarzy . . . . . Kraków 1873
45 **Bendantt**, Geschichte des Mineralreiches . . . . . . Kassel 1853
46 **Buffon**, Epoki natury . . . . Warszawa
47 **Brehm**, Thierleben, allgemeine Kunde des Thierreiches, 10 B. . . . . Leipzig 1883—1884
48 **Alt** Alojzy Dr., Zasady mineralogii 2 t. . . . . . . Kraków 1868
49 — Der Naturforscher . . . . Berlin 1873
50 **Giebel** C. G. Dr., Zeitschrift für die gesammten Naturwissenschaften, 3 B. . . . . Berlin 1873
51 **Dzieduszycki** Włodzimierz hr., Muzeum imienia Dzieduszyckich we Lwowie. Oddział pierwszy. II Ptaki Lwów 1880
52 „ Grfl. Dzieduszycki'sches Muzeum in Lemberg, I Abt. Zoologie, II Vogel . . . . Lemberg 1880
53 **Nowicki** Siła Maksymilian, Enumeratio lepidopterorum Haliciae orientalis . . . . Leopoli 1860
54 „ Motyle Galicyi . . . . Lwów 1865
55 **Schumann** Otto Dr., Der Naturforscher XIX Jahrg. . . Tübingen 1886
56 **Łomnicki** i **Wajgel**, Przyrodnik sześciotygodnik popularny, Rok III . . . . Lwów 1873
57 **Taschenberg**, Die Insekten nach ihrem Schaden und Nutzen . . . . Prag 1882
58 **Haasen** Adolf, Die Ernährung der Pflanzen . . . Leipzig, Prag 1885
59 **Taschenberg**, Die Verwandlungen der Thiere . . . . Prag 1883
60 **Taschenberg**, Bilder aus dem Thierleben . . . . Leipzig, Prag 1885
61 **Graber** Vitus, Werkzeuge d. Thiere . . . . . . Leipzig, Prag 1886
62 **Detleffen** Emil Dr., Wie bildet die Pflanze Wurzel, Blatt u. Blüte . . . . Leipzig, Prag 1889
63 **Wrześniowski** August, Zasady zoologii . . . . Warszawa 1888
64 **Shaler-Wernic**, Dzieje ziemi . . . . Warszawa 1888
65 **Falb** Rudolf, Przewroty we wszechświecie . . . . . Warszawa 1890
66 **Rostafiński** Józef, Szkice i opowiadania. Serya pierwsza Warszawa 1887
67 — Atlas geologiczny Galicyi, wydanie Akademii Umiejętności, Zeszyt I . . . . Kraków 1887—1888
68 **Taczanowski** Władysław, Ptaki krajowe, wydanie Akademii Umiejętności, 2 tom. . . . . Kraków 1882
69 **Kotula** Bolesław, Rozmieszczenie roślin naczyniowych w Tatrach . . . . Kraków 1889—1890
70 — Przegląd hygieniczny 1896
71 **Nussbaum**, Zoologia . . . .

L.

72 **Heizmann** Dr., Descriptive u. typographische Anatomie des Menschen, VIII Auf. . . . . Wien, Leipzig 1896
73 **Haas**, Versteinerungskunde . . . . Leipzig 1887
74 **Hussak**, Mineralogie . . . . Leipzig 1869
75 **Hauer**, Geologie der österr.-ungar. Monarchie . . . . Wien 1878
76 **Naumann-Zirkel**, Elemente der Mineralogie I. . . . . . Leipzig 1898
77 **Graber**, Die Insecten II Teil (Naturkrafte, Bd. XXII) . München 1879
78 **Heller**, Die Schmorotzer (Naturkrafte Bd. XXX) München, Leipzig 1880
79 **Merkel**, Das Mikroskop (Naturkräfte Bd. XIV) . . . . München 1875
80 **Hoerness**, Elemente der Palaeontologie (Palaeozoologie) Leipzig 1884
81 **Steinmann**, **Döderlein**, Elemente der Paläontologie . . Leipzig 1890
82 **Blaas**, Petrographie . . . . Leipzig 1882
83 **Scharitzer**, Leitfaden der Mineralogie . . . Prag, Wien, Leipzig 1894
84 **Claus**, Lehrbuch der Zoologie . . . . Marburg 1897
85 **Mojsisovics**. Zoologisch-zootomische Praparierübungen . Leipzig 1885
86 **Schweiger**, Das Mikroskop 1900
87 **Toula**, Geologie . . . . Wien 1900
88 **Chun**, Aus den Tiefen des Weltmeeres . . . . . . Leipzig 1901
89 **Häckel** Ernst Dr., Die Weltratsel . . . . Bonn 1900
90 — Wszechświat . . . . Warszawa 1897—1903
91 **Thome**, Zoologie . . . . Braunschweig 1895
92 — Botanik . . . . Braunschweig 1883
93 **Hochstetter**, **Bisching**, Leitfaden der Mineralogie . . . Wien 1895
94 **Rostafiński**, Słownik polskich imion roślin . . . . . Kraków 1902
95 „ Średniowieczna historya naturalna, Tom. I i II wydz. Akad. Umiej., 2 T. . . . . „ 1902
96 „ Medycyna na Uniw. Jagiell. . . . . „ 1902
97 **Wettstein**, Leitfaden der Botanik . . . . Prag, Wien, Leipzig 1891
98 **Kassowitz**, Vererbung und Entwickelung . . . . . . Wien 1899
99 **Wiszniowski**, Mineralogia i geologia . . . . Lwów 1901

IX. Sztuka, archelogia.

Liczby porządkowe, oznaczone gwiazdką *) obejmują utwory muzyczne z zakresu nauki śpiewu, które, wydzielone z biblioteki, tworzą zbiór oddzielny.

1 **Kremer** Józef, Grecya starożytna i jej sztuka, zwłaszcza rzeźba . . . . Poznań 1868
2 **Lübke** Wilh. Dr., Kunstgeschichte . . . . Stuttgart 1879
3 **Łepkowski** I., Zarys jej dziejów . . . . Kraków 1872
4 „ Kalwarya Zebrzydowska i jej okolica . . . . Kraków 1850
5 **Bucher** P., **Gnauth** A., Das Kunsthandwerk 3 B. Stuttgart 1874, 1875, 1876
6 **Kollar** Jan, Staroitalia slavjanska 2 t. . . . . Ve Vidni 1853
7 **Kremer** Józef, Kilka słów o epoce, w której rozkwitła sztuka bizantyńska . . . . Kraków 1868
8 **Szczepański** Al., Artur Grottger ustęp z dziejów sztuki polskiej . . . . Kraków 1868
9 **Kremer** Józef, Kraków wobec Polski i Sukiennice jego . Kraków 1870

L.

10 **Stehlik** Edward, Kilka dalszych uwag obecnej budowy kościoła św. Trójcy . . . . Kraków 1865
11 **Kremer** Karol R., Wiadomość o ratuszu krakowskim . 1852
12 **Langl** Joseph, Denkmaler der Kunst . . Pest, Wien 1872, 1876, 1878
13 **Bucher** B., Die Kunst im Handwerk . . . . Wien 1872
14 **Troschel** Hugo, Monatsblätter für Zeichenunterricht . . Berlin 1873
15 — Muzeum sztuki europejskiej. Galerye włoskie, 3 t. Warszawa 1875
16 — Muzeum sztuki europejskiej. Zbiór celniejszych obrazów galeryi europejskich, 4 t. . . . . . . Warszawa 1871
17 — Gewerbehalle. Organ für den Fortschritt in allen Zweigen der Kunstindustrie 11, 12, 13, 14, 15, 16 Jahrg., T. 4 . . . . Stuttgart 1873—1878
18 — Allgemeine illustrierte Weltausstellungs-Zeitung, 2 t. . . . . Wien 1873
19 **Teirich** Valentin, Blätter für Kunstgewerbe . . . . Wien 1873—1874
20 **Benndorf** O, **Hirschfeld** O., Archaeologisch-epigraphische Mittheilungen, 14 B. . . . . Wien
21 **Rosengarten** A., Die architektonischen Stylarten . Braunschweig 1874
22 **Akad. Umiej**, Komisya do badania historyi sztuki w Polsce. Sprawozdania, t. 1—3 (11 zeszytów) T. 3 Kraków 1876—1887
23 **Benndorf** O, **Birmannn** E., Archeologisch-epigr. Mitteilungen, VIII—X, 3 t. . . . . Wien 1884, 1885, 1886
24 **Schultz** Alwin, Kunst und Kunstgeschichte, 2 B., Leipzig, Prag 1884
25 **Blümmer** H., Das Kunstgewerbe im Altertum, 2 B., Leipzig, Prag 1884
26 **Schorn** Otto, Die Textilkunst . . . . Leipzig, Prag 1885
27 „ Die Kunsterzeugnisse aus Thon und Glas Leipzig, Prag 1888
28*)
29*)
30 **Beudorff** O. u. **Bormann** E., Archaeologisch-epigraphische Mitteilungen, Jahrg. XI, Heft 1 u. 2 . . 1887
31*)
32*)
33 **Beudorff** u. **Bormann** Arhaeologisch-epigraphische Mittheilungen. Jahrg. XII, Heft 1 u. 2 . . . . . . Wien
34*)
35*)
36 **Weizmann** Karl, Österreichische Blätter für Stenographie Wien 1889
37 **Pecht** Friedrich, Die Kunst für alle, Fünfter Jahrgang 1889—1900, Sechster Jahrgang 1891 . . . . München 1890
38 **Żebrawski** Teofil Dr., Słownik wyrazów technicznych, tyczac. budownictwo, nakł. Akad. Umiej. . . Kraków 1883
39*)
40*)
41*)
42 **Ossowski** Gottfryd, Zabytki przedhistoryczne ziem polskich, wyd. Akad. Umiej. Prusy Królews. Kraków 1879—1888

L.

43 **Akad. Um.**, Sprawozdania komisyi do badania historyi sztuki w Polsce, Tom IV. 4 zeszyty . . . . Kraków.
44 **Dmytrykiewicz** Włodzimierz, Indeks osobowy i rzeczowy do sprawozdania komisyi i badania historyi, tomów I—IV . . . . Kraków 1891
45 **Akad. Umiej**, Sprawozdania komisyi do badania historyi i sztuki w Polsce, tom V . . . . Kraków 1891
46 **Łepkowski** Józef, Napisy z zabytków krakowskich średniowieczne . . . . Kraków 1885
47 **Sadowski**, Wykaz zabytków przedhistorycznych o ziemiach polskich . . . . Kraków 1891
48 **Matłakowski** Władysław, Budownictwo ludowe na Podhalu wraz z atlasem, 2 t. . . . . Kraków 1892
49 **Żebrawski** Teofil Dr., Teofila. O sztukach rozmaitych ksiąg troje. Wyd. Akad. Umiej. . . . . . . Kraków 1888
50 — Die Kunst für Alle . . . . München 1891—1903
51 **Kuhn** Albert P. Dr., Allgemeine Kunstgeschichte. Einsicheln u. Waldshut 1892
52 **Benndorf-Bormann**, Mittheilungen, Archeologisch-epigrafische aus Österreich-Ungarn, XIII Jahrg. . . Wien 1890
53 — Mittheilungen, Archeologisch-epigraphische aus Osterreich-Ungarn . . . . Wien 1891—1903
54 **Leblan**, Dessins d. architecture (100 tablic) . . . . . Paris
55*)
56*)
59 **Ilg** Albert, Kunstgeschichtliche Charakterbilder aus Oesterreich-Ungarn . . . . Prag, Wien, Leipzig 1893
60 — Atlas archeologiczny do dziejów biblijnych . . 1899
61 — Kunsthistorische Bilderbogen, 2 t. 1889
62 — Jahresberichte des österr. archäologischen Institutes 1898—1903 . . . . Wien.
63 **Bucher**, Kunstgeschichte . . . . Wien 1900
64 **Cercha**, Pomniki Krakowa . . . . Kraków 1901
65 **Juszkiewicz** Ks., Melodye ludowe litewskie, wyd. Akad. Um. „ 1902
66 **Hoffmann**, Zarys estetyki 1902

X. Szkolnictwo, przepisy, dydaktyka.

1 **Otto** Fr. Dr., Anleitung, das Lesebuch zu behandeln, 2 B. Leipzig 1873
2 **Czerkawski** E. Dr., Uwagi o nauce języka niemieckiego w gimnazyach i szkołach realnych . . . . . Lwów 1880
3 **Wintersperger** A., Der Staatsdienst in Osterreich . . . Wien 1871
4 **Jański** Ludvig, Uber die Truppenschulen des kais. kon. Heeres . . . . Wien 1874
5 **Rada** szkolna. Plany nauki dla szkół ludowych pospolitych i wydziałowych . . . . Lwów 1875

L.			
6	**Hubl**	Franz, Systematisch geordnetes Verzeichnis der Programme	Wien 1874
7	—	Entwurf einer Organisation der Gymnasien und Realschulen in Osterreich	Wien 1871
8	—	Disciplinarvorschrift für die Gymnasien des Krakauer Verwaltungsgebietes	Krakau 1856
9	**Jański**	Ludvig, Über die Truppenschulen des k k. Heeres, 2 B.	Wien 1874
10	—	Jahresbericht des k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht 1872, 1874, 1875, 1876, 4 B.	Wien 1873–1877
11	**Lemayer**	Karl Dr., Die Verwaltung der Österr. Hochschulen 1868—1877	Wien 1878
12	—	Bericht über österreichisches Unterrichtswesen, 4 B.	Wien 1873
13	—	Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für Cultus und Unterricht, 10 B.	Wien 1874—1883
14	—	Sprawozdanie c k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich galicyjskich, Część I, 1875—1883	Lwów 1884
15	**Mattauschek**	Ant., Normalien-Nachschlagebuch für Lehrer und Directoren der Gymnasien	Prag 1864
16	**Hubl**	Franz, Handbuch für Directoren, Professoren, Lehrer	Brüx 1875
17	—	Entwurf einer Organisation der Gymnasien und Realschulen in Osterreich	Wien 1879
18	—	Instructionen für den Unterricht an den Realschulen in Österreich	Wien 1879
19	**Kolbe**	Jos. Dr., Zeitschrift für das Realschulwesen, 5 B, IV—VIII	Wien 1879-1883
20	**Strack**	Max Dr, Centralorgan für die Interessen des Realschulwesens II—VI, 5 B.	Berlin
21	—	Lwowskie kolonie wakacyjne w r. 1884 . . .	Lwów 1884
22	**Kolbe**	Jos. Dr., Zeitschrift für das Realschulwesen IX Jahrg. 1884	
23	**Paulsen**	Fr. Dr., Geschichte des gelehrten Unterrichts auf den deutschen Schulen und Universitäten	Leipzig 1885
24	—	Verordnungsblatt des Ministerium für Cultus und Unterricht 1884	Wien
25	—	Weisungen zur Führung des Schulamtes an den Gymnasien in Osterreich	Wien 1885
26	**Weitzel**	C., Wie wird man Maschinentechniker? 2 B. .	
27	**Kunz**	Karl, Grundriss einer einheitlichen Mittelschule .	Krakau 1885
28	**Pick**	Herm Dr., Beiträge zur Statistik der öffent. Mittelschulen 1883—1884	Salzburg 1885
29	—	Neue Beiträge zur Statistik der öffent. Mittelschule 1883—1884	Salzburg 1885

L.

30 **Rada** szkolna krajowa, Plany nauki dla szkół ludowych powiatowych i wydziałowych 1876, 2 t. . . . . Lwów 1876
31 — Sprawozdanie o stanie szkół średnich galicyjskich, Część II . . . . Lwów 1885
32 **Marenzeller** Edmund Dr., Normalien für Gymnasien und Realschulen in Österreich, 3 B. . . . . . Wien 1884 und 1888
33 **Kolbe** Jos. Dr., Zeitschrift das Realschulwesen X Jahrg Wien 1885
34 — Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych . . . . Lwów 1885
35 — Verordnungsblatt des Ministeriums für Cultus und Unterricht . . . . Wien 1885
36 **Pawlikowski** J. G., Wyższa szkoła rolnicza w Dublanach, fakta i uwagi . . . . Kraków 1886
37 **Rada** szkolna krajowa, Statut organizacyjny nauki dopełniającej w publicznych szkołach ludowych pospolitych . . . . Lwów
38 „ Sprawozdanie o stanie szkół średnich galicyjskich w latach szkolnych 1875—1883, egz. drugi Lwów 1884—1885
39 **Zarański** Stan., O zmianach koniecznych w nauce dziejów ojczystych . . . . Lwów 1874
40 — Niektóre uwagi dotyczące reformy szkół średnich klasycznych . . . . Rzeszów 1881
41 **Samolewicz** Zygm. i Benoni Karol, Gimnazya i szkoły realne pruskie a nasze ze względu na organizacyę i metodę nauczania . . . . Lwów 1871
42 — Muzeum, czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych . . . . Lwów 1886
43 **Kolbe** Joseph, Zeitschrift für das Realschulwesen XI Jahrg. Wien 1886
44 — Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für Cultus und Unterricht . . . Wien 1886
45 — Instructionen für den Unterricht an den Realschulen im Österreich . . . . Wien 1885
46 **Wojnarski** Wojc., Wskazówki metodyczne do książki pod tytułem: Początki języka niemieckiego . . . Wiedeń 1874
47 — Lehrplan und Instruction für das Freihandzeichnen an Mittelschulen . . . . Wien 1874
48 **Bornemann**, Die wichtigsten Verordnungen und Erlässe welche auf Schülerbibliotheken Bezug haben . Znaim 1886
49 **Kolbe** Josef Dr., Zeitschrift für das Realschulwesen XII Jahrg. . . . . Wien 1887
50 — Muzeum R. III . . . . Lwów 1887
51 — Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für Cultus und Unterricht . . . Wien 1887
52 **Hübl** Franz, Normalien-Index für die osterr. Mittelschulen Brüx 1888
53 **Rada** szkolna krajowa, Sprawozdanie o stanie szkół średnich galicyjskich w latach 1875—1883, Część I. i II. . . . . Lwów 1884—1885

L.

54 **Domeyko** Ignacy, O metodzie, jaką by zaprowadzić należało do uczenia się geografii fizycznej ziem polskich . . . . Kraków 1888
55 **Leniek** Jan Dr, Książka pamiątkowa ku uczczeniu jubileuszu 300-setnej rocznicy założenia gimnazyum św. Anny w Krakowie . . . . Kraków 1888
56 — Muzeum. Rok IV . . . . Lwów 1888
57 — Verordnungsblatt für den Dienstbereich des k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht, Jahrg 1888 . . . . Wien
58 — Verordnungsblatt fur den Dienstbereich des Ministeriums für Cultus und Unterricht . . Wien 1869
59 — Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für Cultus und Unterricht . . . Wien 1871
60 — Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für Cultus und Unterricht . . . Wien 1872
61 — Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für Cultus und Unterricht . . . Wien 1873
62 **Kolbe** Josef, Zeitschrift für das Realschulwesen XIII. Jahrg. 1888 . . . . Wien 1888
63 **Rethwisch** Konrad, Jahresberichte über das höhere Schulwesen I Jahrg. 1866 . . . . Berlin 1886
64 „ Jahresberichte über das höhere Schulwesen Berlin 1887—1903
65 — Muzeum, Rok V. . . . . Lwów 1889
66 **Kolbe** Josef Dr., Zeitschrift für das Realschulwesen XIV. Jahrg. . . . . Wien 1889
67 „ Zeitschrift für das Realschulwesen XV. Jahrgang . . . . Wien 1890
68 — Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für Cultus und Unterricht . . . Wien 1889
69 — Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für Cultus und Unterricht . . . Wien 1890
70 **Rada** szkolna krajowa, Sprawozdanie Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich galic. w latach 1884—1888 . . . . Lwów 1883
71 **Kunz** Karl, Vorschläge zur Reform unseres Schulwesens
72 **Kunz** Karl, Ein Vorschlag, betreffend die Aufhebung der Dispensen aus der Geschichte und Physik bei Maturitätsprüfungen . . . . Brody 1889
73 **Kolbe** Josef Dr., Zeitschrift für das Realschulwesen XVI. Jahrgang . . . . Wien 1891
74 — Lehrpläne und Lehraufgaben für die höheren Schulen . . . . Berlin 1892
75 — Ordnung der Reifeprüfung an höh. Schulen und Ordnung d. Abschlussprüfung nach d. 6 Jahr d. höh. Schulen . . . . Berlin 1892

L.

76 **Krumme** v. Dr., Padagogisches Archiv . . . . Stettin 1891
77 — Verordnungsblatt d. Minist. für Cultus u. Unterricht Jahrg. 1891 . . . .
78 **Deschmann** G. Dr., Führer durch Osterreichs-Schulen . Polsen 1892
79 **Pindlner** Rudolf, Die Einheitliche Mittelschule Linz a. d. Donau 1890
80 — Sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej z lat 1888—1890 . . . . Lwów 1890
81 — Verordnungsblatt des Ministeriums für Cultus und Unterricht . . . . 1892—1903
82 **Kolbe** Josef Dr., Zeitschrift für das Realschulwesen Wien 1892—1903
83 — Plan nauki języka niemieckiego w szkołach średnich galicyjskich i instrukcye dla nauczycieli. Klasa I—IV . . . . Lwów 1892
84 — Plany naukowe dla szkół pospolitych wraz z instrukcyą. — Nakładem c. k. Rady szkolnej krajowej . . . . Lwów 1891
85 **Kunz** Karl, **Trzaskowsk'**, **Pawlica**, Organisationsentwurf der österr. Einheitsschulen . . . . Krakau 1893
86 — Jahrbuch des höheren Unterrichtswesens . . 1894—1903
87 — Methodik des Schreibunterrichtes 1899
88 — Verhandlungen über Fragen des höheren Unterrichts 1901
89 **Schmidt** Uber den Reiz des Unterrichtes 1901
90 **Bauz**, Die Gesundheit in der Schule 1902
91 **Bobrzyński**, Statut rady szkolnej krajowej . . . . . Kraków 1903

XI. Podręczniki szkolne.

W dziale XI. znajdowało się 252 **podręczników**, używanych w naszych szkołach średnich, przeważnie wyszłych z użycia. Z działu tego przekazano 145 egzemplarzy nowo założonemu Muzeum szkolnemu we Lwowie.

XII. Słowniki, encyklopedye.

1 **Słownik** łacińsko-węgiersko-niemiecko-czeski . . . . Tyrnaviae 1775
2 **Olgebrand** S., Encyklopedya powszechna . . . . Warszawa 1872
3 **Akad. Umiej.**, Niemiecko-polski słownik wyrazów prawniczych . . . . Kraków 1874
4 **Molé** A., Nouveau dictionnaire français-allemand et allemand-français . . . . Brunsvic 1874
5 **Schmidt** m. I, Neues russisch-deutsches und deutsch-russisches Taschenwörterbuch . . . . Leipzig 1874
6 **Miklosich** Fr., Radices linguae slovenicae veteris dialecti Lipsiae 1845
7 **Benseler** G. Dr., Griechisch-deutsches Schulwörterbuch Leipzig, Wien 1862
8 **Schenke** Karl, Deutsch-griechisches Schulwörterbuch . Leipzig 1878

L.

9 **Heinicher** Fr. Ad., Lateinisch-deutsches und deutsch-lateinisches Schulworterbuch . . . . Leipzig 1877
10 **Sanders** Dan. Dr., Handworterbuch der deutschen Sprache, 2 B. . . . . . , ... Leipzig 1877
11 **Wenig** Ch., Handworterbuch der deutschen Sprache . . Koln 1876
12 **Booch-Arkossy**, Nowy dokładny polsko-niemiecki i niemiecko-polski słownik . . . . Lipsk 1873
13 **Lübker** Fr., Reallexikon des classischen Altertums . . Leipzig 1878
14 **Miklosich** Fr., Lexicon palaeo-slovenico-graeco-latinum . . . . Vindobonae 1862—1865
15 **Meyer**, Konversations-lexicon . . . . Leipzig 1874
16 **Trojański** J. K., Dokładny niemiecko-polski i polsko-niemiecki słownik, T. 4 . . . Poznań, Berlin, Bydgoszcz 1844
17 **Linde** Sam. Bog., Słownik języka polskiego . . . . . Lwów 1854
18 **Schuster-Regnier**, Nouveau Dictionnaire des langues allemande et français . . . . Paris 1850
19 — Dokładny słownik włosko-polski . . . . . . Berlin 1856
20 **Krasiński** S. Stan., Słownik synonimów polskich. Wyd. Akad. Umiej. Tom I. i II. . . . . Kraków 1885

XIII. Prawo.

1 **Akad. Umiej.**, Volumina legum, t. IX . . . . Kraków 1889
2 „ Pomniki starodawne prawa polskiego, 12 t. Kraków 1874—1889
3 **Helcel** A. Z., Dawne prawo przyw. polskie, T. I. Wyd. Akad. Umiej. . . . . Kraków 1874
4. **Akad. Umiej.**, Archiwum komisyi prawniczej Akademii Umiejętności. Tom I, III, V, VII. 1901

XIV. Język francuski i literatura.

1 **Molière.** Oeuvres completes. 2 volumes . . . . . . Paris 1878
2 **Musset** Alfred. Oeuvres complètes . . . . Paris 1867
3 **Moüy** Charles. Don Carlos et Philippe II. . , . . . Paris 1864
4 **Töpffer** Rodolphe. Nouvelles Genevoises . . . . . . Paris 1872
5 **Sand** George. Le marquis de Villemer . . . . . . Paris 1861
6 **Racine** Jean. Oeuvres completes. . . . . Paris, Hachette et Comp.
7 **Molière.** Oeuvres complètes. . . . . Paris, Hachette et Comp.
8 **Sarnecki** Z. Historya literatury francuskiej . . . . . Kraków 1898
9 **Klöpper** Clemens Dr. Französisches Reallexikon, I. Band Leipzig 1898
10 **Saure.** Das klassische Drama der Franzosen . . . . Berlin 1885
11 — Revue de deux mondes . . . . 1900—1903

Wiadomości szkolne.

I.

Grono nauczycielskie

z końcem roku szkolnego 1903/4.

Dyrektor:

Petelenz Ignacy, Dr. fil., radca rządu, kawaler orderu Franciszka Józefa, b. docent zoologii lwowskiej szkoły politechnicznej, Poseł do Rady Państwa.

Profesorowie:

Flach Józef, Dr. fil., gospodarz klasy IV., uczył języka niemieckiego w kl. IV., VI. a, VII. b, VII. c; tygod. godz. 16.

Grabowski Tadeusz, Dr. fil., docent Uniwersytetu Jagiel., członek komisyi literackiej Akademii Umiejętności; nauczyciel języka francuskiego. W II. półroczu był na urlopie.

Hołubowicz Hilary, (VIII. rangi), inżynier, zawiadowca zbiorów geometrycznych, gospodarz kl. VII b; uczył matematyki w kl. VII a, b; geometryi wykreślnej w kl. V a, b; VII a, b, c; tyg. godz. 20.

Jeziorski Franciszek, (VII. rangi), zawiadowca gabinetu fizyki, gospodarz kl. VI a, uczył matematyki w kl. VI a; fizyki w kl. III, VI a, VII a, b, c; tyg. godzin 22.

Kosinski Kajetan, (VII. rangi), zastępca dyrektora; uczył rysunków odr. w kl. I a, b, III b, IV, VI a; tyg. godzin 17.

Krywult Waleryan, (VIII. rangi), zawiadowca biblioteki nauczycielskiej; uczył historyi powsz. w kl. VI a, b; VII a, b, c; tyg. godzin 18.

Piccard Leon, (VII. rangi), zawiadowca zbiorów rysunkowych; uczył rysunków odręcznych w kl. II a, V a, b, VI b, VII a, b, c; tyg. godzin 18.

Pieniążek Czesław. (VII. rangi) nauczyciel języka polskiego; w II. półroczu był na urlopie.

Pogorzelski Wiktor, zawiadowca biblioteki młodzieży, gospodarz klasy V b; uczył języka polskiego w kl. V b, VII, a, b, c; tyg. godz. 16.

Rafałowski Artur, uczył matematyki w kl. IV, V a, b, VI b; fizyki w kl. VI b; tyg. godzin 18.

Świderski Franciszek, ksiądz, Dr. św. teol., uczył religii w kl. IV, V a, b, VI a, b, VII a, b, c; tyg. godzin 16.

Weber Józef, zawiadowca gabinetu historyi naturalnej, uczył historyi naturalnej w kl. I a, II a, b, V a, b, VI a, b, VII a, b, c; tyg. godzin 20.

Znamirowski Franciszek, (VII. rangi), pomocnik kancelaryjny dyrektora, gospodarz kl. VII a; uczył języka niemieckiego w kl. V a, b, VI a, VII a; tyg. godzin 16.

Nauczyciele:

Borowiczka Tadeusz, zawiadowca zbiorów geometrycznych, gospodarz klasy VII c; uczył matematyki w kl. VII c; geometryi wykreślnej w kl. II a, b, III, IV, VI a, b; tyg. godz. 18.

Tyszecki Teofil, Dr. Med. i Chir., lekarz; uczył gimnastyki w kl. I a, b, II a, b, III, IV, V a, b, VI a, b, VII a, b, c; tyg. godz. 26.

Zastępcy nauczycieli:

Alscher Jan, gospodarz kl. III; uczył jęz. niemieckiego w kl. I b, II a, b, III; historyi naturalnej w I b; tyg. godzin 25.

Filasiewicz Witołd, zawiadowca gabinetu chemii; uczył chemii w kl. VI a, b; matematyki w III; tyg. godzin 7.

Kielski Bolesław, gospodarz kl. I b; uczył jęz. polskiego w I b; historyi polskiej w I b; jęz. francuskiego w III, IV, V a, b; tyg. godzin 18.

Koch Władysław, gospodarz kl. VI a; uczył jęz. polskiego w kl. III, VI a, b; historyi w III, IV, V a, b; tyg. godzin 20.

Kozak Jan, gospodarz kl. II b; uczył matematyki w kl. I a, b, II a, b; chemii w kl. IV, V a, b; tyg. godz. 19.

Kwiatkowski Ludwik, uczył rysunków odr. w kl. II b; kaligrafii w kl. I a, b; tyg. godzin 8; był nadto asystentem w 15 godzin tyg. na lekcyach rysunków prof. Kosinskiego.

Łasiński Edmund, gospodarz kl. I a; uczył jęz. niemieckiego w kl. I a; geografii w kl. I a, b, II a, b, III, VI; fizyki w IV; tyg. godzin 22.

Niedzielski Tadeusz, gospodarz kl. II a, uczył jęz. polskiego w kl. I a, II a, b, IV; historyi w kl. I a, II a, b; tyg. godzin 20.

Rajda Aleksander, ksiądz, uczył religii w kl. I a, b, II, III; tygod. godzin 10.

Węckowski Stanisław, Dr. fil.; gospodarz kl. V a; uczył języka polskiego w kl. V a, języka francuskiego w kl. VI a, b, VII a, b, c; tyg. godzin 19.

Asystenci:

Zawadowski Adolf, zajęty na nauce rysunków geometrycznych u prof. Hołubowicza i Borowiczki.

Żelechowski Kasper, malarz, zajęty na nauce rysunków odręcznych u prof. Piccarda.

Nauczyciele pomocniczy:

Gabryś Jerzy, proboszcz gminy ewang., dla nauki religii wyznania ewangelickiego.

Künstlinger Dawid, Dr. fil., dla nauki religii mojżeszowej, której udzielał uczniom całego zakładu w 7 godzinach tygodniowo.

Callier Oskar, em. profesor, dla nauki języka angielskiego, której udzielał w 4 godzinach tygodniowo.

Łepki Bogdan, Dr. fil., dla nauki języka ruskiego.

Nennel Henryk, dla nauki stenografii, której udzielał w 4 godzinach tygodniowo.

Skarzyński Karol, dla nauki śpiewu, której udzielał w 4 godzinach tygodniowo.

Służba szkolna:

Domin Tomasz, tercyan stały.

Piech Józef, sługa pomocniczy.

Ciołek Franciszek, sługa pomocniczy.

II.

Kronika zakładu.

Dnia 30 i 31 sierpnia 1903 odbyły się wpisy do zakładu na rok szkolny 1903/4.

Dnia 2. września, tudzież 30. czerwca 1903 odbyły się egzamina wstępne do pierwszej klasy. Z 74 uczniów, którzy się zgłosili do egzaminu przyjęto 64.

Dnia 3 września 1903 rozpoczęto rok szkolny uroczystem nabożeństwem w kościele św. Anny.

Od dnia 14 do 19 września odbył się piśmienny, a w dniach od 22 do 25 września 1903 ustny egzamin dojrzałości w terminie jesiennym r. 1903.

Dnia 10 września 1903 odbyło się żałobne nabożeństwo za ś. p. Cesarzową Elżbietę.

†

Dnia 18 września 1903, odbyło się żałobne nabożeństwo za duszę

ś. p. prof. KAROLA KUNZA,

który zmarł dnia 14. sierpnia 1903 w Mniszku, gdzie spędzał wakacye.

Ś. p. Karol Kunz urodził się dnia 11 lutego 1853 r. w Tarnowie. Tu też uczęszczał do gimnazyum i zdał egzamin dojrzałości w r. 1871. Dalsze studya odbywał w Akademii technicznej w Wiedniu i tamże złożył egzamin nauczycielski z chemii i historyi naturalnej. W listopadzie 1875 r. został rzeczywistym nauczycielem w szkole średniej w Leoben (w Styryi). Gdy w r. 1883 zwinięto tę szkołę, uzupełnił swą kwalifikacyę egzaminem z matematyki i fizyki i objął posadę asystenta przy katedrze mineralogii w Uniwersytecie Jagiellonskim. W r. 1885, dnia 1 września, został profesorem szkoły realnej w Brodach, a w lutym r. 1890 profesorem

szkoły realnej w Krakowie, w której pracował aż do zgonu. Szkoła ta zawdzięcza mu wzorowe urządzenie gabinetu chemii. W r. 1895 otrzymał ósmą, a w r. 1902 siódmą rangę służbową.

Pracując gorliwie w swym zawodzie, zajmował się ś. p. prof. Kunz z zapałem reformą szkół średnich. Jako przekonany zwolennik jednolitej szkoły średniej słowem i pismem propagował jej urzeczywistnienie. Z nim ustąpił najgorliwszy pracownik na tem polu w naszym kraju.

W pracach towarzystwa nauczycieli szkół wyższych brał żywy udział, był prawie bez przerwy członkiem wydziału, a w r. 1901 także prezesem Koła krakowskiego.

Oprócz licznych artykułów w dziennikach, tudzież w czasopismach naukowych ogłosił ś. p. Kunz następujące większe prace:

Das Trinkwasser der Stadt Leoben, 1880. Grundriss einer einheitlichen Mittelschule. Krakau, 1885. Organisationsentwurf der österr. Einheitsmittelschulen. Krakau. 1893, (wspólnie z dyrektorem Trzaskowskim i prof. Pawlicą). Vorschläge zur Reform unseres Schulwesens. Brody. 1887.

Nieskazitelnością charakteru, zgodnością w pożyciu koleżeńskiem, sumienną pracą nad młodzieżą i wyrozumiałością dla niej zjednał sobie Zmarły powszechny szacunek. To też nagły, a przedwczesny jego zgon w pełni sił do życia i pracy wywołał w szerokich kołach prawdziwy żal i współczucie niekłamane dla ciężko tym niespodziewanym ciosem dotkniętej Rodziny.

Cześć Jego pamięci!

Z zakładu odeszli: Profesor Radca szkolny Roman Spitzer, przeszedł na własne żądanie w stały stan spoczynku. (Reskrypt c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 30 września 1903 l. 35344). W szkole realnej spędził Radca Spitzer ostatnich 9 lat służby

i w tym czasie pracował w zakładzie nietylko jako nauczyciel historyi powszechnej i geografii, ale także jako kierownik w r. 1896, tudzież jako zastępca dyrektora w czynnościach pedagogicznych i dydaktycznych w latach 1902 i 1903. Za Jego skuteczną działalność wyraziła Mu c. k. Rada szkolna krajowa w swojem jako też Ministerstwa W. i. O. imieniu uznanie. Dyrekcya zaś składa Mu na tem miejscu w imieniu swojem, tudzież Grona nauczycielskiego i uczącej się Młodzieży winne podziękowanie.

Prof. Józef Pizło został mianowany profesorem c. k. II. szkoły realnej w Krakowie. (Reskrypt c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 27 lipca 1903, l. 21842).

Zastępca nauczyciela Jakób Filipek został mianowany rzeczywistem nauczycielem c. k. szkoły realnej w Krośnie. (Reskrypt c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 27 lipca 1903, l. 21812).

Zastępca nauczyciela Stanisław Riess reskryptem c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 28 lipca 1903, l. 22525 przeniesiony został do gimnazyum św. Anny w Krakowie.

Zastępca nauczyciela Wojciech Wojdyła został uwolniony od obowiązków w tutejszym zakładzie reskryptem c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 27 lipca 1903 l. 24320.

Do zakładu przybyli:

Prof. Dr. Józef Flach, mianowany profesorem I-ej szkoły realnej w Krakowie reskryptem J. E. Ministra W. i O. z dnia 23 czerwca 1903 l. 16700. (Reskrypt c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 27 lipca 1903, l. 21812).

Prof. Artur Rafałowski, mianowany profesorem I-ej szkoły realnej reskryptem J. E. Ministra W. i O. z dnia 23 czerwca 1903 l. 16700. (Reskrypt c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 27 lipca 1903, l. 21812). Prof. Rafałowski od 1-go listopada 1903 do 10 marca 1904 z powodu choroby był na urlopie.

Dr. Stanisław Węckowski, mianowany zastępcą nauczyciela reskryptem c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 31 sierpnia 1903 l. 27479.

Zastępca nauczyciela Witołd Filasiewicz, przeniesiony z krakowskiego IV. gimnazyum do I-ej szkoły realnej reskryptem c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 9. września 1903 l. 32602.

Zastępca nauczyciela Jan Kozak, mianowany reskryptem c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 4 września 1903, l. 30930.

Ludwik Kwiatkowski, mianowany asystentem do nauki rysunków odręcznych reskryptem c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 28 lipca 1903 l. 10940.

Nadto zaszły w ciągu roku szkolnego 1903/4 następujące zmiany w gronie nauczycielskim:

Prof. Dr. Tadeusz Grabowski otrzymał urlop roczny, począwszy od 1 lutego 1904. Na jego miejsce przeniesiony został z lwowskiej I-ej szkoły realnej zastępca nauczyciela Bolesław Kielski, rozp. c. k. Rady szkol. kraj. z dnia 19 stycznia 1903, l. 2402.

Prof. Czesław Pieniążek otrzymał urlop na czas drugiego półrocza. Na jego miejsce zamianowała c. k. Rada szkol. kraj. rozp. z dnia 30 stycznia 1903, l. 4739 zastępcę nauczyciela Tadeusza Niedzielskiego.

Zastępstwo za dyrektora w czasie tegóż zajęcia w Radzie Państwa poruczyła c. k. Rada szkol. kraj. rozp. z dnia 30 listop. 1903, l. 43836 profesorowi Kajetanowi Kosińskiemu.

Dnia 19 listopada 1903 jako w dniu Imienin ś. p. Ces. Elżbiety odbyło się załobne nabożeństwo.

Dnia 15 grudnia 1903 odbył się dla uczniów klas niższych poranek, a dla uczniów klas wyższych wieczorek ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza.

†

Dnia 20 stycznia 1904 umarł

ZDZISŁAW ORTYŃSKI,

pilny i pracowity, a przez kolegów bardzo lubiany uczeń szóstej klasy. Grono nauczycielskie i koledzy odprowadzili zwłoki do grobu, a 23 stycznia odbyła się żałobna Msza św. za jego duszę.

Cześć Jego pamięci!

Od dnia 12 do 23 lutego 1904 lustrował zakład c. k. Inspektor, JW. Radca Dworu Jan Franke.

Dnia 14 lutego b. r. obchodzono w zakładzie uroczyście jubileusz 30-letniej pracy nauczycielskiej dyr. Ignacego Petelenza*).

„Po Nabożeństwie w kościele św. Anny, celebrowanem przez katechetę szkoły realnej ks. Dr. Świderskiego, grono nauczycielskie tej szkoły w obecności c. k. Inspektora zakładu, JW. Radcy Dworu Frankiego, składało jubilatowi życzenia w kancelaryi. Prof. K. Ko-

*) Według sprawozdania, ogłoszonego w Muzeum (Nr. str. 411).

siński w przemówieniu swem omawiał zasługi jubilata i imieniem swych kolegów wyraził wdzięczność za jego pracę dla dobra zakładu, tudzież życzenia długiej jeszcze a równie jak dotychczas pożytecznej działalności.

Dyr. Petelenz dziękując za owacyę, mówił o pomocy, jakiej w pracy swej doznawał ze strony grona nauczycielskiego. Profesorowie tego zakładu położyli dla rozwoju zakładu niepospolite zasługi; losy tegoż od nich przedewszystkiem zawisły; dlatego mowca zwrócił się do grona młodszych nauczycieli, zalecając im pracę dla zakladu i utrzymywanie stosunków koleżeństwa

Imieniem innych krakowskich zakładów naukowych składali jubilatowi życzenia pp.: dyr. Bidziński, radca Kulczyński, radca Pazdrowski, prof. Przybylski, Chowaniec, ks. dyr. Bielenin, dyr. Rotter, Imieniem krakowskiego Koła Tow. naucz. szkoł wyższych złożył Jubilatowi życzenia prof. Kurpiel, imieniem zaś byłych uczniów lwowskiego gimn. Franciszka Józefa we Lwowie, w którem długie lata Jubilat pracował, ks. Anioł.

Następnie w auli szkoły realnej przygotowała piękną uroczystość młodzież szkolna. Przemówienia przedstawiciela młodzieży zakładu Bogdana Ziętarskiego, przedstawiciela słuchaczów politechniki p. Kucharskiego, przeplatała muzyka i śpiew.

Dyr. Petelenz podziękował za owacyę w serdecznem przemówieniu: „Tego rodzaju obchody — rzekł — mają dwie strony: radosną i smutną. Smutną, bo po takim obchodzie nastąpić musi prędzej czy póżniej pożegnanie się z ukochanym zakładem na zawsze, czy to z powodu skołatanego zdrowia, czy też wskutek odwałania przez Opatrzność". Bliskość końca nie odstrasza jednak mowcy, wskazuje mu tylko, że już nie wiele ma czasu, a zatem z całą energią pracować musi nad wykończeniem zadania swego życia. Dzisiaj otrzymuje za pracę nagrodę, od której lepszej nie pragnął i nie pragnie. Dzisiejsza owacya, płynąca z serca, nie nakazana, nie wymuszona, napawa go dumą, radością i szczęściem. — Pragnie on na chwilę wyobrazić sobie, że jest młodym, jak przed trzydziestu laty, aby odczuć tę serdeczność, tę miłość, jaką mu młodzież dzisiaj objawiła. Na podziękowanie pragnie każdego z uczniów swych przycisnąć do serca, aby tych, co już obecnie dzielnie pracują i na dobrej znajdują się drodze, wzmocnić i zachęcić do wytrwania, a tych, którzy z jakichkolwiek powodów niedomagają, zachęcić, wezwać, aby dzielnie się wzięli do pracy, będącej jedynem i prawdziwem szczęściem, do pracy, je-

dynie prowadzącej do upragnionego dla nas wszystkich celu: do szczęścia całej ojczyzny. Nakoniec życzył jubilat każdemu ze swych uczniów, aby mu u kresu pracy tak czyste i tak serdeczne dostało się w udziale uznanie, jak jemu.

Wieczorem odbył się na cześć jubilata bankiet w salonach hotelu „Bristol“, na którem zebrało się przeszło 80 osób.

Podczas uczty odczytano setki telegramów i pism od Politechniki we Lwowie, gron nauczycielskich szkół średnich w całym kraju, posłów do Rady Państwa, radców miasta Krakowa i t. d“.

Dyrektor zakładu czuje się szczęśliwym, że jako redaktor kroniki szkolnej może na tem miejscu złożyć szczere, serdeczne podziękowanie wszystkim Uczestnikom, którzy osobiście raczyli wziąć udział w tej uroczystości, przedewszystkiem JW. Pana Radcydworu Frankiemu, Kolegom zawodu i byłym Uczniom, następnie gronu nauczycielskiemu tutejszego zakładu oraz Kolegom, Przyjaciołom i licznym Przedstawicielom szerokich kół naszego Społeczeństwa, którzy setkami telegramów zasypali jubilata, a którym on Wszystkim śle obecnie wzamian serdeczne: Bóg zapłać! Obok dowodów szczerego uznania i serdecznej sympatyi odnoszących się do jego osoby, najmilszem dla dyrektora było to przekonanie, że objawy te były niezawodnie w znacznej mierze wypływem szczerego zaiteresowania się losami zakładu, mającego dla miasta naszego tak doniosłe, a do niedawna, do założenia drugiej szkoły tego typu, wyjątkowe znaczenie. Nadto miło dyrektowi i natem miejscu podziękować serdecznie Młodzieży za objawy szczerego przywiązania, które mu okazała urządzeniem niniejszej uroczystości.

†

Dnia 22. lutego 1904 wzięło udział grono nauczycielskie wraz z młodzieżą w pogrzebie ś. p.

LEONA DEMBOWSKIEGO,

emerytowanego profesora rysunków odręcznych naszego zakładu, w którym pracował długie lata, wysoko ceniony przez kolegów i kochany przez młodzież. —

Cześć Jego pamięci!

Od 2 do 5 marca b. r. odbyły się rekolekcye pasyjne, a po tychże wielkanocna spowiedź i Komunia św.

Dnia 14. maja b. r. odbyła młodzież obydwu oddziałów szóstej klasy wycieczkę do Okocima w celu zwiedzenia browaru. W wycieczce wzięło udział 76 uczniów pod wodzą nauczyciela chemii, p. Witołta Filasiewicza. Dyrektora zastąpił prof. Kosiński, a w wycieczce uczestniczyli także gospodarze szóstej klasy, pp. Jeziorski i Koch a nadto ks. Dr. Świderski i Dr. Węckowski. Zwiedzanie browaru odbyło się pod kierunkiem pp. Dyrektora tejże i urzędników w trzech grupach, z wielką dla uczniów korzyścią. Młodzież miała sposobność poznania wzorowego urządzenia fabryki tego rodzaju według wymogów najnowszych zdobyczy nauki. Nadto zwiedzano kościół, szkołę, teatr, tudzież okolicę Okocima. Właściciel, JW. p. Goetz-Okocimski, który sam był uczniem naszej szkoły realnej, z polską serdecznością przyjął uczestników wycieczki, dał sposobność młodzieży praktycznego zaznajomienia się z urządzeniami fabryki i poznania pracy w niej, tudzież okazał uczestnikom gościnność, za którą zechce przyjąć najserdeczniejsze podziękowanie od dyrekcyi imieniem zakładu.

Serdeczne podziękowanie zechcą też przyjąć WPan dyrektor zakładu wraz z PP. Urzędnikami za życzliwe zajęcie się młodzieżą.

Najwyższem postanowieniem z dnia 14. maja 1904 dyrektor zakładu Dr. Ignacy Petelenz otrzymał tytuł Radcy Rządu.

W dniach od 8 do 16 maja odbył się piśmienny, a w dniach od 6 do 16 czerwca b. r. ustny egzamin dojrzałości. Sprawozdanie o egzaminie umieszczone jest w rozdziale V. niniejszego sprawozdania.

Dnia 7. czerwca b. r. odbyła się majówka. Uczniowie udali się w towarzystwie profesorów klasami na wycieczkę w okolicę Krakowa.

Dnia 11. czerwca b. r. zwiedzali uczniowie obydwu oddziałów szóstej klasy pod kierunkiem prof. Artura Rafałowskiego wodociąg miejski. Za udzielenie zezwolenia na zwiedzanie wodociągu, tudzież za uprzejme ułatwienie tej czynności składa dyrekcya im. zakładu Zarządowi wodociągu serdeczne podziękowanie.

Dnia 16. czerwca b. r. zwiedzali uczniowie klasy piątej i szóstej pod kierunkiem prof. Filasiewicza gazownię miejską. Za ułatwienie uczniom korzystnego zwiedzania gazowni składa dyrekcya najserdeczniejsze podziękowanie Dyrekcyi gazowni, która zawsze okazywała młodzieży szkoły realnej największą życzliwość.

Dnia 28. czerwca b. r. odbyło się żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. Cesarza Ferdynanda.

Wciągu roku szkolnego przystąpiła młodzież trzy razy do spowiedzi i Komunii św.

Dnia 29. czerwca b. r. zakończono rok szkolny 1903/4 uroczystem nabożeństwem w kościele św. Anny, podczas którego odśpiewano hymn ludu.

III.

Plan naukowy. *)

a) Rozkład godzin.

PRZEDMIOT	KLASA							Razem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Religia	2	2	2	2	2	2	2	14
Język polski	3	4	3	3	4	3	4	24
Język niemiecki . . .	6	6	5	4	4	4	4	33
Język francuski . . .	—	—	4	3	3	3	3	16
Geografia	3	2	2	2	—	—	—	9
Historya	2	2	2	3	3	3	4	19
Matematyka	3	3	3	3	4	4	4	24
Historya naturalna .	2	2	—	—	2	2	2	10
Fizyka	—	—	3	2	—	3	4	12
Chemia	—	—	—	3	2	2	—	7
Geometrya i rysunki geometryczne . . .	—	2	2	2	3	3	2	14
Rysunki odręczne . .	4	4	4	3	3	2	2	22
Kaligrafia	2	—	—	—	—	—	—	2
Gimnastyka	2	2	2	2	2	2	2	14
Razem . . .	29	29	32	32	32	33	33	220
Język ruski	—	—	—	2	2	2	—	6

*) Zatwierdzony rozporządzeniem c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 1 maja 1900 r. L. 4202.

b) Rozdział materyały nauki,

KLASA I.

Religia: (2 godziny na tydzień). Zasady katolickiej wiary i moralności.

Język polski: (2 godziny na tydzień). Czytanie wzorów według wypisów.

Deklamacya: Należyte wygłaszanie z pamięci wzorowych utworów poetycznych, niekiedy ustępów prozaicznych.

Gramatyka: elementarna nauka o zdaniu pojedyńczem i o składni zgody; najważniejsze zdania poboczne; poznanie ważniejszych znaków pisarskich. Deklinacya imion. Ćwiczenia piśmienne głównie w ortografii.

Język niemiecki: (6 godzin na tydzień). Czytanie; uczenie się na pamięć słówek, zwrotów i całych ustępów; zdawanie sprawy z treści czytanych ustępów na podstawie stosownych pytań tłómaczenia; rozmówki. Znajomość odmian regularnych i głównych zasad składni; ćwiczenia ortograficzne. — Cwiczenia piśmienne.

Geografia: (3 godziny na tydzień). Zasadnicze pojęcia z geografii, traktowane w sposób poglądowy, o ile są potrzebne do zrozumienia mapy. Ruch dzienny słońca względem budynku szkolnego i siedziby szkoły w rozmaitych porach roku, na tej podstawie oryentowanie się w najbliższem otoczeniu, na mapie i na globusie. Opisanie i wyjaśnienie oświetlenia i ogrzewania ziemi w obrębie kraju rodzinnego w ciągu całego roku, o ile te zjawiska zależą bezpośrednio od długości dnia i wysokości słońca. Przegląd oro- i hydrograficzny ziemi, tudzież położenie najgłówniejszych państw i miast w poszczególnych częściach świata. Wprowadzanie do czytania na mapie z ciągłemi ćwiczeniami.

Rysowanie najprostszych przedmiotów geograficznych w związku z mapą.

Historya: (2 godziny na tydzień). Najważniejsze podania, osoby i zdarzenia z dziejów kraju rodzinnego.

Matematyka: (3 godziny na tydzień). Układ dziesiątkowy: Pisanie liczb u Rzymian. Pierwsze cztery działania na liczbach całkowitych i ułamkach dziesiętnych, oderwanych i mianowanych.

Wyjaśnienie układu metrycznego miar i wag. Cwiczenia w prostem wnioskowaniu. Podzielność liczb, rozkład na czynniki pierwsze; największa wspólna miara i najmniejsza wspólna wielokrotność. Pierwsze 4 działania na ułamkach zwyczajnych. Zamiana ułamków zwyczajnych na dziesiętne i na odwrót. Rachunek liczbami wielorakiemi.

Początki nauki form geometrycznych. Pojęcia zasadnicze geometryi i objaśnienie z poglądu brył elementarnych, jakoto: sześcianu, graniastosłupa, ostrosłupa, walca, stożka i kuli. Objaśnianie najważniejszych form geometryi płaskiej i ich cech głównych na podstawie poglądu.

Historya naturalna: (2 godziny na tydzień). W pierwszem półroczu: Zwierzęta, mianowicie ssawce i ptaki; w drugim półroczu: Rośliny, mianowicie wybór roślin zarodkowych, na których najłatwiej zaznajomić można uczniów z zasadami zewnętrznej budowy rośliny.

Rysunki odręczne: (4 godziny na tydzień). Rysowanie płaskich form ornamentu geometrycznego jako przygotowanie do ornamentu swobodnego. Łatwe ornamenta swobodne; kwiaty stylizowane; łatwe kształty naczyń w rzucie geometrycznym. — Materyał: Ołówek, farba. — Objaśnienia: Zastosowanie i znaczenie ornamentów rysowanych.

Kaligrafia: (2 godziny na tydzień). Pismo zwykłe łacińskie i niemieckie, pismo rondowe i igiełkowe.

KLASA II.

Religia: (2 godziny na tydzień). Dzieje starego zakonu z uwzględnieniem chronologii i geografii biblijnej.

Język polski: (4 godziny na tydzień). Czytanie wzorów według wypisów, jak w klasie I.

Deklamacya: Jak w klasie I.

Gramatyka: Elementarna nauka o zdaniu złożonem. Powtórzenie deklinacyi imion, odmiana słów. Nauka pisowni i interpunkcyi uzupełniona i rozszerzona. Cwiczenia piśmienne, jak w kl. I.

Język niemiecki: (6 godzin na tydzień). Zdawanie sprawy z czytanych ustępów na postawie stosownych pytań, retrowersya; dłuższe rozmówki, memorowanie słówek, zwrotów i całych

ustępów. Powtórzenie odmiany regularnej, poznanie najważniejszych wyjątków. — Ćwiczenia piśmienne,

Geografia: (2 godziny na tydzień). Zwięzłe powtórzenie pojęć zasadniczych geografii matematycznej. Ruch pozorny słońca w rozmaitych szerokościach; z tego wynikające różnice w oświetleniu i ogrzewaniu ziemi jako podstawa klimatów. Azya i Afryka pod względem położenia i zarysu, tudzież co do oro- i hydrografii, etnografii i topografii z uwzględnieniem stosunków klimatycznych, o ile je można wyjaśnić z ruchu pozornego słońca. Związek między klimatem a roślinnością, płodami krajów i zatrudnieniem ludów należy traktować tylko na niektórych przystępnych, jasno zrozumiałych przykładach. Europa; pogląd na jej położenie i zarys, na oro- i hydrografię. Państwa Europy południowej i Wielka Brytania według zasad, podanych przy geografii Azyi i Afryki. Początek ćwiczeń w szkicowaniu map.

Historya: (2 godziny na tydzień). Najważniejsze osoby i zdarzenia z dziejów monarchii austryacko-węgierskiej z uwzględnieniem dziejów powszechnych.

Matematyka: (3 godziny na tydzień). Powtórzenie nauki o ułamkach zwyczajnych. Rachunek liczbami niezupełnemi. Mnożenie i dzielenie skrócone. Rozwiązanie zagadnień z reguły trzech prostej i złożonej za pomocą wnioskowania. Najważniejsze wiadomości o miarach, wagach i pieniądzach. Nauka o stosunkach i proporcyach z zastosowaniem do rozwiązywania zagadnień z reguły trzech prostej i złożonej. Rachunek procentu prostego, prowizyi i dyskontu.

Historya naturalna: (2 godziny na tydzień). W pierwszem półroczu: Zwierzęta, mianowicie dokończenie zwierząt kręgowych, potem zwierzęta bezkręgowe, szczególnie owady. W drugiem półroczu: Rośliny, mianowicie dalszy ciąg nauki klasy pierwszej; przerobienie kilku roślin zarodnikowych i takich roślin zarodkowych, których obserwacya przedstawia większe trudności. Wdrażanie do zrozumienia podziału zasadniczego i rozpoznawanie najważniejszych grup roślinnych..

Geometrya i rysunki geometryczne: (2 godziny na tydzień).

a) Geometrya (1 godzina). Zasady planimetryi do przystawiania włącznie.

b) Rysunek geometryczny (1 godzina). Ćwiczenia

w używaniu przyrządów rysunkowych. Rysunek konstrukcyjny w związku z materyałem przerobionym i z uwzględnieniem łatwych form ornamentalnych według wzorów.

Rysunki odręczne: (4 godziny na tydzień). Rysunki od ręki modeli geometrycznych pojedynczo i w grupach z poglądu. Ciąg dalszy rysowania ornamentów swobodnych z zastosowaniem farby. Materyał: Ołówek (w danym razie pióro), farba. — Objaśnienia: Zasady rysunku perspektywicznego z poglądu. Wyjaśnienia o rozwoju i celu ornamentów.

KLASA III.

Religia: (2 godziny na tydzień). Żywot Pana Jezusa i dzieje apostolskie z uwzględnieniem chronologii i geografii biblijnej.

Język polski: (3 godziny na tydzień). Czytanie wzorów według wypisów. Czytanie, objaśnianie i zdawanie sprawy, jak w kl. I, i II. Krótkie wiadomości o życiu i pismach celniejszych pisarzy, z których dzieł wyjątki właśnie się czyta. Deklamacya, jak w kl. I. Gramatyka: Przysłówki, spójniki, przyimki, Składnia rządu. Prawidła pisowni.

Wypracowania piśmienne: dwa na miesiąc, naprzemian szkolne i domowe.

Język niemiecki: (5 godzin na tydzień), Swobodniejsza reprodukcya czytanych ustępów prozaicznych i poetycznych; uwzględnienie synonimów (zwrotów, podobną myśl wyrażających); uczenie się na pamięć.

Systematyczna gramatyka w zakresie nauki o formach i składni rządu. — Ćwiczenia piśmienne.

Język francuski: (4 godziny na tydzień). Nauka czytania; memorowanie słówek, zwrotów i zdań; retrowersya i rozmówki. Najważniejsze prawidła odmian regularnych (rodzajnika, rzeczownika, przymiotnika, zaimka). Słowa posiłkowe; główne zasady konjugacyi regularnej; tworzenie najważniejszych czasów złożonych. — W 1 półroczu co tydzień krótki dyktat w ścisłym związku z wziętymi ustępami. W 2 półroczu co 4 tygodnie dwa dyktaty i jedno wypracowanie szkolne. Tematy do dyktatów, jak w 1 półroczu; do zadań szkolnych pisanie z pamięci memorowanych ustępów, retrowersye.

Geografia: (2 godziny na tydzień). Geografia tych krajów europej-

skich, których nie traktowano w klasie II; z wyłączeniem monarchii austryacko-węgierskiej; geografia Ameryki i Australii według zasad, podanych w geografii w klasie II., mianowicie także co do wyjaśnienia stosunków klimatycznych, Ćwiczenia w szkicowaniu map.

Historya: (2 godziny na tydzień). Podania o bogach i bohaterach z historyi Greków i Rzymian.

Matematyka: (3 godziny na tydzień). Początek arytmetyki ogólnej. Nauka o czterech działaniach głównych na liczbach ogólnych o jednym i więcej wyrazach z wyłączeniem rachunku ułamkami. Podnoszenie do kwadratu i do sześcianu wyrażeń algebraicznych, jedno- i wielowyrazowych, tudzież liczb dziesiętnych. Wyciąganie pierwiastka kwadratowego i sześciennego z liczb dziesiętnych. Ciągłe ćwiczenia w rachowaniu liczbami szczególnemi w celu utrwalenia wiadomości arytmetycznych z klas poprzednich, ćwiczenia w rachunku podziału.

Fizyka: (3 godziny na tydzień). **Wstęp**: Rozciągłość i nieprzenikliwość ciał, stany skupienia; ruch i jego cechy, bezwładność. Siła; jej punkt przyłożenia, kierunek i wielkość. Pojęcie dwu sił równych; przedstawienie sił za pomocą odcinków.

Nauka o ciężkości: Kierunek ciążenia na ziemi, ciężar jednostka ciężaru, środek ciężkości, rodzaje równowagi ciała podpartego. Dźwignia, waga równoramienna i waga rzymska, blok stały. Ciężar właściwy, gęstość względna.

Nauka o siłach molekularnych: Podzielność, drobina, dziurkowatość, spójność, przyczepność. Sprężystość, prawo spręźytości na ciągnienie, waga sprężynowa:

Nauka o ciałach płynnych: Własności charakterystyczne tych ciał. Rozchodzenie się ciśnienia, powierzchnia poziomu. Ciśnienie hydrostatyczne. Reakcya wody wypływającej. Naczynia połączone; zjawiska włoskowatości. Zasada Archimedesa. Łatwiejsze przypadki wyznaczenia ciężaru właściwego przez obserwacyę parcia płynów. Pływanie ciał. Areometr podziałkowy.

Nauka o ciałach gazowych: Własności charakterystyczne tych ciał. Ważenie powietrza, barometr, manometr, prawo Mariotta. Pompy wodne i pompy pneumatyczne. Lewar. Balon powietrzny.

Nauka o cieple: Wrażenie ciepła, temperatura. Zmiana

objętości przez ciepło. Termoskopy, termometry. Ciepło właściwe. Przewodzenie ciepła, doswiadczenia główne o promieniowaniu ciepła. Wyjaśnienie pór roku na podstawie ruchu ziemi około słońca. Zmiana stanu skupienia. Prężność pary. Zasada maszyny parowej. Źródła ciepła.

Nauka o magnetyzmie: Magnesy naturalne i magnesy sztuczne, igła magnesowa, działanie wzajemne dwu biegunów magnetycznych. Magnetyzowanie przez rozdział, przez pocieranie. Magnetyzm ziemi, pojęcie zboczenia i nachylenia z powtórzeniem wiadomości zasadniczych z astronomii. Busola.

Nauka o elektryczności: Elektryzowanie przez tarcie, przez udzielanie. Przewodzenie elektryczności. Dwa rodzaje stanu elektrycznego. Elektroskopy. Siedziba elektryczności. Działanie kończyn. Elektryzowanie przez rozdział. Najzwyklejsze przyrządy do wytwarzania i gromadzenia elektryczności. Burze. Gromochrony. — Ogniwo i stos Wolty, dowód biegunowości elektrycznej. Prąd elektryczny. Najzwyklejsze ogniwa galwaniczne. Wytwarzanie ciepła i światła przez prąd. Elektroliza (rozkład wody) i galwanoplastyka. Działanie magnetyczne prądu. Telegraf Morsego. Zasadnicze doświadczenia o indukcyi elektrycznej. Telefon i mikrofon. Termoelektryczność.

Geometrya i rysunki geometryczne: (2 godziny na tydzień).

a) **Geometrya**: (1 godzina). Ciąg dalszy i dokończenie planimetryi. Równość i przekształcenie powierzchni figur płaskich. Obliczanie powierzchni, proporcyonalność i podobieństwo w związku z odpowiednim materyałem nauki matematyki w tej klasie.

b) **Rysunek geometryczny**: (1 godzina). Rozszerzenie rozpoczętych w klasie drugiej konstrukcyi na podany wyżej materyał naukowy.

Rysunki odręczne: (4 godziny na tydzień). Ciąg dalszy rysunku perspektywicznego według trudniejszych modeli pojedyńczych lub ugrupowanych; ciąg dalszy rysowania płaskich ornamentów polichromicznych. Przejście do ornamentów plastycznych. — Materyał: Ołówek (w danym razie pióro), kredka, farba. — Objaśnienia: Wyjaśnienie ornamentów rysowanych co do stylu, celu i zastosowania. Wiadomości o barwach, o harmonii barw. Ciąg dalszy objaśnienia zjawisk perspektywy i cieniowania przy rysowaniu z modeli.

KLASA IV.

Religia: (2 godziny na tydzień). Wyjaśnienie ważniejszych obrzędów kościelnych z podaniem powodu i czasu ich prowadzenia.

Język polski: (3 godziny na tydzień). Czytanie wzorów, jak w kl. III. Uwzględnienie listów i innych zwykłych pism praktycznych. Najważniejsze wiadomości o głównych rodzajach poezyi i prozy w związku z lekturą. Deklamacya, jak w kl. I. Gramatyka: Składnia w obrębie czasownika. Systematyczna nauka o zdaniach złożonych i okresach. Powtórzenie całego materyału gramatycznego w ogólniejszych zarysach. Ćwiczenia piśmienne, jak w kl. III.

Język niemiecki: (4 godziny na tydzień). Reprodukcye jak w kl. III.; uczenie się na pamięć.

Systematyczna gramatyka w zakresie nauki o zdaniu; uzupełnienie składni rządu. Ćwiczenia piśmienne.

Język francuski: (3 godziny na tydzień). Zdawanie sprawy z treści czytanych ustępów na podstawie stosownych pytań; retrowersye; dłuższe rozmówki; memorowanie słówek, zwrotów i całych ustępów. Powtórzenie i uzupełnienie odmian regularnych (przymiotnika, liczebnika, zaimka); nauka o przysłówku i przyimku; najzwyklejsze czasowniki nieregularne. — Co 4 tygodnie jeden dyktat, jedno zadanie szkolne i jedno domowe. Tematy do wypracowań, jak w klasie III., przy cokolwiek zwiększonych wymaganiach.

Geografia: (2 godziny na tydzień). Położenie, tudzież geografia fizyczna i polityczna Austryo-Węgier z wyłączeniem części statystycznej, lecz z dokładnem uwzględnieniem płodów poszczególnych krajów, zatrudnienia ludności, stosunków komunikacyjnych i kultury ludów.

Ćwiczenia w swobodnem rysowaniu łatwiejszych szkiców kartograficznych.

Historya: (3 godziny na tydzień). Dzieje starożytne, głównie Greków i Rzymian, ze szczególnem uwydatnieniem momentów z historyi kultury i z ciągłem uwzględnieniem geografii.

Matematyka: (3 godziny na tydzień). **Arytmetyka ogólna:** Powtórzenie, uzasadnienie i rozszerzenie nauki o pierwszych czterech działaniach na liczbach ogólnych i szczególnych, całkowitych i ułamkowych. Uzasadnienie najprostszych reguł podzielności

liczb układu dziesiątkowego. Teorya największej wspólnej miary i najmniejszej wspólnej wielokrotności, zastosowana do wielomianów. Równania stopnia pierwszego o jednej i więcej niewiadomych z zastosowaniem do rozwiązywania ważniejszych zagadnień praktycznych.

Nauka o stosunkach i proporcyach z liczbami ogólnemi z zastosowaniami.

Fizyka: (2 godziny na tydzień). **Nauka o ruchu**: Ruch jednostajny, ruch jednostajnie zmienny, spadek wolny, opór powietrza, rzut pionowy w górę. Składanie i rozkładanie ruchów. Rozwiązanie wykreślne rzutu poziomego i rzutu ukośnego. Związek między siłą, masą a przyspieszeniem. Równoległobok sił, Ruch na równi pochyłej. Tarcie, Wahadło. Siła odśrodkowa, ruch centralny. Wyjaśnienie obrotu ziemi około osi i jej biegu około słońca. Wypadkowa sił równoległych o tym samym kierunku na podstawie doświadczeń; bliższe określenie środka ciężkości. Powtórzenie i doświadczalne wyznaczenie warunków równowagi dźwigni, kołowrotu, bloka stałego i bloku ruchomego, wielokrążka i równi pochyłej z uwzględnieniem pracy zużytej. Główne zjawiska zderzenia się ciał sprężystych.

Nauka o głosie: Powstawanie głosów. Rozchodzenie się głosu, objaśnione doświadczeniami. Prędkość głosu, odbijanie się głosu. Rodzaje głosów; siła i wysokość tonów, skala tonów; struny, widełki stroikowe, piszczałki. Odbrzmiewanie, Narząd słuchowy.

Nauka o świetle: Źródła światła. Prostoliniowe rozchodzenie się światła. Cień. Fazy księżyca, zaćmienia. Ciemnia optyczna. Siła oświetlenia, prawo odbijania się światła, obrazy w zwierciadłach płaskich i kulistych. Załamywanie się światła (jakościowo). Przechodzenie światła przez płyty, graniastosłupy i soczewki. Obrazy w soczewkach, ciemnia fotograficzna, oko, akomodacya, okulary, widzenie przedmiotów, trwanie wrażeń świetlnych, kąt widzenia, lupa, mikroskop. Lunety dioptryczne najprostszej konstrukcyi. Rozszczepianie się światła, widmo słoneczne, barwy uzupełniające, barwa ciała wskutek pochłaniania światła. Tęcza.

Chemia: (3 godziny na tydzień). Doświadczenia objaśniające różnicę między zjawiskami fizycznemi a chemicznemi. Krótka charak-

terystyka uajważniejsych pierwiastków i ich połączeń, połączona z nauką pogladową najważniejszych minerałów i skał.

Olej skalny; przykłady węglowodorów, alkoholów i kwasów. Krótkie uwagi o tłuszczach i mydłach. Węglowodany. Fermentacya. Najważniejsze połączenia sinu. Benzol i kilka jego najważniejszych połączeń pochodnych. Żywice (terpentyna). Olejki eteryczne (olej terpentynowy). Ciała białkowate.

Geometrya i rysunki geometryczne: (2 godziny na tydzień).

a) **Geometrya.** Zasady stereometryi. Najważniejsze twierdzenia o wzajemnem położeniu prostych i płaszczyzn ze względu na potrzeby nauki o rzutach. Graniastosłup, ostrosłup, walec, stożek i kula. Wyznaczenie powierzchni i objętości tych brył. (Wzory odnoszące się do kuli należy podawać bez dowodzenia).

b) **Rysunek geometryczny.** Przedstawienie punktów odcinków, figur płaskich i łatwych brył geometrycznych za pomocą dwu rzutni prostopadłych sposobem poglądowym i w związku z materyałem naukowym stereometryi.

Rysunki odręczne: (3 godziny na tydzień). Ciąg dalszy rysunku perspektywicznego według kształtów naczyń i innych odpowiednio dobranych wyrobów przemysłowo-artystycznych i technicznych, pojedynczo lub w grupach. Rysowanie bogatszych ornamentów polichromicżnych i plastycznych, tudzież motywów z natury. — Materyał: Ołówek (w danym razie pióro), kredka, farba. — Objaśnienia o stylach, barwach i cieniowaniu.

KLASA V.

Religia: (2 godziny na tydzień). W 1 półroczu historyczny przegląd głównych źródeł katolickiej nauki wiary i moralności.

W 2 półroczu dogmatyka katolicka.

Język polski: (4 godziny na tydzień). Czytanie celniejszych dzieł literatury polskiej wieku XVI w związku z lekturą celniejszych a charakterystycznych ustępów z dzieł tych autorów klasycznych (greckich i rzymskich) w przekładach, którzy byli wzorami dla autorów polskich. Obowiązkowa lektura domowa. Deklamacya, jak w kl. I.

Wypracowania piśmienne.

Język niemiecki: (4 godziny na tydzień). Ćwiczenia w reprodukcyi szczegółowej lektury nowszych pisarzy, przeważnie prozai-

cznej. — Memorowanie (deklamacya). — Obowiązkowa lektura domowa.

Uzupełnienie wiadomości gramatycznych (ze składni rządu, zdania i szyku). — Ćwiczenia piśmienne.

Język francuski: (3 godziny na tydzień). Zdawanie sprawy z treści czytanych ustępów na stosowne pytania; dłuższe rozmówki; próby samodzielnej reprodukcyi czytanych ustępów. Uzupełnienie nauki o odmianach. Czasowniki nieregularne, niezupełne i nieosobowe; spójniki. Składnia rządu; składnia w obrębie czasownika (tryby i czasy). — Ćwiczenia piśmienne. Tematy jak w klasach poprzednich: krótkie swobodne opowiadania; przekłady z języka wykładowego na język francuski.

Historya: (3 godziny na tydzień). Dzieje średniowieczne i nowożytne aż do pokoju westfalskiego w ten sam sposób, co w kl. IV, ze szczególnem uwzględnieniem monarchii austryacko-węgierskiej.

Matematyka: (4 godziny na tydzień). **Arytmetyka ogólna:** Równania nieoznaczone stopnia pierwszego o dwu niewiadomych. Potęgi i pierwiastki; pojęcie liczb niewymiernych. Jednostka urojona. Równania stopnia drugiego o jednej niewiadomej i równania stopni wyższych o jednej niewiadomej, dające się sprowadzić do równań kwadratowych. Najprostsze przypadki równań kwadratowych o dwu niewiadomych. Nauka o logarytmach.

Geometrya: Geometrya płaska. Utwory zasadnicze geometryi płaskiej. Teorya równoległych. Twierdzenia o trójkącie aż do przystawania włącznie; twierdzenia o czworokącie i wielokącie; twierdzenia o kątach i cięciwach w kole, o trójkątach, czworokątach wpisanych i opisanych. Proporcyonalność odcinków, podobieństwo figur; z tego wynikające twierdzenia o trójkącie i kole. Poprzeczne w trójkącie, harmoniczne rzędy punktów. Równość powierzchni, zmiana i podział powierzchni; obliczanie powierzchni, wielokąty umiarowe, pomiar koła. Niektóre zagadnienia o zastosowaniu algebry do geometryi.

Historya naturalna: (2 godziny na tydzień). **Botanika:** Przegląd grup roślin w ich naturalnym porządku na podstawie zewnętrznej i (gdzie potrzeba) wewnętrznej budowy i czynności fizyologicznych roślin wogóle; charakterystyka najważniejszych ro-

dzin roślinnych na ich przedstawicielach, przyczem wykluczone są wszelkie inne zbyteczne szczegóły systematyczne.

Chemia: (2 godz ny na tydzień). Chemia nieorganiczna: Rozszerzenie i pogłębienie materyału naukowego klasy IV w kierunku wykazania prawidłowości zjawisk chemicznych. Wyprowadzenie drogą eksperymentalną prawideł teoretycznych i doświadczalnych.

Szczegółowe traktowanie wodoru, tlenu, azotu, węgla, tudzież najważniejszych połączeń tych pierwiastków; analogiczne traktowanie chloru, bromu, jodu, fluoru, siarki, boru, fosforu, arsenu, antymonu i krzemu.

Krótka ogólna charakterystyka metali i szczegółowe omówienie tych metali i ich połączeń, które pod względem teoretycznym i praktycznym zasługują na szczególniejszą uwagę.

Geometrya i rysunki geometryczne: (3 godziny na tydzień). Powtórzenie najważniejszych twierdzeń o wzajemnem położeniu prostych i płaszczyzn. Systematyczne przeprowadzenie i należyte wyćwiczenie w rozwiązywaniu zagadnień zasadniczych geometryi wykreślnej o punktach, prostych i płaszczyznach, uwzględniajac przy sposobności także rzutnię krzyżową. Rzuty figur płaskich i wyznaczenie ich cieniów rzuconych na rzutnie. Wykreślenie koła z jego kładu. Wyprowadzenie najważniejszych własności elipsy z analogicznych własności koła w związku z jego kładem.

Rysunki odręczne: (3 godziny na tydzień). Rysunek figuralny: Wyjaśnienie budowy anatomicznej głowy ludzkiej, najważniejsze wiadomości o proporcyi i różnicach wieku. Ćwiczenia w rysowaniu konturów, następnie w półcieniach i cieniach pełnych, rysowanie według wzorów i odlewów gipsowych.

KLASA VI.

Religia: (2 godziny na tydzień). Etyka katolicka.

Język polski: (3 godziny na tydzień). Czytanie celniejszych dzieł literatury polskiej od początku XVII wieku do r. 1822 w związku z lekturą celniejszych a charakterystycznych ustępów z autorów klasycznych (greckich i rzymskich) we wzorowym przekładzie. Mickiewicz. Ćwiczenia w wykładzie ustnym.

Obowiązkowa lektura domowa. Deklamacya jak w kl. I. Wypracowania stylistyczne jak w kl. V.

Język niemiecki: (4 godziny na tydzień). Pogląd na rozwój dawniejszej literatury niemieckiejaż do Klopstocka: dokładniejsza, na lekturze celniejszych dzieł oparta znajomość epoki klasycznej od Klopstocka do roku 1794, ze szczególnem uwzględnieniem Lessinga i Herdera. Podanie zasad poetyki i stylistyki. Deklamacya; obowiązkowa lektura domowa. — Ćwiczenia piśmienne.

Język francuski: (3 godziny na tydzień). Dokończenie nauki gramatycznej: zwroty imiesłowowe, zdania przysłówkowe. Czytanie większych ustępów z prozy powieściowej i opisowej; wzory poezyi epickiej i lirycznej; krótkie szkice biograficzne tych autorów, z których dzieł wyjątki właśnie się czyta; ćwiczenia ustne. Nauki udziela się w języku francuskim. — Co 4 tygodnie jedno zadanie szkolne i jedno domowe. Tematy: swobodna reprodukcya przerabianych w szkole ustępów powieściowych; streszczanie ustępów większych; przerabianie poematów opisowych na prozę; listy; przekłady na język francuski w ścisłem zastósowaniu do pewnych prawideł składni, z zachowaniem zasady stopniowania, aż do przekładu dzieł oryginalnych.

Historya: (3 godziny na tydzień). Dzieje nowożytne do pokoju westfalskiego w ten sam sposób, co w dwu klasach poprzedzających, ze szczególnem uwzględnieniem monarchii austryacko-węgierskiej.

Matematyka: (4 godziny na tydzień). Arytmetyka ogólna: Równania logarytmowe; wykładnicze. Postępy arytmetyczne i postępy geometryczne. Rachunek procentu składanego, rachunek rent. Powtarzania.

Geometrya: 1. Trygonometrya. Funkcye goniometryczne, rozwiązywania trójkąta prostokątnego. Dalsze wzory goniometryczne. Rozwiązywanie wielokątów umiarowych. Twierdzenia główne, służące do rozwiązywania trójkątów ukośnokątnych z zastosowaniami. Łatwiejsze równania goniometryczne.

2. Stereometrya. Najważniejsze twierdzenia o wzajemnem położeniu prostych i płaszczyzn w przestrzeni. Własności głównego naroża w ogólności a w szczególności naroża trój-

ściennego; (naroże biegunowe). Podział i własności brył. Przystawanie i symetrya; podobieństwo i podobieństwo symetryczne brył. Powierzchnia i objętość graniastosłupa, ostrosłupa i ostrosłupa ściętego. Obliczanie objętości walca, stożka, stożka ściętego, tudzież powierzchni tych brył przy osiach prostopadłych do podstawy. Powierzchnia i objętość kuli, tudzież jej części o łatwych ograniczeniach.

Historya naturalna: (2 godziny na tydzień). **Zoologia**: Najważniejsze wiadomości o budowie ciała ludzkiego i czynnościach jego organów ze wskazówkami dyetetycznemi; przerobienie gromad zwierząt kręgowych i ważniejszych grup zwierząt bezkręgowych na podstawie ich wewnętrznej i zewnętrznej budowy, tudzież z uwzględnieniem stosunków rozwojowych, lecz z pominięciem wszelkich zbytecznych szczegółów systematycznych.

Fizyka: (3 godziny na tydzień). **Wstęp**: Krótkie uwagi o zadaniu i metodzie fizyki. Powtórzenie nauki o rozciągłości i nieprzenikliwości ciał z klas niższych. Drobina, atom. Stany skupienia.

Mechanika: Wiadomości wspólne o ruchu. Ruch jednostajny i jednostajnie zmienny. Prawo bezwładności. Spadek wolny. Pomiar sił dynamiczny i statyczny. Ciężar. Opór powietrza. Rzut pionowy w górę. Określenie i miara pracy. Siła żywa, energia. — Składanie i rozkładanie ruchów, rzut pionowy i rzut ukośny. Ruch na równi pochyłej. Składanie i rozkładanie sił, przyłożonych do jednego punktu; wypadkowa sił, przyłożonych do punktu układu sztywnego. Moment obrotu. Para sił. Środek ciężkości. Rodzaje równowagi; stałość. Maszyny proste na zasadzie zachowania pracy. Opory ruchu, niemożność tak zwanego „perpetuum mobile“. Waga równoramienna i waga dziesiętna. — Ruchy po liniach krzywych, siła dośrodkowa i odśrodkowa. Ruch centralny. Wahadło matematyczne i wahadło fizyczne, to ostatnie tylko sposobem doświadczalnym (wahadło rewersyjne). — Powtórzenie nauki o siłach molekularnych z klas niższych: Moduł sprężystości. Wytrzymałość. Uderzenie. — Powtórzenie mechaniki płynów z klas niższych, z odpowiedniem uogólnieniem i uzupełnieniem. Twierdzenie Torricelli'ego o wpływie, ciśnienie hydrodynamiczne w poziomej rurze wypływowej. Napięcie powierzchni, włoskowatość. Roztwarzanie, dyfuzya. — Powtórzenie mechaniki ga-

zów z klas niższych z uzupełnieniem. Prawa Mariotta i Gay-Lussaca. Ważenie gazów; obliczenie rozrzedzenia i zgęszczenia w pompach powietrznych; parcie w powietrzu. Barometryczne mierzenie wysokości. Wypływ gazów, dyfuzya, absorbcya.

Nauka o ruchu falowym: Prawa prostego ruchu drgającego, łatwe przypadki składania drgań, fale postępowe podłużne i poprzeczne, odbijanie się i interferencya fal, fale stojące, wszystko przeważnie sposobem wykreślnym i eksperymentalnym.

Akustyka: Powstanie głosu. Rodzaje głosu. Wyznaczenie wysokości tonu. Skala dur i moll, trójdźwięk. Prawa drgania struny napiętej (monochord), tony górne. Siła tonu. Barwa tonu. Odbrzmiewanie. Brzmiące pręty, płyty i błony. Piszczałki. Narząd głosowy. Rozchodzenie się głosu. Prędkość rozchodzenia się głosu, ubywanie siły głosu z odległością, odbijanie się i interferencya fal głosowych. Narząd słuchowy.

Chemia: (2 godziny na tydzień). **Chemia organiczna:** Pojęcie związku ogranicznego. Wykazanie istotnych składników związku organicznego; wzory atomistyczne stosunkowe; wzory drobinowe; wzory empiryczne i wyrozumowane.

Olej skalny. Metan, etan, propan, butan i pentan wraz z ich najważniejszemi połączeniami pochodnemi; kwas palmitowy, stearowy i cerotowy. Etylen i propylen, oraz ich ważniejsze połączenia pochodne. Acetylen, najważniejsze połączenia allylu, kwas olejowy; tłuszcze naturalne (mydła i świece); węglowodany, fermentacya alkoholowa. Najważniejsze związki sinowe. Krótkie omówienie mazi pogazowej. Benzol, toluol i ich najważniejsze połączenia pochodne. Dwu- i trójfenilometan ze wskazaniem na barwniki smołowe. Indygo. Naftalina, antracen. Pirydyna, chinolina, akrydyna; najważniejsze alkaloidy. Olej terpentynowy, kamfora, kauczuk i gutaperka; żywica. Ciała białkowate.

Geometrya i rysunki geometryczne: (3 godziny na tydzień). Rzuty prostokątne graniastosłupów, ostrosłupów, walców i stożków. Przekroje płaskie, siatki, oświetlenie równoległe, tudzież łatwiejsze przypadki wzajemnych przenikań tych bryl. Sposób powstania w przestrzeni przecięć ostrokręgu, ich konstrukcye i rzuty. Wyprowadzenie najważniejszych własności tych krzywych z ich zastosowaniem do prowadzenia stycznych. Płasz-

czyzny styczne do powierzchni walców i stożków. Cienie rzucane na wnętrze powierzchni walcowych i stożkowych.

Rysunki odręczne: (2 godziny na tydzień). Ciąg dalszy rysunku figuralnego według odlewów gipsowych i trudniejszych wzorów. O ile czas wystarczy powtórzenie ćwiczeń w rysowaniu ornamentów i kształtów roślinnych z natury.

KLASA VII.

Religia: (2 godziny na tydzień). Przegląd historyi kościelnej.

Język polski: (3 godziny na tydzień). Czytanie celniejszych dzieł literatury polskiej wieku XIX w całości lub w dłuższych wyjątkach. Czytanie celniejszych i charakterystyczniejszych ustępów z autorów klasycznych greckich i rzymskich, we wzorowym przekładzie. Ćwiczenia w wykładzie ustnym.

Obowiązkowa lektura domowa.

Deklamacya jak w kl. I. — Cwiczenia stylistyczne.

Język niemiecki: (4 godziny na tydzień). Epoka klasyczna od roku 1794 do śmierci Goethego; pisarze austryaccy czasów nowszych. Pogląd na dzieje piśmiennictwa niemieckiego po śmierci Goethego. Deklamacya. Obowiązkowa lektura domowa. Cwiczenia piśmienne.

Język Francuski: (3 godziny na tydzień). Powtarzanie przy sposobności najważniejszych prawideł gramatycznych. Lektura dłuższych ustępów poetycznych (dramatycznych) i prozaicznych. Zarysy biograficzne tych autorów, z których dzieł wyjątki właśnie się czyta. Uwzględnienie rozpraw z dziedziny nauk przyrodniczych i technicznych. Nauki udziela się w języku francuskim. — Wypracowania piśmienne jak w klasie VI.

Historya: (4 godziny na tydzień). Dwie godziny: Powtórzenie historyi i geografii monarchii austryacko-węgierskiej z dołączeniem przeglądu statystycznego produkcyi płodów surowych, przemysłu i handlu, uwzględniając dla porównania stosunki analogiczne w wielkich państwach europejskich.

Nauka o ustroju konstytucyjnym i o administracyi monarchii ze szczególnem uwzględnieniem części monarchii, reprezentowanej w Radzie państwa.

Dwie godziny: Dzieje kraju rodzinnego ze szczególnem uwzglednieniem momentów z dziejów kultury.

Matematyka: (4 godziny na tydzień). **Arytmetyka ogólna**: Zasady nauki o połączeniach. Dwumian Newtona dla wykładników całkowitych i dodatnich. Zasady nauki o prawdopodobieństwie. **Geometrya**: Trygonometrya sferyczna. Najważniejsze własności trójkąta sferycznego, jego powierzchnia. Najważniejsze wzory do rozwiązywania trójkątów sferycznych prosto- i ukośnokątnych. Zastósowanie trygonometryi sferycznej do stereometryi i najprostszych zagadnień astronomicznych. **Geometrya analityczna**: Geometrya analityczna prostej i koła i przecięć stożkowych na płaszczyźnie na podstawie spółrzędnych prostokątnych, a w niektórych ważniejszych przypadkach także spółrzędnych biegunowych. Własności przecięć stożkowych ze względu na ognisko, styczne, normalne i średnice. Kwadratura elipsy i paraboli. — Powtórzenie całego materyału naukowego klas wyższych na przykładach odpowiednio dobieranych.

Historya naturalna: (2 godziny na tydzień). I. półrocze. **Mineralogia**: Przerobienie najważniejszych minerałów pod względem ich krystalograficznych, fizycznych, chemicznych i innych własności w systematycznym porządku, lecz z pominięciem wszelkich postaci rzadszych lub takich, którychby uczniowie na podstawie poglądu poznać nie mogli.

II. półrocze. **Zasady geologii**: Zwięzłe i krótkie przedstawienie przemian fizycznych i chemicznych z ziemi uwzględnieniem stosownych przykładów; najzwyklejsze skały i najważniejsze szczegóły o budowie gór, objaśnione o ile możności przykładami z bliskiego otoczenia. Krótki opis epok geologicznych; przy nauce o zwierzętach i roślinach przedhistorycznych należy często zwracać uwagę na odpowiednie typy dzisiejsze, a przy sposobności wskazywać na rodowe powinowactwo istot żyjących.

Fizyka: (4 godziny na tydzień). **Zasady astronomii (Kosmografii)**: Pozorny ruch dzienny sklepienia niebieskiego; czas gwiazdowy; spółrzędne odniesione do horyzontu i równika; wyznaczenie linii południkowej i wysokości bieguna. — Wielkość i kształt ziemi. Obrót ziemi około osi (doświadczenie

z wahadłem Foucaulta) i zjawiska stąd wynikające. Ruch pozorny słońca, ekliptyka. Spółrzędne odniesione do ekliptyki. Prawdziwy i średni czas słoneczny. Rok gwiazdowy i rok zwrotnikowy. Dni przestępne. Ruch prawdziwy ziemi około słońca. Odległość słońca. — Planety, krótkie wyjaśnienie ich ruchu pozornego. Prawa Keplera; wyprowadzenie prawa Newtona o ciążeniu powszechnem z praw Keplera. Odległość i ruch księżyca. Opisanie sposobu wyznaczenia średniej gęstości ziemi. Porównanie masy ziemi z masą słońca, przypływ i odpływ morza. Precesya punktów równonocnych, wyjaśnienie jej zapomocą giroskopu. — Krótkie wiadomości o poszczególnych planetach, o kometach, gwiazdach spadających, gwiazdach stałych, gromadach gwiazd i mgławicach.

Nauka o cieple: Termometry, spółczynnik rozszerzalności. Ilość ciepła, ciepło właściwe. Związki między ciepłem a pracą mechaniczną; mechaniczny równoważnik ciepła. Istota ciepła. — Zmiany stanu skupienia z uwzględnieniem ciepła zużytego lub wytworzonego. Krótkie wiadomości o parach nasyconych i parach przegrzanych. Gęstość par (ciężar drobinowy). Higrometrya. Opady atmosferyczne. Maszyna parowa. Przewodzenie ciepła. Krótkie uwagi o promieniowaniu ciepła. Izotermy, izobary, wiatry.

Nauka o magnetyzmie i elektryczności.

a) **Magnetyzm:** Powtórzenie zjawisk zasadniczych. Prawo Coulomba, natężenie bieguna, natężenia pola magnetycznego, linie sił magnetycznych, Położenie biegunów, moment magnetyczny. Elementa magnetyzmu ziemi.

b) **Elektrycznośc statyczna:** Powtórzenie doświadczeń zasadniczych o elektryzowaniu przez tarcie, udzielanie i rozdział; maszyna influencyjna. Prawo Coulomba i pomiar elektrostatyczny ilości elektryczności; pole elektryczne, najważniejsze wiadomości o potencyale w punkcie pola elektrycznego. Potencyał przewodnika. Scharakteryzowanie potencyału zapomocą doświadczeń. Pojemność, kondenzatory (stała dielektryczna), energia elektryczna ciała naelektryzowanego. Elektryczność atmofery.

c) **Prądy elektryczne:** Różnica potencyałów w otwartem ogniwie galwanicznem, siła elektromotoryczna, zasadnicze

doświadczenia Wolty, stosy galwaniczne. Prąd elektryczny, jego pole magnetyczne, prawo Biot-Savart'a, bezwzględna jednostka elektromagnetyczna prądu i Amper. Busola stycznych Webera. Galwanometr zwierciadłowy. Prawo Ohma. Elektroliza, polaryzacya galwaniczna, ogniwa stałe, akumulatory. Wytwarzanie ciepła przez prąd. Prawo Joula, bezwzględne jednostki elektromagnetyczne oporu i siły elektromotorycznej, prawny Ohm i Volt. Oświetlenie elektryczne. Zjawisko Peltier'go. Prądy termoelektryczne. Pomiar oporu według metody podstawienia. Wyznaczenie oporu wewnętrznego i siły elektromotorycznej ogniw według metody Ohma. Rozgałęzienie prądu na dwie części. — Pole magnetyczne zamkniętego przewodnika płaskiego. Działanie wzajemne dwu przewodników prądu. Pole magnetyczne solenoidu; teorya magnetyzmu Ampera; elektromagnesy; zastosowania. Zjawiska zasadnicze diamagnetyzmu. Obroty elektromagnetyczne. — Indukcya prądów z odwołaniem się na zasadę zachowania energii. Działanie fizyologiczne indukcyi. Objaśnienie maszyny magnetoelektrycznej i maszyny dynamoelektrycznej. Induktor Rumkorffa. Telefon i mikrofon.

Optyka: Powtórzenie nauki o rozchodzeniu się swiatła z klasy IV. Hipotezy o naturze światła. Wyznaczenie prędkości rozchodzenia się światła. Fotometrya. — Odbijanie się światła, wyjaśnienie na podstawie ruchu falowego. Obrazy w zwierciadłach płaskich i w zwierciadłach kulistych. Załamywanie się światła, uzasadnienie jego teoretyczne na podstawie ruchu falowego. Odbicie całkowite. Przechodzenie światła przez płytę, ograniczoną równoległemi ścianami płaskiemi, przez graniastosłup, minimum zboczenia, wyznaczenie spółczynnika załamania. Soczewki, obliczenie i konstrukcya obrazów w soczewkach, aberacya sferyczna. — Rozszczepianie się światła; zabarwienie obrazu w soczewce, soczewki achromatyczne. Wyjaśnienie tęczy sposobem wykreślnym. Spektrometr. Widma emisyjne i absorpcyjne, najważniejsze wiadomości o analizie spektralnej, wyjaśnienie linii Fraunhofera; barwy ciał. Krótkie uwagi o fluorescencyi i fosforescencyi. Działanie chemiczne światła. Działanie termiczne światła, ciemne promienie ciepła; emisya i absorpcya promieni ciepła; ciała atermaniczne i diatermaniczne. Promienie Röntgena.

Aparat projekcyjny, ciemnia fotograficzna, oko. Mikroskopy i lunety dioptryczne z krótkiem wyjaśnieniem powiększenia. Interferencya, barwy cienkich płytek, pierścienie Newtona, uginanie się światła przez szparę. Polaryzacya przez odbicie i przez załamanie podwójne; płytki turmalinowe. Graniastosłup Nikola. Skręcenie płaszczyzny drgania (Sacharometr).

Geometrya i rysunki geometryczne: (2 godziny na tydzień). Rzuty powierzchni kuli, jej przekroje płaskie, płaszczyzny styczne, tudzież walce i stożki styczne od kuli. Cienie własne i cienie rzucone na wypukłe i wklęsłe strony powierzchni walców, stożków i odcinków kuli.

Powtórzenie najważniejszych partyi geometryi wykreślnej na odpowiednio dobranych zagadnieniach i przykładach.

Rysunki odręczne: (2 godziny na tydzień). Wykonanie zadań do egzaminu dojrzałości z materyału naukowego klas poprzedzających. Przy wyborze przedmiotów należy uwzględnić uzdolnienie indywidualne uczniów.

Gimnastyka we wszystkich klasach: Zadanie i plan nauki według reskryptu c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z 12 lutego 1897 L. 17.261 ex 1896. (Dz. rozp. c. k. M. W. i O. z r. 1897 Nr. 17).

c) Wykaz książek szkolnych dla zakładu

Klasa	Religia	Język polski	Język niemiecki	Język francuski	Geografia
I.	Katechizm większy dla szkół Krakowskich	Gramatyka Małeckiego wyd. IX (i VIII.) Wypisy polskie Próchnickiego i Wójcika tom I. wyd. II.	German-Petelenz: Ćwiczenia niemieckie dla klasy I.	—	Benoni Tatomir, wydanie VI.
II.	Dąbrowski: Historya biblijna starego zakonu, wydanie III.	Gramatyka Małeckiego wyd. IX. Próchnicki i Wójcik. Wypisy polskie na kl. II.	German-Petelenz: Ćwiczenia niemieckie dla kl. II.	—	Baranowski i Dziedzicki: Geografia powszechna wyd. VII.
III.	Dąbrowski: Historya biblijna nowego zakonu, wydanie III.	Gramatyka Małeckiego wyd. VIII. Wypisy polskie Czubka i Zawilińskiego na kl. III.	Petelenz: Gramatyka. Wypisy. German-Petelenz dla kl. III.	J. Amborski: książka do nauki jęz. francuskiego, część I.	jak w kl. II.
IV.	Ks. Jougan: Liturgika katolicka.	Gramatyka Małeckiego wyd. VIII. Wzory poezyi i prozy Fr. Próchnickiego.	Petelenz: Gramatyka jak w kl. III. Wypisy. German-Petelenz dla kl. IV.	J. Amborski: książka do nauki jęz. francuskiego, część II.	Benoni Majerski: Geografia monarchii austr.-węgier.
V.	Wappler-Świsterski. Nauka wiary katolickiej.	Tarnowski-Bobin: Wypisy. Tom I. część I. Zathey: Antologia.	Petelenz u. Werner: Deutsches-Lesebuch für die V. Classe.	J. Amborski: książka do nauki jęz. francuskiego, część III.	—
VI.	Martin-Solecki: Etyka. Wyd. I. i II.	Tarnowski-Bobin: Wypisy. Tom I. część I. Zathey: Antologia.	Petelenz u. Werner: Deutsches Lesebuch für die VII. Gymnasialclasse.	J. Amborski: jak w V kl. część IV.	—
VII.	Ks. Jougan: Historya Kościoła katolickiego.	Wypisy polskie Tarnowskiego i R. Bobina. Część II. Zathey: Antologia.	Petelenz u. Werner: Lesebuch für die VIII. Gymnasialkl.	jak w kl. VI.	—

przepisanych na rok szkolny 1904/1905.

Historya	Matematyka	Historya naturalna	Fizyka	Chemia	Geometrya wykreślna
Pieniążek: Opowiadania z dziejów kraju rodzinnego.	Brzostowicz: Arytmetyka.	Nowicki-Limbach: Zoologia wyd. VII. Rostafiński: Botanika na klasy niższe.	—	—	—
Zaleski: Opowiadania z dziejów austryackich i powszechnych.	Baraniecki: Arytmetyka.	jak w I. kl.	—	—	Jamrógiewicz: Geometrya.
Zipper: Mitologia Greków i Rzymian.	Brzostowicz: Początki arytmetyki i algebry, część II.	—	Kawecki-Tomaszewski: Fizyka dla niższych klas.	—	j. w II. kl.
W. Zakrzewski: Historya powszechna, część I.	Dziwiński: Zasady algebry. Mocnik-Maryniak: Geometrya, wyd. IV.	—	j. w III. kl.	Suchenyi Chemia	j. w III. kl.
Zakrzewski: Historya powszechna, część II.	Algebra i Geometrya jak w IV. kl. Logarytmy Kranza.	Rostafiński: Botanika szkol. dla kl. wyższych wyd. II.	—	j. w IV. kl.	Łazarski: Zasady geometryi wykreślnej.
Zakrzewski: Historya powszechna, część III.	jak w V. kl.	Petelenz: Zoologia dla wyższych klas szk. średnich, wyd. II.	Kawecki-Tomaszewski: Fizyka dla wyższych klas.	—	j. w V. kl.
Zakrzewski Historya powszechna, część III Lewicki: Zarys dziejów Polski. Głabiński-Finkel: Historya i statystyka austr.-węg. monarchii.	jak w V. kl.	Wiśniowski: Mineralogia i geologia.	j. w VI. kl.	—	j. w V. kl.

IV.

Temata wypracowań piśmiennych.

a) w języku polskim.

KLASA V a.

1*. Znamiona, właściwości i rodzaje poezyi epickiej. 2. Przeniesienie zwłok Henryka Siemiradzkiego do grobu zasłużonych na Skałce. 3*. Jakie wady i przywary gani J. Kochanowski „w Satyrze“. 4. Spór Brochwiczów z Dęborogami. 5. Przybycie Odysseusza do kraju Feaków. 6*. Jak Stanisław Orzechowski pojmuje wartość człowieka. 7. Dlaczego Polskę nazwano przedmurzem Chrześcijaństwa. 8. „Młodość nasza jest rzeźbiarką, — Co wykuwa żywot cały; — Choć przemija sama szparko, — Cios jej dłuta wiecznotrwały“. 9*. Tok głównych myśli zawartych w wierszu J. Kochanowskiego: „Nie fortunie, lecz cnocie ufać trzeba“. 10. Opowiadanie posła w „Odprawie posłów greckich“ J. Kochanowskiego. 11. Rozwinąć i uzasadnić myśl zawartą w przysłowiu: „Nie odrazu Kraków zbudowano“. 12*. Jakie stanowisko zajmuje Jan Kochanowski w literaturze polskiej i czem sobie na nie zasłużył? 13. Dlaczego nazywamy wiek XVI. w literaturze polskiej „wiekiem złotym“. 14*. Wrażenia Polaka na kopcu Kościuszki. 15. W jedności siła.

KLASA V b.

2. Z jakich względów należy mieć uszanowaie dla sędziwego wieku? (Według dyspozycyi). 2*. Wpływ reformacyi na rozwój literatury polskiej w XVI wieku. 3. Skrzetuski jako ideał prawego rycerza (Ogniem i Mieczem). 4. Obawy Reja o przyszłość Rzeczypospolitej. 5*. Teatr w Starożytnej Grecyi. 6. Modrzewski a Orzechowski jako politycy. 7*. Postać Bernardyna w Pamiętnikach

---

*) Oznacza zadanie szkolne.

kwestarza Ig. Chodźki. 8*. Różnica w budowie roślin niższych a wyższych. 9. Życie miejskie. 10*. W czem się okazuje klasyczny charakter dramatu J. Kochanowskiego „Odprawa posłów greckich". 11. Zapatrywania polityczne i społeczne J. Kochanowskiego. 12*. Charakterystyka poezyi polskiej w XVI. wieku. 13. Znaczenie lasów w przyrodzie i przemyśle. 14. Ważniejsze rysy obyczajowe Polaków w IX. wieku. Według „Starej Baśni" J. Kraszewskiego. 15. Rozwinąć myśl zawartą w przysłowiu: „Kto się wdaje między wrony, musi krakać jak i ony".

KLASA VI a.

1*. Jakie wady i zdrożności wytyka Starowolski społeczeństwu polskiemu w utworze: „Lament utrapionej matki Polski konającej"? 2*. Pochwała życia wiejskiego. Żołnierz polski za czasów Paska. 4*. Stan nauk i literatury w wieku XVII. w Polsce, a za granicą. 5. Znaczenie Konarskiego w historyi i literaturze polskiej. 6. Co zdziałał król Stanisław August dla literatury i oświaty w Polsce. 7. Wpływ Francyi na oświatę i literaturę polską w epoce St. Augusta. 8*. Tok głównych myśli zawartych w wierszu Karpińskiego „Powrót z Warszawy na wieś". 9. Przez co Kazimierz Wielki zasłużył na tę nazwę? 10*. Podkomorzy a Starosta. Charakterystyka porównawcza na podstawie komedyi Niemcewicza „Powrót posła". 11*. Charakterystyka jednej z ważniejszych postaci w tragedyi „Barbara Radziwiłłówna" Felińskiego. 12*. Sprawozdanie z lektury domowej.

KLASA VI b.

1. Co spowodowało obniżenie się poziomu oświaty i literatury w Polsce w pierwszej połowie w. XVII. 2*. jak w VI. a. 3. Pamiętniki Paska jako obraz obyczajowego i domowego życia szlachcica polskiego w drugiej połowie XVII. w. 4. Rozwinąć myśl Potockiego: „Nikt do nas, my na wszystkie posyłamy światy, po trunki, po korzenie, szkiełka i bławaty". 5. Jak powinna się objawiać przyjaźń szkolna? 6*. Ateny za rządów Periklesa. 7. Bracia Stawińscy, jako przedstawiciele dwu odrębnych ciwilizacyi za czasów Stanisł. Augusta na podstawie „Listopada" Rzewuskiego. 8. Znaczenie morza śródziemnego w dziejach cywilizacyi. 9* Alluzye polityczne w komedyi Niemcewicza „Powrót Posła". 10*. Jak w VI a.

KLASA VII a.

1. Rozwinąć i uzasadnić słowa Skargi: „Kto mienie stracił— stracił mało, kto cześć — wiele, kto Boga — wszystko“. 2*. Ideały młodzieży wileńskiej. 3. Ważniejsze typy szlachty zaściankowej w Panu Tadeuszu. 4. Życie towarzyskie na dworze ks. Radziwiłła“. Na podstawie Listopada Rzewuskiego. 5*. Bitwa Polaków z Tatarami. Obrazek na podstawie Maryi Malczewskiego. 6. Wykazać, na czem polega konieczność w jednej z przeczytanych komedyi Al. Fredry. 7. Znaczenie konstytucyi Trzeciego Maja. 8. Jak możemy sobie zapewnić względne szczęście? 9*. Charakterystyka Balladyny. 10*. Antoś Rewizorczuk jako typ młodego górala.

KLASA VII b.

1, Objaśnić przysłowie A. M. Fredry; „Zła fortuna ma to dobrego, że rozumu nauczy, a przyjaciela pokaże. 2*. Ballady A. Mickiewicza jako źródło do jego biografii. 3. Dlaczego i w jakiem znaczeniu używa A. Mickiewicz tak często w Panu Tadeuszu przymiotnika „Ostatni“. 4. Obrzędy pogrzebowe na Litwie w w. XIV. i w Polsce w w. IX. (na podstawie Grażyny i Starej Baśni). 5*. Charakterystyka Wacława w Maryi Malczewskiego. 6. jak w VII a. 7. jak w VII A. 8. Wartość moralna pracy. 9. Rola sumienia w Balladynie. 10*. Charakterystyka literatury polskiej w kraju w latach między r. 1831 a 1863.

KLASA VII c.

1. Przyroda w Panu Tadeuszu. 2*. Wszelki kłopot i bieda na to dane, żeby je zwyciężyć (A. Mickiewicz). 3. Irydion i Konrad Wallenrod. 4. Jacek Soplica i Kmicic. Charakterystyka i porównanie. Rozwój poezyi dramatycznej w Polsce. 6*. Elektryczność w usługach człowieka. 7. Jakie względy nakazują nam wyrozumiałość na błędy bliźniego. 8. Skąd Słowacki wziął treść do Balladyny? 9. Charakterystyka Masynisy.

b) w języku niemieckiem.

KLASA V a i b.

1. Meine Ferien. 2*. Das Leben der egyptischen Könige. 3. Das Pferd und seine Verwendung. 4*. Eine Übersetzung aus

dem Polnischen. 5. Wohnzimmer und Schulzimmer. 6*. Die Betrachtungen eines alten Försters (Nach der Lektüre). 7. Der Winter. Eine Schilderung. 8*. Niemand ist vor dem Tode glücklich zu preisen. Nach der Lektüre. 9. Die Weihnachten. 10*. Der Zauberlehrling. Inhaltsangabe. 11. Über die Verwendung des Holzes. 12*. Eine Übersetzung aus dem Polnischen. 13*. Der Diener Just in Lessings „Minna von Barnhelm". 14*. Des Vogels Rat. Inhaltsangabe. 15. Vaters Heimkehr. Nach Mickiewicz. 16*. Juranitsch in Körners „Zriny".

KLASA VI a.

1. Das Wasser, ein Zerstörer. 2*. Der Apotheker in Goethes „Herman und Dorothea". 3. Wir sind dem Alter Achtung schuldig. 4*. Eine Übersetzung aus dem Polnischen. 5. Verdientes Brot macht Wangen rot. 6*. Siegfriedes Heldentaten (Nach dem Nibelungenliede). 7. Über den Nutzen des Eisens. 8*. Rüdigers Vasallentreue im Nibelungenliede. 9. Gewöhne dich an Ordnung. 10*. Iphigeniens Sehnsucht nach der Heimat. 11. Das Feuer, ein Woltäter. 12*. Iphigeniens Wahrheitsliebe. 13. Auch die Armnt hat ihr Gutes. 14*. „Lenore". Inhaltsangabe. 15. Der Sommer. 16. Don Carlos. Nach Schiller.

KLASA VI b.

1*. Das Hildebrandslied. 2. „Ein furchtbar wütend Schrecknis ist der Krieg, die Herde schlägt er und den Hirten". 3*. Die öffentlichen Gartenanlagen in Krakau. 4. Stadt und Land. Ihre Bedeutung für die Kultur. 5*. Eine Übersetzung aus dem Polnischen. 6. Ludwig XIV. Ein Charakterbild. 7. Perikles Verdienste um Athen. 8*. Das Preissingen der Meistersinger. 9*. Der Adel in Schillers „Wilhelm Tell". 10. Begriff und Anwendung der einfachen Maschinen. 11*. Eine Übersetzung aus dem Polnischen. 12. Der Ringplatz in Krakau, Seine Baudenkmäler und seine Bedeutung für die Stadt. 13. Die Entstehung und der Machtkreis der Konsulwürde. 14*. Goethes „Wanderer". 15. Dr. Jordan — Park in Krakau. 16*. Meine Ferien-Pläne.

KLASA VII a.

1. Das Leben ein Kanpf. 2*. Johannas göttliche Sendung. (Schillers Jungfrau von Orleans.). 3. Welchen Nutzen gewährt die

Hoffung dem Menschen. 4. Wer sich nicht nach der Decke streckt, Dem bleiben die Füsze unbedeckt. 5*. Egmonts Charakteristik. 6*. Eine Übersetzung aus dem Polnischen. 7. Wer am Wege baut, hat viele Meister.

KLASA VII b i c.

1. Die gegenwärtigen Beleuchtungsmittel. 2*. Deutsche Einflüsze auf die polnische Romantik. 3*. Eine Übersetzung aus dem Polnischen. 4. Wallensteins Glück und Ende. 5*. Eine Übersetzung aus dem Polnischen. 7. Die geistige und materielle Kultur als gleichbedeutend für das Wohl einer Nation.

V.

Egzamin dojrzałości

w terminie letnim 1904.

A) Egzamin piśmienny.

Do piśmiennego egzaminu dojrzałości przystąpiło ogółem 126 abituryentów.

Egzamin odbył się w czasie od dnia 9 do 16 maja.

Abituryenci opracowali w 6 oddziałach następujące temata:

W języku polskim:

a) Charakterystyka literatury polskiej, w kraju się rozwijającej po r. 1831.

b) Wytłómaczyć i rozwinąć myśli J. Słowackiego o Balladynie, zawarte w liście do matki (dnia 18 grudnia 1834), w którym mówi: „Tragedya cała ułożona tak, jakby ją gmin układał", a dalej dodaje: „Starałem się, by ludzie w niej byli prawdziwymi ludźmi i aby w sercu mieli serca nasze.

c) Kierunek wieszczy w poezyi polskiej po roku 1831.

d) Rozwój poezyi lirycznej w literaturze polskiej.

e) Wpływ literatur starożytnych, greckiej i rzymskiej na literaturę polską.

f) Wykazać na „Panu Tadeuszu" znaczenie epizodów w epopei.

W języku niemieckim:

Temat wolny:

a) Johanna d'Arc. Eine Charakteristik nach Schillers „Die Jungfrau von Orleans".

b) Die zerstörende Kraft der Elemente.

c) Die historischen Grundlagen des Schillerschen „Demetrius".

d) Die Elektrizitaet im Dienste des Menschen.

e) Die Bedeutung der Sonne für das Weltall.

f) Napoleon und die deutsche Dichtung. (Mit besonderer Berücksichtigung Goethe's, Heinrichs von Kleist, der Dichter der Befreiungskriege, Heine's und Grillparzers).

Tłómaczenie z języka niemieckiego na język polski:

a) Wilhelm Meisters Wanderjahre. (Ustęp z czytanki niem.).
b) Xenophon, Führer der Zehntausend. (Ustęp z czyt. niem.).
c) Geschichte der deutschen Literatur bis zum Jahre 1500. (Ustęp z czytanki niem.).
d) Der Nibelunge Not. (Ustęp z czyt. niem.).
e) Das Zeitalter der Reformation. (Ust. z czyt. niem.).
f) Goethes italienische Reise und ihr Gewinn. (Ustęp z czytanki niemieckiej).

W języku francuskim:

Tłómaczenie z języka francuskiego na język polski:

a) La formation de la pluie. (Ustęp z czytanki franc.).
b) Les glaces. (Ustęp z czytanki franc.).
c) Methodes des sciences physiques et naturelles. (Ustęp z czytanki franc.).
d) La position géographique de la France. (Ustęp z czytanki franc.).
e) Revolution dans l'astronomie. (Ustęp z czytanki francus.).
f) Un tunnel sous la mer. (Ustęp z czytanki franc.).

W matematyce:

a) 1. Rozwiązać równanie:

$$\left(\frac{1}{x}\right)^{-\log x} - 5\left(\frac{1}{x}\right)^{-\log x} = 24.$$

2. Prostokąt, w którym przekątnia $p = 10{\cdot}5$ dm tworzy z podstawą kąt $\varphi = 65^0\ 13'\ 12''$, wykonał zupełny obrót naokoło wysokości. Obliczyć powierzchnię (P) i objętość (O) bryły obrotowej.

3. Do krzywej: $4x - 9y^2 = 36$ wykreślić styczne (t_1, t_2), prostopadłe do prostej (l)... $9x + 10y = 0$ i ułożyć ich równania.

b) 1. Rozwiązać równanie:

$$\sqrt[x]{4^{3x-2}} - \sqrt[3x-2]{\left(\frac{1}{2}\right)^4} = 0.$$

2. Prostopadła, poprowadzona z wierzchołka (A) kąta prostego do przeciwprostokątni (a) trójkąta prostokątnego, wynosi

$w = 4$m i tworzy z jedną przyprostokątnią (b) kąt $\delta = 52^0 43' 15''$. Trójkąt ten utworzył zupełnym obrotem około prostej przechodzącej przez jego wierzchołek (C) i równoległej do drugiej przyprostokątni (c), bryłę. Obliczyć objętość tej bryły.

3. Wyznaczyć koło, względem którego obie dodatnie osie współrzędne, jakoteż prosta: $y = 5\left(\frac{x}{3} - 1\right)$ byłyby stycznymi.

c) 1. Ktoś składał przez $n = 10$ lat na $p = 4\frac{1}{2}\%$ po $r = 850$ K. z góry. Przez ile lat (x) następnych będzie za to pobierał z dołu rentę roczną $x = 839{\cdot}1$ K.

2. O której godzinie $(x = s)$ wynosi wysokość słońca w Zakopanem $h = 60^0 50'$, w czasie letniego przesilenia dnia z nocą (wysokość bieguna $\varphi = 49^0 17' 52''$, $\delta = \varepsilon = 23^0 27' 6''$).

3. Bok stożka prostego o podstawie: $x^2 + y^2 - 22\rho + 12y + 57 = 0$, tworzy z jego wysokością kąt $\alpha = 25^0 35' 20''$. Obliczyć powierzchnię (P) i objętość.

d) 1. Rozwiązać równanie:

$$2\sqrt{\frac{1 + \cos 2x}{1 - \cos 2x}} + \operatorname{tg} x = 3.$$

2. Wycinek kuli o promieniu $R = 7{\cdot}25$dm przecięto płaszczyzną wzdłuż jego osi. Kąt jego przekroju wynosi $\alpha = 53^0 12'$; obliczyć objętość tego wycinka (0).

3. Z punktu $\left(1\frac{1}{2}, \frac{1}{4}\right)$ wykreślić do hiperboli $x^2 - 4y^2 = 4$ styczne i ułożyć równanie cięciwy styczności.

e) 1. Rozwiązać równanie:

$$x^7 + 4x^6 + 2x^5 + 5x^4 + 5x^3 + 2x^2 + 4x + 1 = 0.$$

2. Dane są trzy koła: $x^2 + y^2 = 4$, $(x - 4)^2 + (y - 6)^2 = 9$, $(x - 6)^2 + (y + 1)^2 = 4$. Wyznaczyć środek i promień koła czwartego, któreby przecinało dane koła pod kątem prostym.

3. Jak daleko od środka kuli, której promień = 15 mtr., musi znajdować się punkt świecący, ażeby trzecia część powierzchni kuli była oświetloną.

f) 1. Rozwiązać równanie:

$$\sqrt{x^{\log \sqrt{x}}} = 10.$$

2. Wyznaczyć równania stycznych do krzywej $5y^2+3x^2=15$, a równoległych do prostej $3y-4x+1=0$.
3. Dług 10.000 Kor. na 7% ma być spłacony w 12 równych ratach, płatnych z końcem każdego roku. Jak wielką jest rata.

W geometryi wykreślnej:

a) 1. Wyznaczyć płaszczyznę (P), któraby przechodziła przez dany punkt (a), była równoległą do danej prostej (l) i posiadała daną odległość (d) od danego drugiego punktu (b).
2. Wyznaczyć cień własny i rzucony walca skośnego, spoczywającego podstawą na pł. H, równoległej do płaszcz. poziomej rzutów, jakoteż cień odcinka danego (ab), przecinającego się z walcem, na płaszcz. rzutowe, jakoteż cień rzucony odcinka na walec. 3.

b) 1. Dane są: prosta (l) i punkt (a); wyznaczyć prostą (m), któraby od prostej (l) i od punktu a miała odległość daną (d).
2. Wyznaczyć przekrój hiperboliczny stożka obrotowego, spoczywającego na pł. H, równoległej do pł. poziomej rzutów, płaszczyzną ukośną względem obu pł. rzutowych.
3. Wyznaczyć cień własny i rzucony wycinka kulistego o osi, prostopadłej do pł. poziomej rzutów, czaszą zaś o wysokości pół promienia kuli zwróconego ku górze.

c) 1. Dane są: prosta (l) i na niej leżący punkt (a); wykreślić prostą (m), przechodzącą przez dany punkt, prostopadłą do danej prostej, a nachyloną do pł. pionowej rzutów pod kątem 30^0.
2. Wyznaczyć przekrój eliptyczny stożka skośnego, spoczywającego podstawą (kołową) na pł. H, równoległą do pł. poz. rzut., płaszczyzną ukośną względem obu pł. rzutowych.
3. Wyznaczyć cień własny i rzucony na pł. rzutowe, jakoteż cień do wnętrza dolnej półkuli wydrążonej, powstałej przez odcięcie od całej kuli, nie dotykającej się płaszczyzn rzutowych, górnej półkuli płaszczyzną równoległą do pł. poz. rzutów.

d) 1. Wyznaczyć płaszcz. dwusieczną kąta nachylenia dwu płaszczyzn (M, N), ukośnie do obu płaszczyzn rzutowych położonych.
2. Wyznaczyć cień własny i rzucony do wnętrza, jakoteż cień rzucony na płaszcz. rzutowe prostego ostrosłupa wydrążonego o podstawie umiarowego wieloboku, ustawionego

osią prostopadle do płaszcz. poziomej rzutów, o którą się swym wierzchołkiem opiera.

3. Wyznaczyć przekrój kuli płaszczyzną prostopadłą (P) do danej prostej (l), ukośnej względem obu płaszcz. rzutowych, w odległości $^2/_5$ promienia kuli od środka tejże.

e) 1. Dane są: proste (l) i punkt (a), zewnątrz niej leżący; wykreślić pł. (P) przez prostą (l) w odległości danego odcinka (d) od danego punktu.

2. Wyznaczy płaszcz. styczne (T_1, T_2) do stożka ukośnego, spoczywającego podstawą na pł. H_1, równoległą do pł. poz. rzutów, a prostopadłą do danej płaszcz. P.

3. Wyznaczyć cień rzucony odcinka danego (ab) na kulę.

f) 1. Wyznaczyć odległość dwu skośnych prostych.

2. Wyznaczyć cień własny i rzucony stożka skośnego, spoczywającego podstawą na pł. H_1, równoległej do pł. poz. rzutów, jakoteż cień rzucony odcinka danego (ab), przecinającego się z tym stożkiem, na pł. rzutowe, jakoteż odcinka na stożek.

3. Wyznaczyć płaszczyzny styczne (T_1, T_2) do kuli, równoległej do prostej danej (l), a prostopadłej do pł. P.

B) Egzamin ustny.

Egzamin ustny odbył się w 2 oddziałach. W pierwszym oddziale przewodniczył Dr. August Witkowski, prof. Uniw. Jag., w drugim Radca Dworu Jan Franke, inspektor szkół. Do egzaminu przystąpiło ogółem 110 abituryentów, mianowicie 106 uczniów publicznych i 4 eksternistów.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

A) w I. Oddziale:

Adamek Jan, Alszer Franciszek, Augustynek Franciszek, Bogdani Czesław, Bold Józef (z odzn.), Broś Józef, Bonarek Tytus, hr. Chomętowski Jan, hr. Chomętowski Stanisław, Dawidowicz Teodor, Dolański Seweryn (z odzn.), Duniñ Władysław, Dankowski Stanisław, Dembowski Wiktor, Fargel Henryk, Fraenkel Arnold, Gleisner Leopold, Grabowski Kazimierz, Hintzinger Maryan, Hołubowicz Adam, Hałaciński Mieczysław, Jackowski Felicyan, Kaciczak Wincenty, Knauer Władysław, Knybel Józef, Kovats Marceli, Kraut Engelbert, Krautler Ignacy, Kwiat-

kowski Tadeusz, Kwiatkowski Stanisław, Kucz Zygfryd, Lammel Kazimierz, Lamensdorf Stefan, Leonhard Władysław, Lewinger Izydor, Liebeskind Karol, Łaszkiewicz Edward, Madeyski Witołd, Mandler Mojżesz, Mazurkiewicz Maksymilian, Michalski Kazimierz (z odzn.), Mikeska Alfred, Molek Leon, Moor Ignacy, Mylius August, Patoczka Rudolf, Pileski Julian, Reuss Adam, Salibill Józef, Schieberl Franciszek. Spitzer Stanisław, Szymeczek Artur, Ziętarski Bogdan, Rąb Jan (ekst.).

B) w II Oddziale:

Bolina Zygmunt, Chila Jan, Cholewa Stanisław, Chrapczyński Włodzimierz, Chwalibog Józef, Dziób Jan, Feliksiewicz Rudolf, Fiber Konstanty, Flis Tomasz, Galas Władysław (z odzn.), Grelowski Karol, Hein Aloizy, Infeld Hirsch, Knoll Maryan, Kokesz Jan, Kosydarski Jan, Kozubski Karol, Krzemień Józef, Kurowski Stanisław, Misiński Juliusz, Pachoński Władysław, Palczewski Stefan, Pitzele Szmul, Podraza Ignacy, Prochownik Franciszek, Protschke Jan, Przybylski Michał, Radwanek Alfred, Reifland Karol, Rimler Edgar, Rittermann Chaim, Skalski Tadeusz, Stępiński Mieczysław, Thomas Franciszek, Trzop Zygmunt, Walaszek Stanisław, Weber Andrzej (z odzn.), Weber Chaim, Weksner Tobiasz (z odzn.), Wiesiołowski Roman, Zawiliński Włodzimierz, Ziembiński Jan. Zopoth Stanisław, Gotesman Izrael (ekst.), Spett Alfred (ekst.).

3 uczniów reprobowano, 7 pozwolono po wakacyach przystąpić do powtórnego egzaminu z jednego przedmiotu.

VI.

Statystyka zakładu.

(Liczba dodana u góry oznacza prywatystów).

	W KLASIE													Razem
	I		II		III	IV	V		VI		VII			
	a	b	a	b			a	b	a	b	a	b	c	
1. Liczba uczniów.														
Licz. uczniów z końcem r. szk. 1903 . .	51^{2}		52^{3}	—	42^{2}	48^{4}	34^{1}	31	46^{1} 45^{3}	47	28	37^{1}	26	487^{17}
Z początk. r. 1903/4 zapisało się . . .	45	43	33	25	57	53	40	31	41	37	41	38	39	523
W ciągu roku przybyło	3	1^{1}	—	4	—^{2}	2^{2}	2^{1}	2	—^{1}	2	—	—	—	16^{7}
Ogółem przyjęto .	48	44^{1}	33	29	57^{2}	55^{3}	42^{1}	33	41^{1}	39	41	38	39	539^{7}
Między tymi było:														
Uczniów przybyłych z innych zakładów	43	35	9	9	6^{2}	6^{2}	2^{1}	5	—	3	1	1	2	122^{6}
Uczniów z promocyą z klasy niższej . .	—	—	21	17	44	41	40	19	33^{1}	26	38	34	36	349^{1}
Uczniów powtarzających klasę	5	9	3	3	7	8	—	9	8	10	2	3	1	68
W ciągu roku wystąpiło	9	7	5	1	7	6	2	3	6	5	2	—	—	53
Licz. uczniów z końcem r. 1903/4 . .	39	37^{1}	28	28	50^{2}	49^{2}	40^{1}	30	35^{1}	34	39	38	39	486^{7}
2. Miejsce urodzenia														
W ks. krakowskie .	24	20^{1}	16	14	20	19	16^{1}	13	18	18	17	17	19	231^{2}
Galicya	14	10	10	8	26	17^{2}	16	14	11	12	18	12	13	181^{2}
Inne kraje koronne Austryi	—	2	2	1	1	3	1	1	3	1	1	1	3	20
Węgry	1	1	—	—	1^{1}	—	—	—	—	—	—	—	—	3^{1}
Królestwo polskie .	—	3	—	3	2^{1}	7	6	2	2	3	3	8	4	43^{1}
W. Ks. Poznańskie .	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Inne państwa . . .	—	1	—	1	—	3	1	—	1^{1}	—	—	—	—	7^{1}
Razem .	39	37^{1}	28	28	50^{2}	49^{2}	40^{1}	30	35^{1}	34	39	38	39	486^{7}
3. Narodowość.														
Polaków	39	37^{1}	26	28	50^{2}	48^{2}	40^{1}	30	35^{1}	34	38	38	39	482^{7}
Rusinów	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	4
Czechów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Niemców	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem .	39	37^{1}	28	28	50^{2}	49^{2}	40^{1}	30	35^{1}	34	39	38	39	486^{7}
4. Wyznanie.														
Obrządku rzym.-kat.	30	33^{1}	20	21	39^{2}	42^{2}	30^{1}	25	31^{1}	24	32	30	33	390^{7}
„ grecko-kat.	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	4
Wyznania ewangel.	2	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	5
Religii mojżeszowej .	7	4	6	7	10	6	9	5	3	10	6	8	6	87
Razem .	39	37^{1}	28	28	50^{2}	49^{2}	40^{1}	30	35^{1}	34	39	38	39	486^{7}

	W KLASIE													Razem
	I		II		III	IV	V		VI		VII			
	a	b	a	b			a	b	a	b	a	b	c	
5. Wiek uczniów														
Lat 11 miało . . .	12	6^{1}	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18^{1}
„ 12 „ . . .	8	12	8	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
„ 13 „ . . .	10	14	12	9	15^{1}	—	—	—	—	—	—	—	—	60^{1}
„ 14 „ . . .	6	2	5	6	16	6^{1}	—	—	—	—	—	—	—	41^{1}
„ 15 „ . . .	3	3	3	6	11	14	4	3	—	—	—	—	—	47
„ 16 „ . . .	—	—	—	1	7^{1}	13^{1}	10^{1}	8	5	2	—	—	—	46^{3}
„ 17 „ . . .	—	—	—	—	1	10	17	8	8	4	4	2	2	56
„ 18 „ . . .	—	—	—	—	—	3	7	9	7^{1}	10	9	14	6	65^{1}
„ 19 „ . . .	—	—	—	—	—	3	1	2	8	4	4	5	12	39
„ 20 „ . . .	—	—	—	—	—	—	1	—	5	7	12	10	11	46
„ 21 „ . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	8	5	5	24
„ 22 „ . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	2	3	10
„ 23 „ . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ 25 „ . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem .	39	37	28	28	50	49	40	30	35	34	39	38	39	486^{7}
6. Według miejsca zamieszkania rodziców														
Miejscowych . . .	31	27	24	23	42	24	29	18	21	24	26	23	26	338
Zamiejscowych . .	8	10	4	5	8	25	11	12	14	10	13	15	13	148
Razem .	39	37	28	28	50	49	40	30	35	34	39	38	39	486
7. Uczęszczanie na naukę przedmiot. nadobowiązk.														
Na naukę j. angielsk.	—	—	—	—	—	—	5	5	2	5	—	—	—	17
„ „ stenografii	—	—	—	—	—	2	5	6	4	1	—	—	—	18
„ „ śpiewu .	4	2	3	2	7	4	2	2	4	6	4	5	6	49
8. Stypendya.														
Pobierało	—	2	—	—	—	2	1	—	—	—	2	—	—	7

9. Klasyfikacya za II· półrocze 1903.	I a	I b	II a	II b	III	IV	V a	V b	VI a	VI b	VI c	VII a	VII b	VII c	Razem
Egzamin poprawczy zdało . . , . .	3	—	2	—	4	6	6	7	8	7	9	4	1	5	62
Stop. celuj. otrzym.	5	—	4	—	5	2	2	2	1	—	1	—	4	4	30
„ pierw. „	34^{2}	—	42^{2}	—	35^{2}	37	27^{1}	24	36	34	35	26	32^{1}	22	384^{10}
„ drugi „	9	—	4	—	1	5^{1}	5	3	6	7^{1}	9	1	1	—	51^{2}
„ trzeci „	3	—	1	—	—	2	—	2	2	3	2	1	—	—	16
Razem .	51^{2}	—	51^{2}	—	41^{2}	46^{3}	34^{1}	31	45	44^{1}	47	28	37^{1}	26	481^{12}

	W KLASIE													Razem
	I		II		III	IV	V		VI		VII			
	a	b	a	b			a	b	a	b	a	b	c	
10. Klasyfikacya za II. półrocze 1904.														
Stop. celuj. otrzym.	2	2	2	3	4	4	—	—	3	3	2	1	2	28
„ pierw. „	33	26	23	20	41	34	17	18	26	17	34	30	34	353
„ drugi „	—	2	—	1	2	5	6	5	2	5	—	2	2	32
„ trzeci „	—	3	—	1	—	2	3	—	—	2	—	—	—	11
Egzamin poprawczy	2	3	3	3	3	4	13	6	3	7	3	1	—	51
Razem .	37	36	28	28	50	49	39	29	34	34	39	34	38	475*

*11 nie klasyfikowano.

Opłata szkolna.

W I. półroczu 1903/4 wynosiła . . . . 6760 K.
„ II. „ „ „ . . . . 6080 —

Razem . . 12840 K.

Dochód na środki naukowe.

Z taks wstępnych po 4 K. 20 h. wpłynęło . . . . 537·60 K.
„ „ za duplikaty świadectw po 2 K. . . . . . 50·00 „
„ datków uczniów po 2 K. . . . . 1,092·00 „

Razem . . 1,679·60 K.

VII.

Pomoc koleżeńska

uczniów I. c. k. wyższej szkoły realnej w Krakowie.

DOCHÓD.

1. Z roku szkolnego 1902/1903 pozostało w kasie „Pomocy“	101	K.	14 h.
2. Wkładki uczniów wynosiły w bież. roku szkol.	234	„	64 „
3. Zwrot udzielonych pożyczek	10	„	— „
4. WP. Jan Kwiatkowski, Radca miasta . . .	100	„	— „
5. Nadzwyczajny dochód	1	„	— „
Razem .	446	K.	78 h.

ROZCHÓD.

1. Zakupno książek szkolnych	127	K.	18 h.
2. Oprawa „ „	56	„	76 „
3. Zapomogi udzielone uczniom w bież. roku szk.	62	„	— „
4. Pożyczki „ „ „ „ „	40	„	— „
5. Wydatki bibioteczne	16	„	— „
6. Jałmużna	50	„	— „
Razem .	351	K.	94 h.
Reszta .	94	„	84 h.

Biblioteka „Pomocy Koleżeńskiej“

posiada książek szkolnych do 1000.

Z tych wypożyczono uczniom:

Z klasy	I ab	= . . .	53
„	II ab	= . . .	58
„	III	= . . .	46
„	IV	= . . .	60
„	V ab	= . . .	71
„	VI ab	= . . .	106
„	VII abc	= . . .	222
Prywatystom		. . . . .	74
		Razem .	690

Do biblioteki »Pomocy koleżeńskiej« podarowali w roku szkolnym 1902/1903 książki szkolne następujący uczniowie:

1.	Dulęba	uczeń	klasy	II . . .	2
2.	Lewartowski . .	„	„	II . . .	1
3.	Podoliński . . .	„	„	II . . .	2
4.	Dettloff	„	„	III . . .	5
5.	Federowicz Andrzej	„	„	III . . .	2
6.	Szajna	„	„	III . . .	5
7.	Kellner Klem. . .	„	„	IV . . .	1
8.	Siemiński . . .	„	„	IV . . .	3
9.	Wannicki . . .	„	„	IV . . .	3
10.	Konopka Jan . .	„	„	IV . . .	4
11.	Żurowski . . .	„	„	IV . . .	6
12.	Dąbrowski Józef .	„	„	Va . . .	3
13.	Gall Jan	„	„	Va . . .	6
14.	Knaus	„	„	Va . . .	2
15.	Błażowski Krzysztof	„	„	VIa . . .	4
16.	„ Mieczysław	„	„	VIa . . .	7
17.	Spitzer Stanisław	„	„	VIIa . . .	4
				Razem .	60

Uwaga. Wszystkim, którzy ofiarowali datki pieniężne, książki, mundurki dla niezamożnych uczniów I szkoły realnej, składa Zarząd „Pomocy koleżeńskiej“ serdeczne: **Bóg zapłać.**

Kraków, dnia 21. czerwca 1904.

W imieniu Zarządu:
X. Dr. Franciszek Świderski.

VIII.

Zbiory naukowe.

Według stanu z dnia 31. grudnia 1903 r.

Biblioteka.

Biblioteka nauczycieli liczy ogółem 3020 dzieł i 1000 programów.

W zakładzie znajdują się następujące czasopisma: 1. Dziennik urzędowy c. k. Rady szk. kraj. — 2. Muzeum. — 3. Biblioteka warszawska. — 4. Kwartalnik historyczny. — 5. Przewodnik bibliograficzny. — 6. Misye katolickie. — Rocznik statystyki przemysłu i handlu krajowego. — 8. Cerchi pomniki Krakowa. — 9. Architekt. — 10. Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für Cultus und Unterricht. — 11. Zeitschrift für das Realschulwesen.—12. Mitteilungen der geografischen Gesellschaft.— 13. Kunst für Alle. — 14. Rethwitsch. Jahresberichte über das höhere Schulwesen. — 15. Frick. Lehrproben und Lehrgänge. — 16. Literarisches Centralblatt. — 17. Revue des deux mondes. — 18. Oesterreichische Chemikerzeitung.

Biblioteka dla młodzieży liczy 1010 dzieł

Zbiór geograficzno-historyczny liczy: 222 map, globów, przyrządów, obrazów.

Gabinet historyi naturalnej liczy: w dziale inwentarza zoologii 827 numerów, botaniki 225, mineralogii 777, przyborów 28.

Gabinet fizykalny liczy przyrządów 349.

Gabinet chemii posiada przyrządów 283, naczyń przeróżnych 592; minerałów 313; przetworów chemicznych 190.

Gabinet rysunków geometrycznych posiada w inwentarzu 145 numerów.

Gabinet rysunków odręcznych ma 257 numerów.

IX.

Fizyczne wychowanie młodzieży.

Gimnastyka jest w zakładzie przedmiotem obowiązkowym. Każda klasa pobiera naukę w 2 godzinach tygodniowo.

W miesiącach letnich uczęszcza młodzież 3 razy w tygodniu na gry i zabawy do parku Dra Jordana. Oprócz tego odbywają się codziennie podczas pauz między lekcyami ćwiczenia i musztry na podwórzu szkolnym, a od czasu do czasu musztry na błoniach i wycieczki poszczególnych klas w okolicę.

X.

Biblioteka podręczna uczniów klas wyższych.

Biblioteka składa się:

a) z podręczników historyi literatury polskiej, z prac krytyczno-literackich, z monografii historyczno-literackich, z rozpraw i szkiców na tle literatury ojczystej, z komentarzy i rozbiorów, o ile te dzieła zyskały uznanie poważnej krytyki i Władz szkolnych.

b) Z dzieł najznakomitszych pisarzy narodowych.

c) Ze starych druków lub rękopisów średniowiecznych, albo też z kopii podobizn pomników języka, wreszcie z autografów znakomitych pisarzy.

W ciągu roku szkolnego 1903/1904 wpłynęły na bibliotekę następujące datki:

Uczniowie	klasy	VIIa	ofiarowali	. .	4	Koron	20 hal.
»	»	VIIb	»	. .	6	»	60 »
»	»	VIIc	»	. .	5	»	18 »
»	»	VIa	»	. .	8	»	30 »
»	»	VIb	»	. .	—	»	56 »

Uczniowie klasy Va ofiarowali . .	3 Koron	60 hal.
» » Vb » . .	5 »	20 »
» » IV » . .	4 »	36 »
Ogółem wpłynęło z datków . .	38 Koron	— hal.
Z roku szkol. 1902/1903 pozostało . .	48 »	9 hal.
Łącznie było dochodu . .	86 Koron	9 hal.

Z tej kwoty wydano:

a) Oprawa książek (nowych i ponowna dawniej oprawionych a zniszczonych	46 Koron	50 hal.
b) Kupiono 6 dzieł w 10 tomach za .	30 »	— »
Razem . .	76 Koron	50 hal.
a) Przychód . .	86 Koron	9 hal.
b) Rozchód . .	76 »	60 »
W kasie . .	9 Koron	49 hal.

Biblioteka posiada 1146 dzieł w 1321 tomach. W ciągu roku szkolnego ofiarowali:

Uczniowie VIIa klasy	5 książek
» VIIb »	2 »
» VIIc »	2 »
» VIa »	4 »
» VIb »	4 »
» Va »	6 »
» Vb »	7 »
» IV »	6 »
Dawni uczniowie	4 »
Razem darowano . . .	40 książek

Z biblioteki wypożyczyli od 1 września do 15 czerwca.

Profesorowie	15 książek
Uczniowie gimnazyalni	15 »
Uczniowie VIIa klasy	614 »
» VIIb »	579 »
» VIIc »	601 »
» VIa »	489 »
» VIb »	273 »
» Va »	612 »
» Vb »	421 »
» IV »	210 »

XI.

Klasyfikacya uczniów

w drugiem półroczu 1904 roku.

Promocyę do wyższej klasy otrzymali:

(Celujących uczniów oznaczono grubszym drukiem).

KLASA I. A.

Bachner Jakób.
Berger Kazimierz.
Bukowski Kazimierz.
Cichra Franciszek.
Cyfrowicz Wincenty.
Czerwiński Maryan.
Filipkiewicz Mieczysław.
Fita Adam.
Flaumenhaft Zygmunt.
Galarowski Andrzej.
Göllner Jan.
Guttmann Julian.
Hochfeld Alfred.
Iberle Józef.
Korytowski Karol.
Kowal Ludwik.
Krajewski Michał.
Kramkowski Henryk.
Laveaux Ludwik.
Leszczyński Zdzisław.
Lipski Wilhelm.
Mazanek Jan.
Piotrowski Kazimierz.
Piotrowski Tadeusz.
Sperber Stanisław.
Stehlik Emil.
Steifer Maryan.
Weber Leonard.
Wilczkiewicz Edmund.
Wimmer Józef.
Witowski Jan.
Wurm Antoni.
Urbańczyk Zajączkowski August.
Zaręba Stanisław.
Zinkes Zygfryd.

Poprawki: 2.

KLASA I. B.

Baster Władysław.
Borek Leon.
Czerny-Szwarcenberg Jerzy.
Fortunat Wincenty.

Gancarczyk Hipolit.
Gross-Rozenburg Stefan.
Grössler Baruch.
Kamsler Edmund.
Kieszek Feliks.
Kokesch Franciszek.
Kozik Władysław.
Liss Abraham.
Lorek Tadeusz.
Luska Bruno.
Łowczyński Floryan.
Łukowicz Celestyn.
Makas Józef.
Marcinek Eligiusz.
Matzenauer Maryan.
Mialovich Edmund.
Müller Tadeusz.
Paszcza Lech.
Pogorzelski Antoni.
Rundstuck Józef.
Siara Franciszek.
Sobczak Adam.
Sokol Wilhelm.
Stock Izrael.

Stopień drugi: 2, stopień trzeci: 3; poprawka: 1.

KLASA II. A.

Adamski Stanisław.
Bandet Marek.
Berezowski Włodzimierz.
Blodek Mojżesz.
Buchner Jakób.
Charzewski Tadeusz.
Diamand Leon.
Dulęba Stanisław.
Dworzak Wacław.
Englisch Jerzy.
Gall Iwo.
Górski Zygmunt.
Gutkowski Maryan.
Jodłowski Franciszek.
Klementys Fryderyk.
Knapiński Julian.
Kolarzowski Stefan.
Krakauer Maurycy.
Kralik Bronisław.
Lipski Rudolf.
Machauf Ludwik.
Martynik Włodzimierz.
Miaskowski Stefan.
Michałowicz Jan.
Weissberg Samuel.

Poprawki: 3.

KLASA II. B.

Kleszczyński Edward.
Krzyżanowski Erwin.
Makas Wojciech.
Nowak Ludwik.
Nowak Tadeusz.
Ores Ignacy.
Perlberger Henryk.
Podoliński Stanisław.
Pollak Stanisław.
Rosenzweig Aleksander.
Rittman Daniel.
Süsser Zygmunt.
Schollem Henryk.
Schwarzer Józef.
Siermontowski Aleksander.
Sobolewski Maryan.

Torbe Stanisław.
Wierzuchowski Adolf.
Wiśniewski Józef.
Wiśniewski Władysław.
Wojtasiewicz Zbigniew.
Wyporek Józef.
Zabża Tadeusz.

Stopień drugi: 1, trzeci: 1; poprawki: 3.

KLASA III.

Bester Paweł.
Bielawski Aleksander.
Chrapczyński Adam.
Dettloff Zygmunt.
Dintenfass Maurycy.
Dresner Władysław.
Dzianott Tadeusz.
Federowicz Andrzej.
Feliksiewicz Edward.
Fraenkel Leon.
Gawędzki Antoni.
Gleisner Jakób.
Grabek Stanisław.
Grzybowski Stanisław.
Hillenbrand Julian.
Jagiełło Władysław.
Jenkner Gustaw.
Kirsch Mojżesz.
Klein Zygmunt.
Koniński Karol.
Kostecki Aleksander.
Kotlarski Roman.
Łoziński Kazimierz.
Morgenbesser Dawid.
Pekelmann Ernest.
Pietroń Wiktor.
Popiel Władysław.
Radwański Gustaw.
Rambausek Ludwik.
Schally Maryan.
Schmatelka Rudolf.
Schramm Zygmunt.
Siemieński Eugeniusz.
Staszkiewicz Franciszek.
Szajna Maryan.
Szczerbiński Leon.
Timoftiewicz Lucyan.
Ujejski Stanisław.
Wexner Saul.
Wierzejski Tadeusz.
Wildtstosser Saul.
Wiśniewski Wiktor.
Woroniecki Stanisław.
Zawiła Zygmunt.
Zachorowski Władysław.

Stopień drugi: 2; poprawki: 3.

KLASA IV.

Ansion Wiktor.
Aprill Stanisław.
Blarowski Edward.
Brenner Adolf.
Cyankiewicz Henryk.
Dębicki Leon.
Dunin Bogdan.
Grün Jan.
Honkisz Stanisław.
Jakubowski Franciszek.
Kellner Ferdynand.
Kellner Klemens.

Kisielewski Bronisław.
Konopka Jan.
Lebenstein Jan.
Łowczyński Adam.
Michalski Dyonizy.
Myszkowski Stanisław.
Nastaborski Ryszard.
Odrzywolski Stanisław.
Owczaszak Tadeusz.
Paczowski Iulian.
Pawlica Jan.
Plappert Stanisław.
Pokorny Franciszek.
Radziewanowski Jakób.
Reuss Maryan.
Rottersmann Julian.
Slanina Franciszek.
Stoeger Józef.
Struzik Stanisław.
Sulikowski Jan.
Wałkowski Leopold.
Wieliczker Zygmunt.
Wygrzywalski Franciszek.
Zaufal Władysław.
Zieliński Zygmunt.
Żurawski Stanisław.

Stopień drugi: 5, trzeci: 2; poprawki: 4.

KLASA V. A.

Bachner Markus.
Bily Witold.
Dąbrowski Adam.
Dąbrowski Józef.
Danko Stanisław.
Fischler Jakób.
Gall Jan.
Jenkner Władysław.
Krebs Izrael.
Kurek Edmund.
Matusiński Zdzisław.
Soj Jan.
Sułko Piotr.
Więckowski Stanisław.
Wilkoszewski Feliks.
Wurm Czesław.
Zaykowski Janusz.

Stopień drugi: 6, trzeci: 3; poprawek: 13.

KLASA V. B.

Balsam Mendel.
Domanus Henryk.
Gniadek Bolesław.
Hanytkiewicz Adam.
Hedl Konrad.
Jahl Mieczysław.
Kijak Zygmunt.
Leuchter Ascher.
Lewicki Kazimierz.
Lipiński Zdzisław.
Michałowski Roman.
Pieprzak Stanisław.
Plessner Rafał.
Pniaczek Tadeusz.
Rynarzewski Roman.
Sarna Stanisław.
Stachowicz Wojciech.
Stasiniewicz Michał.

Stopień drugi: 5, poprawek: 6, nieklasyfikowany: 1.

KLASA VI. A.

Bac Stanisław.
Błażowski Krzysztof.
Błażowski Mieczysław.
Buzek Bronisław.
Dosla Włodzimierz.
Eichhorn Karol.
Filipkiewicz Stanisław.
Friedemann Władysław.
Gołkowski Marceli.
Jaworski Stefan.
Jaworzyński Edward.
Jeziorski Antoni.
Karaś Zenon.
Klewar Franciszek.
Klimosch Józef.
Krasucki Bronisław.
Kwapniewski Tadeusz.
Lenduszko Zygmunt.
Lippoman Władysław.
Müller Edward.
Orkisz Michał.
Peters Adam.
Pietroń Edward.
Pileski Bolesław.
Scherman Maurycy.
Schindler Rudolf.
Weigel Władysław.
Wołek Franciszek.
Wróbel Tadeusz.

Stopień drugi: 2, poprawki: 3.

KLASA VI. B.

Abrahamer Eliasz.
Bauer Franciszek.
Beckmann Adolf.
Bukowski Bolesław.
Dębicki Roman.
Feldblum Mojżesz.
Hochwald Michał.
Jakob Saul.
Kador Alfred.
Kielawa Stanisław.
Messer Zygmunt.
Müller Władysław.
Olejak Mieczysław.
Ostrzeniewski Ludwik.
Rajtar Ludwik.
Rutkowski Władysław.
Schwoiser Józef.
Szymonek Leopold.
Waksmundzki Franciszek.
Witowski Włodzimierz.

Stopień drugi: 5, trzeci: 2; poprawek: 7.

OGŁOSZENIE.

Wpisy uczniów na rok szkolnz 1904/5 odbywać się będą w dniach 30 i 31 sierpnia od godziny 9—11 rano i od 4 do 6 po południu. Późniejsze zgłoszenia tylko w razie **ważnych** powodów i to tylko na mocy zezwolenia c. k. Rady szkolnej krajowej uwzględnione być mogą.

Uczniowie nowo wstępujący mają się zgłaszać do zapisu w towarzystwie rodziców lub opiekunów i przedłożyć świadectwo szkolne tego zakładu, w którym dotychczas byli, tudzież metrykę i swiadectwo szczepienia. Taksa wstępna 4 kor. 20 hal. Datek 2 kor. na zbiory naukowe składają wszyscy nowo wstępujący i dawni uczniowie. Z początkiem drugiego półrocza składają uczniowie po 1 kor. na przybory do gier i zabaw.

Według § 13 ustawy *) z dnia 24 sierpnia 1899 o szkołach realnych uczeń, wstępujący do klasy pierwszej, ma mieć co najmniej dziesięć (10) lat życia lub kończyć dziesięć lat przed upływem roku kalendarzowego, w którym ma być przyjęty, co najwięcej zaś lat 14. Te granice wieku dla każdej klasy następnej posuwają się o rok dalej.

Egzamina wstępne do 1 klasy odbywać się będą w dwóch terminach, mianowicie 30 czerwca i 1 lipca tudzież 1 i 2 września. Zgłosić się należy 29 czerwca, względnie 31 sierpnia.

Wybór jednego z tych dwóch terminów pozostawia się rodzicom uczniów. Powtórzenie wstępnego egzaminu ani w tym, ani w innym zakładzie nie jest dozwolone, gdyż wynik pierwszego egzaminu rozstrzyga stanowczo o przyjęciu lub nieprzyjęciu. Powtórzenie takiego egzaminu w innym zakładzie jest w każdym razie nieważne.

---

*) Ustawa ta, zatwierdzona przez Najj. Pana dnia 26 sierpnia 1899 r. ogłoszona jest w Dzienniku Ustaw i rozporządzeń krajowych z dnia 31 października 1899. Część XII.

Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym do 1. klasy.

(Rozp. c. k. Rady szk. kr. z dnia 16 maja 1887 l. 2764).

a) Z religii: Wiadomości, których uczeń nabyć powinien w szkołach ludowych czteroklasowych.

b) Z języka polskiego: Czytanie płynne i wyraźne, objaśnienie odczytanych ustępów pod względem treści i związku myśli; opowiadanie treści większymi ustępami; znajomość części mowy, odmiana imion i czasowników, znajomość zdania pojedyńczego, rozszerzonego i rozbiór jego części składowych pod względem składni zgody i rządu; poprawne napisanie dyktatu z zakresu pojęć znanych uczniom i gramatyczny rozbiór zdania.

c) Z języka niemieckiego: Czytanie płynne i zrozumiałe, znajomość odmiany rodzajników, rzeczowników, przymiotników, zaimków osobistych, dzierżawczych, wskazujących i względnych; odmiana słów posiłkowych i czasowników słabych we wszystkich formach strony czynnej i biernej; odmiana najzwyklejszych czasowników mocnych; zasób wyrazów z zakresu pojęć uczniom znanych; poprawne napisanie łatwego dyktatu, którego treść przed podyktowaniem podano uczniowi w języku polskim.

d) Z rachunków: Pisanie liczb do miliona włącznie; biegłość w czterech działaniach liczbami całkowitemi; pewność w tabliczce mnożenia, znajomość ważniejszych miar metrycznych.

Do sali, gdzie odbywa się egzamin nie mają wstępu obce osoby.

Egzamina wstępne do klas od II—VII odbywać się będą w pierwszych dniach września; **egzamina poprawcze** w dniach 30 i 31 sierpnia.

Warunki przyjęcia uczniów z gimnazyum do szkoły realnej.

(Rozp. c. k. Rady szk. kr. z dnia 16 maja 1888 l. 2774).

A) Uczeń gimnazyalny, ubiegający się o przyjęcie do II, III, IV i V klasy realnej, może być uwolniony od egzaminu wstępnego: 1. z religii. 2. z języka polskiego, 3. niemieckiego, 4. z historyi powszechnej, 5. z historyi naturalnej i 6. fizyki, jeżeli w świadectwie gimnazyalnem za ostatnie półrocze, poprzedzające bezpośrednio odnośną klasę realną, oprócz ogólnego stopnia dobrego (t. j. celującego

albo pierwszego), otrzymał z wymaganego dla tej klasy przedmiotu i odnośnego materyału nauki przynajmniej stopień „dostateczny" bez osłabiającego dodatku. Z reszty przedmiotów t. j. 1. matematyki, 2. chemii, 3. geografii, 4. rysunków i 5. języka francuskiego należy egzamin wstępny odbywać z wszelką ścisłością, by w interesie szkół realnych nie dopuszczać do tych zakładów uczniów nieuzdolnionych.

B) Co do uczniów, którzy w gimnazyum tylko wskutek niedystatecznych cenzur z języków klasycznych otrzymali ogólny stopień drugi, zastrzega sobie Rada szkolna krajowa według okoliczności rozstrzygać w poszczególnych wypadkach, czy takiego ucznia przypuścić do egzaminu wstępnego do następnej klasy realnej, przyznając mu zresztą powyżej wskazane ulgi.

Opłata szkolna wynosi 40 k. za jedno półrocze w markach szkolnych, które są do nabycia w c. k. filialnej kasie krajowej, i powinna być złożoną w **pierwszej połowie października** za pierwsze półrocze, a w **pierwszej połowie marca** za drugie półrocze.

Uczniowie, którzy w owych terminach opłaty szkolnej nie uiszczą, tracą prawo uczęszczania do Zakładu.

Niezamożni uczniowie, mający dobry stopień ogólny, dobre obyczaje i dobrą pilność, uzyskają uwolnienie od opłaty szkolnej, jeśli wniosą **do dnia 15. września,** względnie **do dnia 15 lutego** podanie do c. k. Rady szkolnej krajowej na ręce Dyrekcyi. Do podania należy dołączyć ostatnie świadectwo szkolne i świadectwo ubóstwa.

W Krakowie, dnia 29. czerwca 1904.

Dr. Ignacy Petelenz,
c. k. dyrektor.